

J A A R V E R S L A G 2 0 2 2

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG	3
Profiel	3
Organisatie	4
Kerncijfers (stand einde jaar)	11
Toetsing naleving gedragscode over 2022	12
Verslag van het bestuur	13
Financiële paragraaf	29
Verslag van het Verantwoordingsorgaan over verslagjaar 2022	48
Intern toezicht: samenvatting bevindingen Visitatiecommissie	51
JAARREKENING	60
Balans per 31 december 2022	60
Staat van baten en lasten over 2022	61
Kasstroomoverzicht over 2022	62
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2022	63
Gebeurtenissen na balansdatum	97
OVERIGE GEGEVENS	99
Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten	99
Actuariële verklaring	99
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	101
Bijlage 1 - Verzekerden bestand pensioenregeling	110
Bijlage 2 - Overzicht effecten per 31 december 2022	112
Bijlage 3 – Grafieken	113
Bijlage 4 - Nevenfuncties (aspirant) bestuursleden	117

Alle bedragen in dit document zijn weergegeven in € 1.000, tenzij anders vermeld. Indien een bedrag niet is weergegeven in € 1.000, zijn er twee decimalen achter de komma weergegeven.

Jaarverslag

Profiel

Stichting Pensioenfonds Ecolab (verder te noemen: het pensioenfonds of het fonds), statutair gevestigd te Utrecht, kantoorhoudend te Oegstgeest, is opgericht op 21 december 2000. Het pensioenfonds is een afsplitsing van Stichting Pensioenfonds Henkel Nederland BV. De laatste statutenwijziging was op 9 november 2021. De statuten zijn bij deze wijziging geactualiseerd en in lijn gebracht met de geldende wet- en regelgeving. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 30169998. Het fonds is een ondernemingspensioenfonds en is aangesloten bij koepelorganisatie de Pensioenfederatie.

Tot 1 januari 2019 waren Ecolab B.V. en Ecolab Production Netherlands B.V. de ondernemingen die aangesloten waren bij het pensioenfonds. Met ingang van 1 januari 2015 treden er vanuit deze ondernemingen geen nieuwe deelnemers meer toe tot het fonds.

Sinds 1 januari 2019 voert het fonds tevens de pensioenregeling van een groep Nalco deelnemers uit. Hiermee zijn Nalco Netherlands B.V. en Nalco Europe B.V. ook aangesloten ondernemingen geworden. Ook tot de Nalco regeling treden geen nieuwe deelnemers meer toe. Dit betekent dat het pensioenfonds een gesloten fonds is waarbij pensioenopbouw uitsluitend plaatsvindt voor een als gevolg van uitdiensttreding en pensionering steeds kleiner wordende groep deelnemers.

Missie, visie en strategie

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Ecolab heeft een missie, een visie en een strategie vastgesteld. Deze zijn leidend voor de doelstellingen die het fonds nastreeft en inspanningen die het fonds daarvoor doet.

Missie

Het fonds heeft tot doel het pensioenreglement uit te voeren en daarmee het verlenen of doen verlenen van pensioenen en/of andere uitkeringen aan werknemers en voormalige werknemers en pensioengerechtigden en aan degenen die door hen worden of werden onderhouden. De hoofdtaak richt zich op het beleggen en beheren van pensioengelden en het verzorgen van uitkeringen aan daartoe gerechtigde deelnemers en gepensioneerden.

Visie

De hoofddoelstelling van het beleggingsbeleid is: “het op lange termijn realiseren van een zo hoog mogelijk rendement uitgaande van het strategische beleggingsbeleid bij een acceptabel risico, rekening houdend met de verplichtingenstructuur van de stichting.”

Het bestuur onderkent het belang van risicomanagement dat een steeds belangrijkere rol is gaan spelen in de aansturing van het pensioenfonds. Het beleid van het bestuur is er niet op gericht om risico's per definitie uit sluiten, maar om risico's op een verantwoorde wijze te beheersen.

Strategie

Om de hoofddoelstelling te realiseren voert het pensioenfonds een gecombineerd beleid, waarbij enerzijds een deel van de portefeuille is ingericht om de risico's ten opzichte van de verplichtingen te beperken (matchingportefeuille) en anderzijds een deel van de portefeuille is ingericht om het voor risico gecorrigeerd rendement van de beleggingsportefeuille te optimaliseren (rendementsportefeuille). Hierbij voert het pensioenfonds een passieve beleggingsstijl.

Teneinde de beoogde pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veilig te stellen, wenst het bestuur de toevertrouwde middelen op een verantwoorde en solide wijze te beleggen. Bij de vaststelling van het strategisch beleggingsbeleid, de invulling van dit beleid en de naleving van het vastgelegde risicokader, handelt het bestuur in overeenstemming met de prudent person gedachte.

Het pensioenfonds heeft in overleg met haar sociale partners en het Verantwoordingsorgaan de risicohouding van het pensioenfonds als volgt vastgesteld:

- Het pensioenfonds vindt een stabiele premie en opbouw belangrijk;
- Het pensioenfonds wil pensioenverlagingen zoveel als mogelijk voorkomen. In een slechtweersscenario wil het pensioenfonds minimaal een nominaal pensioen kunnen uitkeren;
- Het pensioenfonds vindt koopkrachtbehoud belangrijk en financiert dit uit toekomstige overrendementen. Dit betekent wel dat het pensioenfonds ook het risico loopt dat de rendementen tegenvallen. Het pensioenfonds streeft een pensioenresultaat van minimaal 90% na.

Organisatie

Bestuur

De samenstelling van het bestuur was gedurende het verslagjaar 2022 als volgt:

	Functie	Lid sinds	Einde zittingsduur
Werkgeversleden:			
• R.J. Hagoort, Maarssen	Voorzitter	September 2012	Onbepaald
• G.J.C.J. Eissens, Utrecht	Lid	April 2020	Onbepaald
Werknemersleden:			
• A.E. Jenner, IJsselstein	Secretaris	September 2012	Juli 2023
• A.H. Goemans, Nijmegen	Lid	Februari 2014	Juli 2023
• U. Hofman, vertegenwoordiger pensioengerechtigden, Meppel	Lid	November 2021	November 2024

Het bestuur hanteert een paritair bestuursmodel. Belangrijk voordeel van dit model is de directe betrokkenheid in het bestuur van werknemers en voormalige werknemers van de aangesloten ondernemingen. Het bestuur heeft in 2014 besloten de bestuursfuncties in dit paritair model als volgt in te vullen: 5 bestuursleden, waarbij 2 namens de werkgever, 2 namens de werknemers en 1 namens de pensioengerechtigden. Dit betekent dat er met gewogen stemverhoudingen gewerkt wordt. De bestuursleden namens de werkgever hebben elk 3 stemmen. De bestuursleden namens de werknemers en pensioengerechtigden hebben elk 2 stemmen.

Het bestuur evalueert het gekozen bestuursmodel en het werken met gewogen stemverhoudingen periodiek. Deze evaluatie heeft meest recentelijk in het voorjaar van 2020 plaatsgevonden. De ervaringen met het werken met gewogen stemverhoudingen zijn onverminderd goed. Het bestuur heeft daarom besloten het werken met gewogen stemverhoudingen ongewijzigd te continueren.

Per 1 januari 2022 is mevrouw Ruitenbergh toegetreden tot het Verantwoordingsorgaan. De leden van het bestuur en de overige leden van het Verantwoordingsorgaan zijn man. Alle leden van zowel het bestuur als het Verantwoordingsorgaan zijn de 40-jarige leeftijd gepasseerd.

Het bestuur realiseert zich dat de Code Pensioenfonds 2018 (hierna: de Code) normen bevat m.b.t. diversiteit en diversiteitsbeleid. Zo dient er in zowel het bestuur als het Verantwoordingsorgaan tenminste één vrouw te zitten en één lid onder de veertig jaar (norm 33 van de Code). Het bestuur heeft de gewenste diversiteit bij herhaling onder de aandacht gebracht van de ondernemingsraad en de werkgever. Gezien de relatief beperkte achterban (gesloten fonds, krimpend aantal actieve deelnemers) is het erg lastig zo niet onmogelijk om te voldoen aan de genoemde norm. Het bestuur heeft er daarom voor gekozen om geen concreet stappenplan op te stellen om het diversiteitsbeleid te bevorderen en om geen concrete doelstellingen te formuleren. Bij vacatures in het bestuur c.q. het Verantwoordingsorgaan zal telkens bezien worden op welke wijze invulling gegeven kan worden aan diversiteit. Uitgangspunt hierbij is dat nadrukkelijk gestreefd wordt naar het vergroten van de diversiteit van het betreffende orgaan.

Met betrekking tot de vacatures die in 2021 in het Verantwoordingsorgaan ontstaan zijn, hebben zowel bestuursleden, de voormalige leden van het Verantwoordingsorgaan als de werkgever en de ondernemingsraad actief potentiële vrouwelijke deelnemers aan de pensioenregeling benaderd om hen te interesseren en te motiveren voor een rol in het Verantwoordingsorgaan. Dit heeft er mede toe bijgedragen dat per 1 januari 2022 een vrouwelijk lid toegetreden is tot het Verantwoordingsorgaan. Ook bij de invulling van toekomstige vacatures voor een bestuurslid, een nieuw lid van het Verantwoordingsorgaan en ook de Visitatiecommissie, zal nadrukkelijk rekening gehouden met de gewenste diversiteit.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft de dagelijkse uitvoering van werkzaamheden uitbesteed aan meerdere uitvoeringsorganisaties. Deze werkzaamheden betreffen vermogensbeheer en pensioenadministratie. Uitgangspunt is dat het bestuur, conform de eisen van de Pensioenwet, eindverantwoordelijk blijft voor de uitbestede taken.

Op grond van norm 34 van de Code Pensioenfondsen 2018 kan een bestuurslid maximaal twee keer worden herbenoemd. Leden van een Visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde fonds. Deze norm wordt gedeeltelijk nageleefd. Voor de werkgeversleden in het bestuur geldt geen maximale zittingsduur. Ten aanzien van de werknemersleden en het lid namens de pensioengerechtigden in het bestuur wordt gestreefd naar een maximale zittingsduur van 12 jaar. Op dit moment is de zittingsduur van deze leden nog minder dan 12 jaar. Gezien de relatief beperkte achterban is niet op voorhand uit te sluiten dat deze zittingsduur verlengd wordt. Hetzelfde geldt voor de leden van het Verantwoordingsorgaan. Leden van de Visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij het fonds. Om deze reden is in 2022 een eind gekomen aan het lidmaatschap van één van de leden van de Visitatiecommissie.

Klachten- en geschillenregeling

De klachten- en geschillenregeling is als bijlage bij het pensioenreglement opgenomen en is tevens op de website (www.pfecolab.nl) van het fonds opgenomen. Op grond van deze regeling kan een belanghebbende, indien bij hem/haar een klacht of geschil is ontstaan, zich hierover schriftelijk tot het dagelijks bestuur van het fonds wenden. Het dagelijks bestuur zal vervolgens de klacht of het geschil in behandeling nemen en een oordeel geven. In het afgelopen verslagjaar heeft het dagelijks bestuur geen klacht ontvangen.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van het pensioenfonds wordt gevormd door de voorzitter, de heer R.J. Hagoort als voorzitter en vertegenwoordiger van de werkgeversleden in het bestuur, en de secretaris de heer A.E. Jenner als vertegenwoordiger van de werknemersleden. Het dagelijks bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van het pensioenfonds, overeenkomstig de vastlegging in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN).

Uitvoeringsorganisatie

De uitvoeringsorganisatie voor pensioenadministratie is Ecolab B.V. De werkzaamheden betreffen alle werkzaamheden op het gebied van de pensioenadministratie. Hieronder valt de deelnemers-, uitkerings- en financiële administratie. Voor de uitvoering van deze werkzaamheden is een pensioenadministratie-overeenkomst opgemaakt en is een SLA overeengekomen. Ecolab B.V. heeft een beperkt gedeelte van de pensioenadministratie uitbesteed. Dit betreft uitsluitend een onderdeel van de uitkeringenadministratie, te weten de verloning. Per 1 januari 2022 heeft het fonds de uitbesteding van dit onderdeel van de uitkeringsadministratie aan RiskCo beëindigd. Sindsdien maakt het fonds gebruik van de diensten van ADP. Later in het bestuursverslag treft u een nadere toelichting aan.

Vermogensbeheerders

De vermogensbeheerders zijn:

- State Street global Advisors, hierna te noemen SSgA;
- Columbia Threadneedle Investments, hierna te noemen CTI (voorheen BMO Global Asset Management);
- CACEIS;
- ASR.

Het vermogensbeheer van de aandelenportefeuille en de twee obligatieportefeuilles is uitbesteed aan SSgA, het vermogensbeheer van de hypotheekportefeuille is uitbesteed aan ASR en het vermogensbeheer van de renteswapportefeuille en de geldmarktportefeuille is uitbesteed aan CTI. Verder zijn de volgende taken gerelateerd aan het vermogensbeheer uitbesteed aan CACEIS:

- Beleggingsadministratie;
- Bewaarneming (custody) van de beleggingsfondsen en de losse obligatie;
- Afdekking van de vreemde valuta;
- Performancemeting en rapportage;
- Herbalancering van de portefeuille;
- Monitoring van de renteafdekking.

In 2022 zijn er afspraken met CACEIS gemaakt voor uitbreiding van de dienstverlening. Dit betreft het opstellen van de maandelijkse dekkingsgraad-rapportage en het opstellen van beleggingsrapportages t.b.v. de toezichthouder DNB. CACEIS is in 2023 van start gegaan met deze werkzaamheden. De losse obligatie in bewaring bij CACEIS dient als onderpand (collateral) voor de valuta-afdekking, maar is in eigen beheer van het pensioenfonds.

Het bestuur heeft maatregelen getroffen om toezicht te kunnen uitoefenen op de activiteiten van de vermogensbeheerders. Voor elke vermogensbeheerder afzonderlijk zijn beleggingsrichtlijnen vastgesteld. De vermogensbeheerders voeren de vermogensbeheeropdracht uit zoals vervat in deze beleggingsrichtlijnen. Deze richtlijnen hebben onder meer betrekking op een normale portefeuillestructuur, kwaliteit en diversificatie vereisten, wijze van rapportering en standaarden voor de resultaatbepaling en beloningsbeleid. Hierbij is met name het monitoren van het beleggen binnen de door het bestuur afgegeven mandaten van belang. Bovendien wordt hierbij aandacht gegeven aan de juiste interpretatie en uitvoering van beleggingen in lijn met het strategische beleggingsbeleid dat door het bestuur aan de hand van de uitkomsten van ALM-studies is vastgesteld. Het bestuur ziet erop toe dat de verplichtingen die voortvloeien uit de EMIR-regelgeving adequaat zijn vastgelegd.

Het bestuur laat periodiek een ALM-studie uitvoeren. Meest recentelijk heeft het bestuur in 2020 een (beperkte) ALM-studie uit laten voeren. Het bestuur zal in 2023 een nieuwe ALM-studie uit laten voeren.

Sinds 1 januari 2022 maakt het fonds voor advisering op het gebied van vermogensbeheer gebruik van de dienstverlening van Sprenkels. Tot en met 31 december 2021 maakte het fonds op dit gebied gebruik van de dienstverlening van WTW. De in dit jaarverslag genoemde kosten van WTW inzake de advisering op het gebied van vermogensbeheer hebben betrekking op afrondende werkzaamheden.

Externe ondersteuning

Het pensioenfonds wordt bijgestaan door externe deskundigen voor actuariaat en risicobeheersing op zowel de korte als de lange termijn. Het bestuur laat zich op actuariel gebied adviseren door actuariel bureau Willis Towers Watson.

Voor de controlerende taken zijn betrokken:

- De certificerend actuaaris is de heer drs. R.J.M. van de Meerakker AAG van Towers Watson Netherlands B.V.;
- De externe accountant is de heer N. ten Dam RA van KPMG Accountants N.V.

Tot en met boekjaar 2021 was de certificerend actuaaris de heer J.L.A. Schilder van Towers Watson Netherlands B.V. Vanwege het bereiken van de maximale termijn heeft het dagelijks bestuur gesprekken gevoerd met een tweetal mogelijke kandidaten om hem op te volgen. Er is gekozen voor de heer Van de Meerakker als opvolger van de heer Schilder, zowel in de rol als certificerend actuaaris als Sleutelfunctiehouder Actuarieel.

DNB heeft in april 2023 ingestemd met de voorgenomen benoeming van de heer Van de Meerakker als Sleutelfunctiehouder Actuarieel. Op 17 mei 2023 heeft het bestuur hem in deze functie benoemd.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur legt aan het Verantwoordingsorgaan verantwoording af over het gevoerde beleid. Daarbij gaat het specifiek om de vraag of het bestuur bij haar beleid op een evenwichtige manier rekening heeft gehouden met de belangen van alle belanghebbenden. Het oordeel van het Verantwoordingsorgaan treft u aan in de paragraaf “Verslag van het Verantwoordingsorgaan over verslagjaar 2022”.

Het Verantwoordingsorgaan is op 1 januari 2009 ingesteld en is in 2022 als volgt samengesteld:

	Functie	Lid sinds	Einde zittingsduur
Werkgeversleden			
• P.P.E.L van de Poele	Lid	November 2021	November 2025
Werknemersleden			
• R. Ruitenberg	Voorzitter	Januari 2022	Januari 2026
• A.P. Dral	Secretaris	November 2017	Januari 2022
• W.L.A. van Aarle (namens de pensioengerechtigden)	Secretaris	November 2021	November 2025

De termijn van de heer Dral liep af op 1 januari 2022. Hij heeft aangegeven niet beschikbaar te zijn voor een nieuwe termijn.

Om te voorzien in de vacature die is ontstaan door het aftreden van de heer Dral heeft het fonds verkiezingen uitgeschreven.

Na toetsing op onder andere geschiktheid heeft het bestuur mevrouw Ruitenberg als opvolger van de heer Dral benoemd als lid van het Verantwoordingsorgaan.

Met de benoeming van mevrouw Ruitenberg is het Verantwoordingsorgaan weer op volle sterkte. Het bestuur is de heer Dral zeer erkentelijk voor zijn inzet en betrokkenheid in de afgelopen jaren.

Intern toezicht (Visitatiecommissie)

Het bestuur heeft gekozen voor een Visitatiecommissie, die het functioneren van het pensioenfonds evalueert en toetst. Het gaat dan om beoordeling van de beleids- en bestuursprocedures en –processen en de controleomgeving van het pensioenfonds. De Visitatiecommissie is in december 2010 ingesteld. Gedurende het verslagjaar 2022 is de Visitatiecommissie als volgt samengesteld:

	Functie	Lid sinds	Einde zittingsduur
Mr. E. Klijn	Voorzitter	November 2016	November 2024
Mr. M. Meijer-Zaalberg	Lid	Oktober 2016	Oktober 2024
R. Albrecht, CFA, CPE	Lid	Oktober 2014	Oktober 2022
L.L.F. Rutgers	Lid	Januari 2023	Januari 2031

De zittingstermijn van de heer Albrecht is in oktober 2022 beëindigd. Het dagelijks bestuur heeft twee kandidaten gesproken om te voorzien in de invulling van de vacature die hierdoor ontstaan is. Het bestuur heeft na een ontvangen positief advies van het Verantwoordingsorgaan besloten om

mevrouw Rutgers te benoemen in de Visitatiecommissie. De Visitatiecommissie is daarmee weer op volle sterkte. Het bestuur is de heer Albrecht zeer erkentelijk voor zijn inzet en betrokkenheid in de afgelopen jaren.

In januari 2023 heeft het bestuur de Visitatiecommissie gevraagd de jaarlijkse visitatie over het boekjaar 2022 uit te voeren. Deze visitatie is uitgevoerd in de periode maart 2023 – april 2023 en de rapportage is in april 2023 door de Visitatiecommissie opgeleverd. Het bestuur heeft de Visitatiecommissie gevraagd om zich op de wettelijke taken te richten. U vindt een samenvatting van de bevindingen van de Visitatiecommissie in de paragraaf “Intern toezicht: samenvatting bevindingen Visitatiecommissie”.

Compliance officer

Het bestuur heeft de heer mr. P. Elion per 1 april 2021 aangesteld in de functie van compliance officer. De compliance functie is nader omschreven in de Gedragscode en het Compliance charter van het pensioenfonds. De Gedragscode en het Compliance charter maken deel uit van het door het pensioenfonds gevoerde integriteitsbeleid. Conform de Gedragscode houdt de compliance officer toezicht op de naleving door het pensioenfondsbestuur van de relevante wettelijke bepalingen en de bepalingen van de Gedragscode, alsmede op de deugdelijkheid en effectiviteit van interne regels en procedures binnen het pensioenfonds.

Het bestuur doet jaarlijks het verzoek om onderzoek te doen naar het naleven van de Gedragscode door de bestuursleden en alle aan het pensioenfonds verbonden personen (waaronder de leden van het Verantwoordingsorgaan en de Visitatiecommissie). De toetsing over boekjaar 2022 is uitgevoerd door de compliance officer van het fonds, de heer P. Elion. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in de paragraaf “Toetsing naleving gedragscode over 2022”.

Door middel van case studies en discussies in bestuursvergaderingen wordt gewerkt aan het vergroten van bewustwording van integriteitdilemma's en de wijze waarop hiermee mede in het licht van de Gedragscode van het pensioenfonds omgegaan kan worden. De heer Elion is hierbij aanwezig. In samenspraak met de heer Elion is in 2022 de Regeling Ongewenst Gedrag opgesteld en vastgesteld.

De compliance officer rapporteert jaarlijks aan het bestuur van het pensioenfonds over zijn werkzaamheden en doet aanbevelingen op basis van de resultaten van zijn werkzaamheden. Tevens houdt hij het Incidentenregister bij.

Beleggingscommissie

Het pensioenfonds kent geen separate beleggingscommissie. De contacten met de vermogensbeheerders worden in de praktijk vaak in eerste instantie door het dagelijks bestuur, dat wil zeggen de voorzitter (de heer R.J. Hagoort) en de secretaris (de heer A.E. Jenner), en de heer U. Hofman onderhouden. Zij worden hierbij ondersteund door de externe beleggingsadviseur van het pensioenfonds. De besluitvoering over alle zaken die het vermogensbeheer raken ligt bij het bestuur als collectief. Tot deze besluiten kunnen bijvoorbeeld behoren het nader vormgeven of aanpassen van het beleggingsbeleid, de keuze van strategische benchmarks, het opstellen en up to date houden van het beleggingsplan, het monitoren van de vermogensbeheerders, etc.

Het beleggingsbeleid en de Verklaring Beleggingsbeginselen waren vastgelegd in de ABTN. De Verklaring Beleggingsbeginselen beschrijft op beknopte wijze de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van het fonds. De uitgangspunten worden door het bestuur vastgesteld. Conform geldende wet- en regelgeving gaat de Verklaring Beleggingsbeginselen in op de doelstelling van het beleggingsbeleid, de risico's en risicobeheer, de algemene uitgangspunten en beleggingsbeginselen en de uitvoering van het beleggingsbeleid. Gedurende het boekjaar 2022 is door het bestuur gewerkt aan het opstellen van een separaat document waarin het beleggingsbeleid is beschreven en vastgelegd. De relevante passages in de ABTN zijn samengebracht in dit document en de Verklaring Beleggingsbeginselen maakt onderdeel uit van de ABTN. De Verklaring Beleggingsbeginselen is als bijlage bij de ABTN opgenomen.

Invulling van de sleutelfuncties (IORP II)

Sinds 13 januari 2019 zijn de wijzigingen in de Pensioenwet uit hoofde van de Europese Richtlijn IORP II effectief. Het doel van IORP II is het bevorderen van de verdere harmonisatie van pensioenen in de Europese Unie. De Richtlijn bevat nadere regels rondom grensoverschrijdende collectieve waardeoverdrachten, governance, risicobeheer, beloningsbeleid en informatieverstrekking aan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Ook bevat de Richtlijn regels ten aanzien van het toezicht op pensioenuitvoerders. Een nieuwe verplichting is dat er elke drie jaar een eigen-risicobeoordeling (ERB) dient te worden uitgevoerd. De eerste ERB is in 2021 uitgevoerd en in januari 2022 ingediend bij DNB. DNB heeft laten weten dat de ERB van het fonds aan de wettelijke eisen voldoet.

Het fonds heeft naar aanleiding van IORP II de zogenaamde sleutelfuncties geïmplementeerd in de governance-structuur van het fonds. Dit betreft de risicobeheerfunctie, de actuariële functie en de interne auditfunctie. IORP II maakt een onderscheid tussen de houder van een sleutelfunctie en de operationele invulling van de daadwerkelijke uitvoering van de sleutelfunctie (de vervullers), waarbij de houder de eindverantwoordelijkheid blijft houden.

Het fonds heeft de sleutelfuncties, op basis van het ‘three lines of defence’-model, per 31 december 2022 als volgt ingericht:

Sleutelfunctie	Houder sleutelfunctie	Operationele invulling
Risicobeheer	De heer drs. U. Hofman AAG	De heer drs. U. Hofman, uitbestedingspartners
Actuariële functie	De heer J.L.A. Schilder AAG	De heer J.L.A. Schilder
Interne audit	De heer B. Vroegh RA CIA CPE	De heer B. Vroegh, uitbestedingspartners, externe audit-experts

De houders van de sleutelfuncties zijn getoetst en goedgekeurd door DNB.

Tot en met boekjaar 2021 was de certificerend actuaaris de heer J.L.A. Schilder van Towers Watson Netherlands B.V. In 2022 was hij tevens Sleutelfunctiehouder Actuarieel. Zoals eerder beschreven heeft de heer Van de Meerakker hem inmiddels opgevolgd als certificerend actuaaris (met ingang van boekjaar 2022). DNB heeft in april 2023 ingestemd met de voorgenomen benoeming van de heer Van de Meerakker als Sleutelfunctiehouder Actuarieel. Op 17 mei 2023 heeft het bestuur hem in deze functie benoemd.

De sleutelfunctiehouders rapporteren periodiek schriftelijk de materiële bevindingen en aanbevelingen op het gebied dat tot hun takenpakket behoort aan het bestuur. Voor de Sleutelfunctiehouder Risicobeheer, die tevens bestuurslid is, geldt dat er door hem tevens wordt gerapporteerd aan de Visitatiecommissie. In de rapportages wordt tevens vermeld welke personen betrokken waren bij het uitoefenen van de sleutelfunctie en, indien van toepassing, aan welke derden werkzaamheden in het kader van de functie zijn uitbesteed.

Het takenpakket van de sleutelfunctiehouders is op hoofdlijnen als volgt:

Risicobeheerfunctie

- Inrichting processen risicobeheer;
- Inrichten en onderhouden methoden ter identificatie, meting, bewaking en beheersen risico's;
- Risicobeoordeling (proces en inhoud);
- Controleren risicobeheersing;
- Inrichten en onderhouden van rapportages;
- Risico-alertheid bevorderen;
- Advisering vanuit controlefunctie.

Actuariële functie

- Inrichting processen actuariële functie;
- Beoordelen van processen voor de berekening van de technische voorzieningen;
- Beoordelen van de betrouwbaarheid en adequaatheid van de berekening van de technische voorzieningen;
- Beoordelen gedragslijn m.b.t. aangaan van pensioenverplichtingen;
- Beoordelen adequaatheid verzekeringsregelingen;
- Risicobeheer bevorderen.

Interne auditfunctie

- Inrichting processen interne auditfunctie;
- Toepassing van de audit jaarcyclus;
- Beoordeling van de uitgevoerde audits;
- Beoordelen auditbevindingen, bepalen van de consequenties voor het fonds en bewaken van de noodzakelijke follow up.

Het bestuur heeft besloten om de onafhankelijkheid van de sleutelfunctiehouders te borgen door:

- Aan sleutelfunctiehouders tijdig alle inlichtingen en gegevens te verstrekken, die zij voor de vervulling van de taken en verantwoordelijkheden redelijkerwijs nodig hebben;
- De rapportage- en escalatielijnen;
- De rechtsbescherming die zij op grond van de klokkenluidersregeling van het fonds genieten.

Een samenvatting van de belangrijkste observaties die de sleutelfunctiehouders gedurende 2022 aan het bestuur hebben gerapporteerd treft u aan in de paragrafen “Samenvatting rapportage Sleutelfunctiehouder Risicobeheer 2022”, “Samenvatting rapportage Sleutelfunctiehouder Actuarieel 2022” en “Samenvatting rapportage Sleutelfunctiehouder Interne Audit 2022”.

Kerncijfers (stand einde jaar)

Boekjaar	2022	2021	2020	2019	2018
Aantal werkgevers	4	4	4	4	2
Aantal verzekerden					
Actieve deelnemers	163	171	186	201	138
Premievrije rechten ("slapers")	275	285	283	279	267
Pensioentrekkenden	194	181	172	163	154
Reglementvariabelen (per 1 januari volgend op het genoemde boekjaar)					
Toeslagverlening actieven per 1 januari	1,98%	1,08%	0,00%	0,00%	0,61%
Toeslagverlening inactieven per 1 januari	6,00%	2,01%	0,00%	0,00%	0,52%
Cumulatief niet toegekende toeslagen actieven (per 31-12)	15,28%	16,26%	14,04%	12,05%	14,04%
Cumulatief niet toegekende toeslagen inactieven (per 31-12)	10,79%	11,85%	12,11%	10,81%	11,64%
Pensioenuitvoering					
Feitelijke premie	3.394	3.533	3.758	3.735	1.913
Kostendeekkende premie	4.199	4.554	4.199	4.242	2.232
Gedempte kostendeekkende premie	3.611	3.515	2.747	3.270	1.790
Pensioenuitvoeringskosten	476	432	471	412	349
Uitkeringen	2.990	2.835	2.636	2.502	2.438
Vermogenssituatie en solvabiliteit					
Pensioenvermogen	115.855	148.548	142.458	128.612	108.100
Minimaal vereist eigen vermogen	3.686	4.926	5.164	4.768	4.116
Vereist eigen vermogen	14.111	16.436	17.028	15.917	17.571
Pensioenverplichtingen	89.420	119.513	125.946	115.673	100.394
Aanwezige dekkingsgraad (in %)	129,6%	124,3%	113,1%	111,2%	107,7%
Minimaal vereiste dekkingsgraad (in%)	104,1%	104,1%	104,1%	104,1%	104,1%
Vereiste dekkingsgraad (in %)	115,8%	113,8%	113,5%	113,8%	117,5%
Beleidsdekkingsgraad (in %)	129,0%	120,6%	106,1%	109,0%	113,9%
Reële dekkingsgraad (in %)	98,9%	98,2%	87,5%	88,3%	93,3%
Beleggingsportefeuille					
Aandelen	41.104	58.730	51.193	47.995	37.765
Vastrentende waarden	74.091	89.543	90.550	80.099	71.027
Derivaten	181	123	78	369	14
Beleggingsrendement in %	-20,0%	4,3%	11,1%	18,5%	-2,6%
Benchmark in %	-20,5%	2,4%	11,6%	18,5%	-1,2%

Alle bedragen in dit document zijn weergegeven in € 1.000, tenzij anders vermeld. Indien een bedrag niet is weergegeven in € 1.000, zijn er twee decimalen achter de komma weergegeven.

Toetsing naleving gedragscode over 2022

Het bestuur geeft jaarlijks opdracht om onderzoek te doen onder de bestuursleden en alle aan het pensioenfonds verbonden personen (waaronder de leden van het Verantwoordingsorgaan en de Visitatiecommissie) naar de naleving van de gedragscode. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de Compliance Officer van het fonds, de heer P. Elion.

De compliance officer heeft aan de hand van een vragenlijst getoetst of de verbonden personen en insiders van het pensioenfonds de gedragscode in het voorafgaande jaar hebben nageleefd. De bevindingen worden door hem in een rapportage vastgelegd. In mei 2023 is de toetsing op naleving van de gedragscode in het jaar 2022 uitgevoerd. De deelnemers aan de toets over 2022 waren de verbonden personen van het pensioenfonds, dat wil zeggen de bestuursleden van het pensioenfonds, de administrateur, de ambtelijk secretaris, de leden van het Verantwoordingsorgaan en de Visitatiecommissie van het pensioenfonds en de overige verbonden personen.

De compliance officer heeft alle verbonden personen van het pensioenfonds vragen gesteld over de volgende onderwerpen:

- Hij/zij heeft een exemplaar van de gedragscode ontvangen en van de inhoud daarvan kennis genomen;
- De gedragscode is op hem / haar van toepassing;
- In het kalenderjaar 2022 heeft hij/zij gedragscode nageleefd en de verplichtingen uit hoofde van die regeling nagekomen.

Alle verbonden personen hebben deze vragen zonder voorbehoud met 'ja' beantwoord.

In het kader van de actualisering van de lijst met meldingen van verbonden personen op basis van de gedragscode heeft de compliance officer alle verbonden personen voorts een aantal vragen gesteld betreffende onderwerpen waarvoor een meldingsplicht geldt ingevolge de gedragscode:

- Relatiegeschenken en uitnodigingen;
- Voorwetenschap;
- Persoonlijke transacties;
- Meldingsplicht (potentieel) tegenstrijdig belang;
- Nevenfuncties.

Uit de beantwoording van deze vragen zijn geen punten naar voren gekomen, die aanleiding zouden kunnen of moeten geven tot nader onderzoek door de compliance officer. Zoals in het compliance jaarverslag aangegeven is de compliance officer van mening dat de verbonden personen goed bekend zijn met de regels betreffende verbonden personen, de insidersregeling, melding van persoonlijke transacties, het omgaan met vertrouwelijke en koersgevoelige informatie, nevenfuncties, financiële belangen in bedrijven/instellingen waarmee het pensioenfonds zakelijke relaties onderhoudt, relatiegeschenken, giften en uitnodigingen, privégebruik van zaken en dienstverleners van het pensioenfonds en belangenconflicten, zoals opgenomen in de gedragscode.

De compliance officer heeft diverse gesprekken met verbonden personen gevoerd over compliance gerelateerde onderwerpen binnen het pensioenfonds. Bovendien zijn er tijdens de bestuursvergaderingen regelmatig door de compliance officer mogelijke integriteitsdilemma's gepresenteerd ("wat zou u in dit geval doen, en waarom?") en besproken met de aanwezige verbonden personen. Op basis hiervan is de compliance officer van mening dat verbonden personen zich over het algemeen goed bewust zijn van (potentiële) belangenconflicten en weten hoe hiermee om te gaan.

Reactie door het bestuur van het pensioenfonds op de toetsing naleving gedragscode:

De toetsing van de naleving van de gedragscode over 2022 is uitgevoerd door de compliance officer. De compliance officer is doorgaans aanwezig in bestuursvergaderingen. In zijn aanwezigheid worden nieuwe nevenfuncties van verbonden personen gedeeld en besproken en wordt er gediscussieerd over integriteitsdilemma's die door de compliance officer worden ingeleid. Hierdoor wordt de kennis van de inhoud en strekking van de gedragscode vergroot en wordt ook de bewustwording van integriteitsdilemma's en de wijze waarop hier in de praktijk mee omgegaan kan worden op een hoger niveau gebracht. Deze aanpak past in de verdere professionalisering van het fonds.

Verslag van het bestuur

Hoofdpijnen pensioenfonds verslagjaar 2022

Ontwikkeling dekkingsgraad en evaluatie herstelplan

De actuele dekkingsgraad was eind 2022 gelijk aan 129,6% en daarmee 5,3% hoger dan de actuele dekkingsgraad aan het eind van 2021 (124,3%). De beleidsdekkingsgraad (dit is de dekkingsgraad op basis van een voortschrijdend gemiddelde van 12 maanden) was aan het eind van het verslagjaar 129,0%. Dit is 8,4% hoger dan de beleidsdekkingsgraad ultimo 2021 (120,6%).

De overlevingskansen werden tot voor kort ontleend aan de prognosetafel AG2020. Per 31 oktober 2022 is het fonds overgegaan naar de prognosetafel AG2022, zoals deze in september 2022 door het Actuariel Genootschap gepubliceerd is. Het effect op de actuele dekkingsgraad was een afname van circa 0,9%. Deze nieuwe tafels worden per 31 december 2022 gehanteerd met startjaar 2023.

Er wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en de totale bevolking door toepassing van de voor het fonds specifieke Willis Towers Watson 2020 ervaringssterfte.

Het bestuur heeft een mogelijke aanpassing van de fondsspecifieke ervaringssterfte besproken en besloten om deze niet te herijken. De vorige herijking van de ervaringssterfte vond ook plaats na vier jaar (van 2016 naar 2020), er is dus sprake van een consistente gedragslijn. Verder gaven de actuariële resultaten in de afgelopen jaren geen aanleiding om de ervaringssterfte in 2022 te herijken. Het bestuur heeft dit besluit afgestemd met de Sleutelfunctiehouder Actuariel.

In het Financieel Toetsingskader (FTK), onderdeel van de Pensioenwet, zijn de wettelijke financiële eisen aan pensioenfondsen vastgelegd. Het FTK stelt voorwaarden aan de financiële gezondheid van een pensioenfonds en is opgebouwd rond de principes van marktwaardering, risico-gebaseerde financiële eisen en transparantie. Indien er sprake is van een reservetekort, dient een fonds een herstelplan op te stellen met een hersteltermijn van maximaal 10 jaar.

Sinds 2015 was er voor het fonds een herstelplan van toepassing. Op 30 september 2021 was de beleidsdekkingsgraad gestegen naar 117,2%. Aangezien de beleidsdekkingsgraad per kwartaaleinde hoger was dan de vereiste dekkingsgraad van op dat moment 113,7%, is het fonds per 30 september 2021 uit herstel. Dit is aan DNB gemeld. Sindsdien is er geen herstelplan meer van toepassing.

Zie het kopje Financiële paragraaf voor meer informatie over het verloop van de dekkingsgraad.

Onderstaand een vergelijkingsstaat met de relevante percentages ultimo 2022 en ultimo 2021.

	2022	2021
Actuele (maand)dekkingsgraad	129,6%	124,3%
Vereist Eigen Vermogen (VEV)	115,8%	113,8%
Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV)	104,1%	104,1%
Beleidsdekkingsgraad	129,0%	120,6%

Omdat het aanwezig eigen vermogen ultimo 2022 hoger is dan het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) en hoger dan het Vereist Eigen Vermogen (VEV) bevindt het pensioenfonds zich in een situatie van reserveoverschot.

Toeslagverlening

Onder het huidige FTK worden strenge voorwaarden gesteld aan het indexeren van pensioenaanspraken, de zogenaamde toeslagverlening. Het verlenen van een toeslag mag alleen indien dit toekomstbestendig is. Dit betekent dat het fonds de pensioenen in principe alleen kan verhogen indien de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 110%.

Indien de beleidsdekkingsgraad groter is dan de jaarlijks vast te stellen bovengrens (31 oktober 2022: 146,3%), kunnen de pensioenen volledig geïndexeerd worden (rekening houdend met de reglementaire maximale indexatie ter grootte van 6%). Indien de beleidsdekkingsgraad zich tussen 110% en de bovengrens bevindt, kan er naar rato geïndexeerd worden.

Echter, per 1 juli 2022 trad een regeling in werking waarbij het pensioenfonds tijdelijk wordt toegestaan om een voorwaardelijke toeslag te verlenen bij een beleidsdekkingsgraad vanaf 105%. Voor het gebruik van de tijdelijke regeling gelden wel een aantal voorwaarden. Zo moet het pensioenfonds verwachten dat de bij het pensioenfonds opgebouwde pensioenen bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel zullen worden ingevaren en moet de toeslagverlening passen binnen de ruimte die de eigen pensioenregeling biedt. Deze tijdelijke regeling anticipeert in feite op de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen (hierna: Wtp). Aangezien het besluit om in te varen primair bij sociale partners ligt, d.w.z. de werkgever en de ondernemingsraden, heeft het bestuur deze tijdelijke regeling onder de aandacht gebracht bij de werkgever, waarbij aangegeven is dat deze tijdelijke regeling in de huidige tijden van hoge inflatie de mogelijkheid biedt om in het belang van alle deelnemersgroepen extra toeslagen toe te kennen. De werkgever heeft echter niet aangegeven dat er een intentie is om in te varen. Aangezien het fonds daardoor niet aan de voorwaarden kon voldoen, was het niet mogelijk om van deze tijdelijke regeling gebruik te maken. De tijdelijke regeling, die is opgenomen in artikel 15c van het Besluit FTK, is per 1 januari 2023 vervallen.

Het fonds heeft per 1 januari 2023 een toeslag verleend van 1,98% aan actieve deelnemers en van 6,00% aan inactieve deelnemers. Dit is in lijn met de reglementaire bepalingen inzake de toeslagen en de wettelijke regels van toekomstbestendig indexeren. De toeslag voor de inactieven is conform het reglement gemaximeerd op 6%.

Conform het pensioenreglement is voor de actieve deelnemers het CBS loonindexcijfer leidend en voor de inactieve deelnemers de consumentenprijsindex. Het bestuur is van mening dat door het volgen van het reglement er tevens invulling gegeven is aan evenwichtige belangenbehartiging. Voor de actieve deelnemers heeft het bestuur besloten om uit te gaan van het alternatieve ingroeipad voor de verwachte toekomstige loon- en prijsinflatie zoals door DNB gepubliceerd. Dit alternatieve ingroeipad sluit beter aan bij de door het CPB gepubliceerde ramingen voor 2023. De toeslag voor de actieven is hierdoor hoger vastgesteld (1,98% i.p.v. 1,56% indien geen gebruik gemaakt zou zijn van het alternatieve ingroeipad). Het bestuur was van mening dat een hogere toeslag voor de actieven evenwichtig was. De toeslag voor de inactieven is immers 6%, door aan de actieven een hogere toeslag toe te kennen werd het verschil met de inactieven kleiner en kon gedeeltelijk compensatie worden gegeven voor de huidige hoge inflatie.

In 2021 heeft het bestuur besloten, met het oog op de beleidsdekkingsgraad en het geldende beleid voor de toeslagverlening en de wettelijke regels voor toekomstbestendig indexeren, om over de opgebouwde rechten en aanspraken een gedeeltelijke toeslag te verlenen per 1 januari 2022. Deze toeslag is voor de actieve deelnemers gelijk aan 1,08%. Over de overige opgebouwde rechten en aanspraken heeft het bestuur een toeslag toegekend van 2,01%.

De indexatie per 1 januari 2023 is reeds in de voorziening pensioenverplichtingen ultimo 2022 opgenomen, aangezien het besluit tot deze indexatie in november 2022 door het bestuur genomen is. De indexatie per 1 januari 2022 is reeds in de voorziening pensioenverplichtingen ultimo 2021 opgenomen.

De pensioenregelingen per 1 januari 2022

De pensioenregeling voor de deelnemers aan de Ecolab regeling kan als volgt worden samengevat:

- Het betreft een middelloonregeling;
- De pensioenrichtleeftijd voor nieuwe opbouw is 68 jaar. Het jaarlijkse opbouwpercentage voor ouderdomspensioen is gelijk aan 1,875% en het partnerpensioen bedraagt 70% van het ouderdomspensioen);
- De franchise voor de pensioenopbouw is in 2022 gelijk aan de fiscaal minimale franchise, welke gelijk is aan € 14.802,00;
- De premieafdracht aan het pensioenfonds in 2022 is 45% van de pensioengrondslagsom, waarbij eveneens de fiscaal minimale franchise wordt aangehouden (2022: € 14.802,00);
- De deelnemersbijdrage bedraagt in 2022 5,6% van de pensioengrondslagsom, waarbij een franchise van € 15.682,00 wordt aangehouden;
- Het pensioenfonds laat de ingangsdatum van de pensioenen die tot 1 januari 2014 zijn opgebouwd ongewijzigd op 65 staan. Het pensioen dat al is opgebouwd tot 1 januari 2014 gaat dus nog steeds op de leeftijd van 65 in, tenzij een deelnemer op dat moment besluit de pensioendatum te wijzigen;
- Het pensioenfonds laat de ingangsdatum van de pensioenen die na 1 januari 2014 maar voor 1 januari 2018 zijn opgebouwd ongewijzigd op 67 staan. Het pensioen dat al is opgebouwd in de genoemde periode gaat dus nog steeds op de leeftijd van 67 in, tenzij een deelnemer op dat moment besluit de pensioendatum te wijzigen;
- Het maximaal pensioengevend salaris is in 2022 gelijk aan € 73.845,00.

Er zijn dus twee verschillende franchises:

- De fiscaal minimale franchise voor de pensioenopbouw van de deelnemers en de vaststelling van de afdracht aan het fonds;
- De oude 2017 franchise (verhoogd conform het huidige reglement naar niveau 2022) uitsluitend voor de vaststelling van de deelnemersbijdrage.

De ontvangen premie over 2022 was gelijk aan 45% van de pensioengrondslagsom (2021: 45%).

De pensioenregeling voor de deelnemers aan de Nalco regeling kan als volgt worden samengevat:

- Het betreft een middelloonregeling;
- De pensioenrichtleeftijd is 68 jaar. Het jaarlijkse opbouwpercentage voor ouderdomspensioen is 1,875% (en het partnerpensioen bedraagt 70% van het ouderdomspensioen);
- De franchise voor de pensioenopbouw is in 2022 gelijk aan de fiscaal minimale franchise, welke gelijk is aan € 14.802,00;
- De premieafdracht aan het pensioenfonds in 2022 is 45% van de pensioengrondslagsom, waarbij de fiscaal minimale franchise wordt aangehouden (2022: € 14.802,00);
- De deelnemersbijdrage bedraagt in 2022 3,45% van de pensioengrondslagsom, waarbij een franchise van € 18.202,00 wordt aangehouden;
- Het pensioenfonds laat de ingangsdatum van de pensioenen die in 2019 zijn opgebouwd ongewijzigd op 67 staan. Het pensioen dat al is opgebouwd in de genoemde periode gaat dus nog steeds op de leeftijd van 67 in, tenzij een deelnemer op dat moment besluit de pensioendatum te wijzigen;
- Het maximaal pensioengevend salaris is in 2022 gelijk aan het wettelijk maximum, zijnde € 114.866,00.

Er zijn dus twee verschillende franchises:

- De fiscaal minimale franchise voor de pensioenopbouw van de deelnemers en de vaststelling van de afdracht aan het fonds;
- De fiscaal minimale franchise verhoogd met € 3.400,00 uitsluitend voor de vaststelling van de deelnemersbijdrage.

De ontvangen premie over 2022 was gelijk aan 45% van de pensioengrondslagsom (2021: 45%).

Specifiek voor de Nalco-groep heeft de werkgever met de ondernemingsraad afgesproken dat er voor de Nalco werknemers in actieve dienst een aanvulling op de reguliere indexatie die door het pensioenfonds wordt toegekend plaats zal vinden gedurende een periode van 5 jaar. Deze additionele indexatie ziet er als volgt uit: indien en voor zover in de periode vanaf 1 januari 2020 tot 1 januari 2025 de reguliere toeslag die door het pensioenfonds wordt toegekend minder bedraagt dan 1,79%, wordt jaarlijks op de vanaf 1 januari 2020 opgebouwde pensioenaanspraken van de Nalco deelnemer, voor zover de deelnemer werknemer is in de zin van het pensioenreglement, een aanvullende toeslag verleend. Deze aanvullende toeslag bedraagt het verschil tussen 1,79% en de in het betreffende jaar regulier door het pensioenfonds toegekende toeslag. De aanvullende toeslag wordt gefinancierd uit aanvullende stortingen (koopsommen) door de werkgever. De aanvullende toeslag wordt voor het eerst per 1 januari 2021 over het jaar 2020 toegekend en voor het laatst per 1 januari 2025 over het jaar 2024. Deze additionele toeslag betreft een onderdeel van de compensatieregeling voor de Nalco deelnemers die overgegaan zijn van een eindloonregeling naar een middelloonregeling. Aangezien de reguliere toeslag voor de actieve deelnemers per 1 januari 2023 1,98% bedroeg, is er per 1 januari 2023 geen aanvullende toeslag verleend.

Verder heeft de werkgever met de ondernemingsraad afgesproken dat indien een werknemer die tevens deelnemer is gedurende de periode vanaf 1 januari 2020 tot 1 januari 2025 recht heeft op een pensioencompensatie in de vorm van een persoonlijke toeslag door de werkgever, deze persoonlijke toeslag, indien en voor zover dit past binnen de grenzen van de fiscale wet- en regelgeving, jaarlijks, voor het eerst per 1 januari 2021, aangewend wordt voor de inkoop van aanvullende pensioenaanspraken (ouderdoms-, partner- en wezenpensioen) bij het fonds. Ook deze overgangsregeling is uitsluitend van toepassing op Nalco deelnemers.

Premiedepot

In 2020 heeft het bestuur een premiedepot ingesteld. Hierin wordt sinds 2020 jaarlijks 50% van de marge tussen de premie van 45% en de kostendekkende premie apart wordt gezet. In jaren dat de kostendekkende premie hoger is dan 45%, kunnen de middelen uit het premiedepot worden aangewend voor verhoging van het opbouwpercentage in dat jaar. Ultimo 2022 was het premiedepot gelijk aan € 284 (2021: € 492). In 2022 is er dus € 208 aan het premiedepot onttrokken.

In 2023 vindt wederom een onttrekking aan het premiedepot plaats, waardoor het depot ultimo 2023 naar verwachting vrijwel volledig benut zal zijn. De positie van het premiedepot voor de jaren na 2023 zal in het najaar van 2023 in het bredere verband van de mogelijke gevolgen van het advies van de Commissie parameters en de premievaststelling voor 2024 en de jaren daarna opnieuw worden beoordeeld en vastgesteld.

COVID-19

In 2022 werden de coronamaatregelen langzaam versoepeld na een harde lockdown. Uiteindelijk vervielen de laatste maatregelen in maart 2022. De opwaartse trend bij de ontwikkeling van de dekkingsgraad, die zich al in 2020 heeft ingezet, heeft zich in 2022 verder voortgezet. Terugkijkend kan geconstateerd worden dat COVID-19 slechts tijdelijk negatieve impact op de beleggingsportefeuille heeft gehad.

Oorlog Rusland en Oekraïne

De oorlog tussen Rusland en Oekraïne is aanleiding geweest om op een aantal onderdelen verscherpt toezicht te houden en de risico's te analyseren, zodat indien nodig eventueel additionele beheersmaatregelen genomen konden worden.

Op verzoek van het bestuur heeft de beleggingsadviseur de exposure van de beleggingen van het fonds naar Rusland en Oekraïne in kaart gebracht. Hieruit is gebleken dat er sprake was van een zeer beperkte exposure. Namelijk alleen naar entiteiten die gelieerd zijn aan Coca-Cola. Eind 2021 was de exposure van het SSgA CCF World ESG Screened Index Equity Fund naar Rusland gelijk aan 0,01%. Dit komt overeen met € 6. De exposure naar Rusland van het SSgA Corporate Bond ESG Screened Index Fund was 0,14%. Dit komt overeen met € 11. Andere fondsen waar het

pensioenfonds in beleg kenden geen exposure naar Rusland of Oekraïne. De totale exposure naar Rusland of Oekraïne van het fonds ultimo 2021 was dus gelijk aan € 17.

In maart 2022 zijn de risico landen van de betreffende beleggingen gewijzigd in Italië, UK danwel US en hebben de beleggingen van het pensioenfonds geen exposure meer naar Rusland en/of Oekraïne. In de periode van eind 2021 tot en met mei 2022 is de waarde van genoemde beleggingen met € 4 gedaald.

Daarnaast gelden er allerlei sancties richting Rusland, waar ook ons pensioenfonds op moet toezien dat deze worden uitgevoerd. Het dagelijks bestuur heeft de nieuwe sancties en/of wijzigingen van bestaande sanctieregimes inzake de situatie in Oekraïne actief gevolgd. In kader van de Oekraïne crisis heeft het dagelijks bestuur, in overleg met de beleggingsadviseur, geconcludeerd dat er geen actie van het fonds benodigd is aan de beleggingskant aangezien er na de verkoop van de beleggingen in de entiteiten gelieerd aan Coca-Cola geen exposure is naar Rusland en Oekraïne. De administrateur controleert voorts elke maand of deelnemers voorkomen op een sanctielijst en onderneemt indien nodig actie.

Opslag uitvoeringskosten

Op basis van het huidige financiële beleid van het fonds is er een vaste opslag voor de uitvoeringskosten van 3,7% van de technische voorziening. In de premie zit een opslag voor de uitvoeringskosten van het fonds. De kostenvoorziening is conform regelgeving gebaseerd op een situatie van discontinuïteit (opzegging van de uitvoeringsovereenkomst). Het fonds heeft hierbij als uitgangspunt genomen dat het in deze situatie binnen twee jaar liquideert en zijn verplichtingen en vermogen overdraagt naar een externe partij (APF, verzekeraar of IORP). Begin 2020 is op basis van een advies van de adviserend actuaaris opnieuw door het fonds vastgesteld dat de huidige kostenvoorziening van 3,7% van de technische voorziening in deze situatie naar verwachting toereikend is om de toekomstige uitvoeringskosten te dekken. Hierbij is uitgegaan van een overdracht naar een APF. In de tweede helft van 2023 zal een nieuw onderzoek naar de hoogte van de opslag voor de uitvoeringskosten uitgevoerd worden. Als uit dat onderzoek blijkt dat de opslag aangepast moet worden, zal dat per 1 januari 2024 gebeuren.

Bestuursmodel

Het bestuur hanteert een paritair bestuursmodel. Belangrijk voordeel van dit model is de directe betrokkenheid in het bestuur van werknemers en voormalige werknemers van de aangesloten ondernemingen. Het bestuur heeft in 2014 besloten de bestuursfuncties in dit paritair model als volgt in te vullen: 5 bestuursleden, waarbij 2 namens de werkgever, 2 namens de werknemers en 1 namens de pensioengerechtigden. Dit betekent dat er met gewogen stemverhoudingen gewerkt wordt. De bestuursleden namens de werkgever hebben elk 3 stemmen. De bestuursleden namens de werknemers en pensioengerechtigden hebben elk 2 stemmen.

Het bestuur evalueert het gekozen bestuursmodel en het werken met gewogen stemverhoudingen periodiek. Deze evaluatie heeft meest recentelijk in het voorjaar van 2020 plaatsgevonden. De ervaringen met het werken met gewogen stemverhoudingen zijn onverminderd goed. Het bestuur heeft daarom besloten het werken met gewogen stemverhoudingen ongewijzigd te continueren.

Verder is in het kader van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen gekozen voor jaarlijkse visitatie door een Visitatiecommissie. Met betrekking tot het Verantwoordingsorgaan is besloten dat de werkgever zal plaatsnemen in het Verantwoordingsorgaan. Dit is niet verplicht op grond van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen, maar het bestuur en de werkgever achten directe betrokkenheid van de werkgever van groot belang.

Integere bedrijfsvoering

Het beleid van een pensioenfonds is onder andere gericht op een beheerste en integere bedrijfsvoering. Wettelijk is geregeld dat een pensioenfonds zijn organisatie zodanig inricht dat deze een beheerste en integere bedrijfsvoering waarborgt. Deze verantwoordelijkheid is vastgelegd in artikel 143 van de Pensioenwet. Dit houdt onder meer in:

- Adequate administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) en het beheersen van bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's;
- Analyse en beheersing van integriteitsrisico's;
- Voorkomen van belangenverstremming;
- Duurzame beheersing van (financiële) risico's en andere risico's die de soliditeit van het pensioenfonds kunnen aantasten;
- Het beheersen van de financiële risico's over de lange termijn door periodiek een haalbaarheidstoets te maken.

Het bestuur onderschrijft de uitgangspunten van een beheerste en integere bedrijfsvoering en heeft deze geïmplementeerd. Het bestuur heeft een Gedragscode, een Compliance Charter, een Klokkenluidersregeling, een Incidentenregeling en een Regeling Ongewenst Gedrag. Deze documenten zijn op de website van het fonds geplaatst.

Het bestuur geeft jaarlijks opdracht om onderzoek te doen naar het naleven van de Gedragscode door de bestuursleden en alle aan het pensioenfonds verbonden personen (waaronder de leden van het Verantwoordingsorgaan en de Visitatiecommissie). Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de compliance officer van het fonds, de heer P. Elion. Het verslag van deze toetsing is opgenomen in de paragraaf "Toetsing naleving gedragscode over 2022".

Het pensioenfonds heeft aan het eind van 2022 een hernieuwde SIRA (systematische analyse van integriteitsrisico's) uitgevoerd en daarnaast ook de overige niet financiële risico's door middel van een Risk Self Assessment (hierna: RSA) geanalyseerd en beoordeeld. In deze analyse zijn de risico's hernieuwd beoordeeld en een aantal risico's onderkend en toegevoegd. Dit betreft met name dat zich bij belangenverstremming risico's voor kunnen doen bij gebruik maken van het eigen netwerk en ook bij besluitvorming invloed kan optreden door derden. Ook is bij uitbestedingsrisico onderkend dat het bestuur afhankelijk is van het integer handelen bij de uitbestedingspartij. Tot slot is het lekken van persoonsgegevens door datalekken als een apart risico toegevoegd. Het bestuur heeft geconcludeerd dat door de aanwezige beheersmaatregelen het restrisico bijna in alle gevallen als laag geduid kan worden. Hierdoor is het bestuur van oordeel dat het in controle is ten aanzien van deze risico's.

Elke 3 jaar wordt door het bestuur een volledige SIRA en RSA op de overige niet financiële risico's uitgevoerd. In de tussentijd worden elk jaar alle risico's besproken aan de hand van de dan beschikbare gegevens en gedurende het jaar gemonitord door het bestuur. Bij dit proces is zowel de Sleutelfunctiehouder Risicobeheer als de Compliance Officer actief betrokken.

Met betrekking tot de haalbaarheidstoets geldt dat er in 2022 een haalbaarheidstoets is uitgevoerd die tijdig voor de deadline van 1 juli 2022 bij DNB ingediend is. De resultaten voldoen aan de door het pensioenfonds vastgestelde ondergrens en de maximale relatieve afwijking:

- Het vastgestelde pensioenresultaat is op de mediaan 98% en daarmee hoger dan de door het pensioenfonds vastgestelde ondergrens van 90%;
- De relatieve afwijking van de mediaan is 21% en daarmee lager dan de door het pensioenfonds vastgestelde relatieve afwijking van 35%.

Verantwoordingsorgaan en intern toezicht

Het bestuur van het fonds besteedt conform de Pensioenwet en de Wet versterking bestuur pensioenfondsen veel aandacht aan de opzet en inrichting van de organisatie, inclusief de interne beheersing. Reglementair is bepaald hoe het bestuur omgaat met de rol als bestuurder en invulling geeft aan begrippen als goed bestuur, Verantwoordingsorgaan (VO) en intern toezicht.

Het VO bestaat uit een vertegenwoordiging van werknemers, werkgevers en pensioengerechtigden. De verantwoording die het bestuur aflegt is onderdeel van de jaarverslagcyclus. Het takenpakket van het Verantwoordingsorgaan bestaat op grond van de pensioenwet onder andere uit een adviesrecht over de vorm en inrichting van het intern toezicht, de jaarlijkse vaststelling van de premie, het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid, het sluiten, wijzigen of beëindigen van de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever en liquidatie van het pensioenfonds.

Voor intern toezicht is gekozen voor een jaarlijkse visitatie door een Visitatiecommissie. De Visitatiecommissie heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. De Visitatiecommissie is ten minste belast met het toezicht op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenbehartiging door het bestuur en legt verantwoording af over de uitvoering van de taken aan het Verantwoordingsorgaan en de werkgever en in het bestuursverslag. De Visitatiecommissie is onafhankelijk en laat dit in het toezicht tot uiting komen.

In januari 2023 heeft het bestuur de Visitatiecommissie gevraagd de jaarlijkse visitatie over het boekjaar 2022 uit te voeren. Deze visitatie is uitgevoerd in de periode maart 2022 – april 2022 en de rapportage is in april 2023 door de Visitatiecommissie opgeleverd. Het bestuur heeft de Visitatiecommissie verzocht om zich op de wettelijke taken te richten. U vindt een samenvatting van de bevindingen van de Visitatiecommissie in de paragraaf “Intern toezicht: samenvatting bevindingen Visitatiecommissie”.

Deskundigheidsbevordering en evaluatie functioneren bestuur

In 2022 hebben bestuursleden op individuele basis bijeenkomsten bijgewoond om hun kennis en deskundigheid te vergroten. Met name themabijeenkomsten ten aanzien van de Wet toekomst pensioenen zijn bezocht. Jaarlijks wordt er een opleidingsdag georganiseerd waaraan de leden van het bestuur en de leden van het Verantwoordingsorgaan deelnemen. Aan de collectieve opleidingsdag hebben op uitnodiging van het bestuur tevens leden van de ondernemingsraden van de Ecolab-organisatie deelgenomen. In 2022 stond de collectieve opleidingsdag in het teken van het nieuwe pensioenstelsel en de transitie naar dat stelsel, ESG Risicobeheer en Compliance. Aan deze thema's is in 2022 door het bestuur veel aandacht besteed en een specifieke opleiding op elk van deze drie thema's draagt bij aan het vergroten van de deskundigheid en de kwaliteit van de besluitvorming.

Bij de beoordeling van de deskundigheid en geschiktheid van de individuele bestuursleden hanteert het bestuur de Handreiking Geschikt pensioenfondsbestuur 2017 van de Pensioenfederatie als maatstaf. Het bestuur heeft een geschiktheidsplan opgesteld. Dit geschiktheidsplan sluit aan op de normen uit de Code Pensioenfonds 2018. Het bestuur beschikt over een generiek bestuurlijk profiel met daaraan gekoppelde deskundigheids- en geschiktheidsvereisten alsmede competentie-vereisten. Wanneer er een vacature binnen het bestuur ontstaat, wordt op basis van het generieke profiel een specifiek individueel profiel opgesteld.

Gedurende het jaar heeft het bestuur zich verdiept in een aantal actuele onderwerpen, specifiek ten aanzien van de thema's die ook op de Opleidingsdag aan bod gekomen zijn:

- Het verder door ontwikkelen van het risicomanagement tot integraal risicomanagementbeleid en het opstellen van een IRM handboek. Hierbij is aandacht gegeven aan risicomonitoring en –rapportage;
- ESG risicobeheer. Tijdens een bestuursvergadering heeft een workshop over dit thema plaatsgevonden;
- Het nieuwe pensioenstelsel (Wet toekomst pensioenen) en de mogelijkheden en voor- en nadelen om al dan niet in te varen.

Dit is gebeurd op basis van presentaties door de adviseurs van het pensioenfonds, discussies in bestuursvergaderingen en het volgen van workshops en themabijeenkomsten van o.a. DNB en de Pensioenfederatie.

In de paragraaf “Eigen risicobeoordeling” treft u een samenvatting aan van de uitgevoerde ERB. In die paragraaf zijn tevens de belangrijkste uitkomsten en de conclusie opgenomen.

Periodiek vindt evaluatie plaats van het functioneren van het bestuur. Dit gebeurt op basis van interviews van bestuursleden met de voorzitter van het fonds. Aan het functioneren van het bestuur als collectief wordt in bestuursvergaderingen aandacht gegeven. In 2023 zal de evaluatie van het functioneren van het bestuur onder leiding van een externe partij plaatsvinden.

Naleving Code Pensioenfondsen

In 2018 is de Code Pensioenfondsen 2018 (hierna: de Code) van kracht geworden. De Code is opgesteld door de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid, die hiermee normen formuleren voor ‘goed pensioenfondsbestuur’. De Code is ook wettelijk verankerd in de Pensioenwet.

De normen zijn gegroepeerd aan de hand van acht thema’s en het aantal normen is handzamer gemaakt. Deze nieuwe indeling maakt dat bestuur en intern toezicht gericht met elkaar in gesprek kunnen gaan over de essentialia van deze Code, de acht thema’s waar goed pensioenfondsbestuur om draait: ‘Vertrouwen waarmaken’, ‘Verantwoordelijkheid nemen’, ‘Integer handelen’, ‘Kwaliteit nastreven’, ‘Zorgvuldig benoemen’, ‘Gepast belonen’, ‘Toezicht houden en inspraak waarborgen’ en ‘Transparantie bevorderen’.

De Code gaat uit van de regiefunctie van het bestuur. Dat wil niet alleen zeggen dat in een pensioenfonds het bestuur altijd eindverantwoordelijk is voor alle besluiten die genomen worden, ongeacht of deze zijn uitbesteed aan een pensioenuitvoeringsbedrijf of vermogensbeheerder, maar ook dat het bestuur daar actief sturing aan geeft en in control is. Het bestuur onderschrijft de Code en de normen die in de Code zijn vastgelegd. Dit uitgangspunt is ook in de statuten van het pensioenfonds vastgelegd. Pensioenfondsen mogen de Code naleven volgens het ‘pas-toe-of-leg-uit’-beginsel. Dit betekent dat een pensioenfonds de normen van de Code toepast of in het jaarverslag motiveert waarom het een norm niet (volledig) toepast. Afwijken van de norm is dus mogelijk, als daar een goede reden voor is. Het is zaak dat fondsen het niet naleven van een norm expliciet motiveren.

Het bestuur heeft een document opgesteld waarin voor elk van de 65 normen die in de Code zijn opgenomen wordt aangegeven of deze norm wel of niet wordt omarmd/nageleefd door het pensioenfonds. Hierna wordt aangegeven welke normen niet (volledig) worden toegepast. Alle andere normen worden volledig omarmd/nageleefd:

- Norm 33: In zowel het bestuur als in het VO (Verantwoordingsorgaan) of het BO (Belanghebbendenorgaan) is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.

Toelichting: Deze norm wordt niet volledig nageleefd. Het bestuur bestaat in 2022 uitsluitend uit mannen. Het Verantwoordingsorgaan heeft sinds 1 januari 2022 één vrouwelijk lid. Het bestuur heeft de gewenste diversiteit bij herhaling bij de ondernemingsraad en de werkgever onder de aandacht gebracht. Gezien de relatief beperkte achterban (gesloten fonds, krimpend aantal actieve deelnemers) is het erg lastig zo niet onmogelijk om te voldoen aan de genoemde norm. Ultimo 2022 kent het fonds slechts 3 actieve deelnemers die de leeftijd van 40 jaar nog niet bereikt hebben.

Het bestuur heeft er daarom voor gekozen om geen concreet stappenplan op te stellen om het diversiteitsbeleid te bevorderen en om geen concrete doelstellingen te formuleren. Bij vacatures in het bestuur c.q. het Verantwoordingsorgaan zal telkens bezien worden op welke wijze invulling gegeven kan worden aan het vergroten van de diversiteit. Uitgangspunt hierbij is dat nadrukkelijk gestreefd wordt naar het vergroten van de diversiteit van het betreffende orgaan.

In 2022 had de Visitatiecommissie één vrouwelijk lid. In januari 2023 is een tweede vrouwelijk lid toegetreden tot de Visitatiecommissie. Sinds januari 2023 hebben in de Visitatiecommissie dus twee vrouwelijke leden zitting.

- Norm 34: De zittingsduur van een lid van het bestuur- en het VO (Verantwoordingsorgaan), is maximaal vier jaar. Een bestuurslid kan maximaal twee keer worden herbenoemd. Leden van een Visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde fonds.
Toelichting: Deze norm wordt gedeeltelijk nageleefd. Voor de werkgeversleden in het bestuur geldt geen maximale zittingsduur. T.a.v. de werknemersleden en het lid namens de pensioengerechtigden in het bestuur wordt gestreefd naar een maximale zittingsduur van 12 jaar. Gezien de relatief beperkte achterban is niet op voorhand uit te sluiten dat deze zittingsduur verlengd wordt. Hetzelfde geldt voor de leden van het Verantwoordingsorgaan. Leden van de Visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij het fonds.
- Norm 39: Een bestuurslid wordt benoemd en ontslagen door het bestuur, na het horen van de raad van toezicht over de procedure. Een lid van de raad van toezicht of Visitatiecommissie wordt benoemd door het bestuur na bindende voordracht van het Verantwoordingsorgaan en wordt ontslagen door het bestuur na bindend advies van het Verantwoordingsorgaan.
Toelichting: het Verantwoordingsorgaan is erg laat betrokken bij de benoeming van mevrouw Rutgers als nieuw lid in de Visitatiecommissie. Met het Verantwoordingsorgaan zijn afspraken gemaakt om te borgen dat in geval van toekomstige vacatures het Verantwoordingsorgaan tijdig in de gelegenheid wordt gesteld om een voordracht te doen.

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van wet- en regelgeving. Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat het pensioenfonds in het afgelopen jaar geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd.

Gedragscodes

Zoals eerder in dit verslag reeds aangegeven heeft het bestuur aan de Compliance Officer opdracht gegeven om jaarlijks onderzoek te doen naar de naleving van de Gedragscodes. De deelnemers aan het onderzoek over 2022 waren de (aspirant)bestuursleden van het pensioenfonds, de administrateur, de ambtelijk secretaris, de leden van het Verantwoordingsorgaan, de leden van de Visitatiecommissie en de overige verbonden personen. Bovendien zijn er tijdens de bestuursvergaderingen regelmatig door de Compliance Officer cases gepresenteerd met mogelijke integriteitsdilemma's ("wat zou u in dit geval doen en waarom?") en besproken met de aanwezige verbonden personen. Dit draagt bij tot meer inzicht en begrip van de individuele bestuursleden in compliance issues en integriteitsdilemma's.

Toeziethouder

DNB organiseert een aantal maal per jaar bijeenkomsten of seminars voor bestuursleden van pensioenfonds. Naast de behandeling van inhoudelijke thema's in workshops en het geven van een toelichting op de toezichtthema's van DNB, is het doel van deze seminars nadrukkelijk ook het bevorderen van het contact tussen DNB en pensioenfonds. Bestuursleden van ons pensioenfonds wonen regelmatig deze bijeenkomsten en seminars bij.

In 2021 is DNB overgestapt op een vernieuwde toezichtsaanpak waarbij het toezicht op pensioenfonds risicogebaseerd plaatsvindt. Pensioenfonds zijn ingedeeld in impactklassen. De vernieuwde toezichtaanpak is meer dan voorheen datagedreven en gericht op een grotere uniformiteit in het toezicht. Dit betekent dat de toezichtcapaciteit wordt ingezet daar waar de grootste prudentiële en integriteitsrisico's worden gesignaleerd. De intensiteit van het toezicht neemt toe naarmate de negatieve impact van deze risico's op het vertrouwen groter is. Er heeft in 2022 geen specifiek overleg met DNB plaatsgevonden.

DNB ziet tekortkomingen in informatiebeveiliging en daarmee samenhangende cyberrisico's als een belangrijk strategisch risico bij financiële instellingen zoals ons pensioenfonds. In maart 2022 heeft het bestuur een brief van DNB ontvangen waarin is aangegeven dat niet alle beheersmaatregelen van het pensioenfonds voldoen aan het vereiste volwassenheidsniveau van beheersmaatregelen. DNB heeft het pensioenfonds verzocht vóór 30 juni 2023 alle beheersmaatregelen op het vereiste niveau te brengen en uiterlijk op 31 juli 2023 een self assessment uit te voeren op de controls.

Risicomanagement en risicomonitoring, waaronder informatiebeveiliging en het beheersen van cyberrisico's, is een belangrijk aandachtspunt van het bestuur. Specifiek met betrekking tot informatiebeveiliging is door het bestuur een project opgestart (Project IB), waarvan het verhogen van het volwassenheidsniveau van de beheersmaatregelen tot het vereiste niveau onderdeel uitmaakt. Later in dit verslag treft u meer informatie aan over het Project IB.

Uitbesteding

Het bestuur heeft een aantal werkzaamheden uitbesteed waaronder het vermogensbeheer aan SSgA, CTI, ASR en CACEIS, de valuta-afdekking aan CACEIS en de pensioenadministratie aan Ecolab B.V. Ecolab B.V. heeft een relatief beperkt onderdeel van de uitkeringenadministratie uitbesteed aan ADP.

Het bestuur is zich ervan bewust dat de eindverantwoordelijkheid voor de uitbestede werkzaamheden bij het bestuur blijft. Hiertoe worden mandaten overeengekomen, respectievelijk uitvoeringsovereenkomsten gesloten en worden SLA's afgesproken. Het beheren van het vermogen door SSgA, CTI, ASR en CACEIS en de performance en resultaten hiervan worden nauwgezet gemonitord door het bestuur, daarbij ondersteund door de eigen risicorapportage van het pensioenfonds en de beleggingsdeskundige van Sprenkels). Daarnaast leveren SSgA, CTI, ASR en CACEIS een ISAE 3402 rapportages op. ADP verstrekt een SOC-I rapportage. Deze worden door het bestuur en de Sleutelfunctiehouder Risicobeheer geanalyseerd. Hier zijn geen significante bevindingen uit naar voren gekomen.

Bij afwijkingen in de overeengekomen performance of onvolkomenheden in de processen wordt in overleg getreden met betrokken partijen en worden verbeteringen en beheersmaatregelen besproken. Het waarborgen van de kwaliteit en continuïteit van de uitbesteding van de werkzaamheden en ondersteuning van het pensioenfonds heeft ook een plek gekregen in het business continuity plan dat is opgesteld met het oog op de COVID-19 crisis.

Over het afgelopen boekjaar 2022 is er duidelijk een verbetering ten aanzien van de uitbesteding naar CACEIS naar aanleiding van de door het bestuur ingezette beheersmaatregelen gerealiseerd. Het bestuur verwacht in de eerste helft van 2023 ook een eenduidige SLA overeenkomst met CACEIS te hebben vastgelegd. Daarmee is duidelijkheid verkregen over de dienstverlening en de wijze waarop gerapporteerd dient te worden. De Sleutelfunctiehouder Risicobeheer is daarmee van mening dat de netto restrisico's binnen de gewenste risicobereidheid is.

Daarnaast is het bestuur in het boekjaar 2022 bezig om meer assurance rondom informatiebeveiliging te verkrijgen. Daarbij speelt ook het zicht houden en verkrijgen op de uitbesteding aan de Ecolab B.V. van de deelnemersadministratie een grote rol. Alhoewel het bestuur op basis van het ontvangen informatiebeveiligingsbeleid van de Ecolab B.V. concludeert dat dit beleidskader bij Ecolab B.V. overeenstemt met de gewenste risicobereidheid van het pensioenfonds en aansluit bij het eigen pensioenfondskader, dient nog wel een rapportagelijijn en contractuele afspraken vastgelegd te worden. Dit is in gang gezet en in de loop van de tweede helft van 2023 is het bestuur van mening dat dit met de Ecolab B.V. is geregeld. Daarmee is de uitbesteding met de Ecolab B.V. weer helemaal geactualiseerd naar de gewenste en benodigde status van de eisen van het pensioenfonds.

Binnen de uitbesteding aan Ecolab B.V. is voor het pensioenfonds nog wel de kwetsbaarheid van de keypersons en de interne controle een aandachtspunt. Het bestuur heeft over 2022 een SLA rapportage ingericht i.s.m. Ecolab B.V. en de bijbehorende bedrijfskritische processen, normen en limieten daarbij benoemd. Daarmee verkrijgt het bestuur het gewenste inzicht en sturingsinformatie

in onder andere de mutatieontwikkeling binnen het pensioenfonds. Hiermee worden risico's verder gemitigeerd. In de loop van 2023 is het de bedoeling om de processen verder uit te schrijven en met name een aanscherping van de controle en borging van de informatie te verkrijgen. Dit aspect wordt meegenomen in het project datakwaliteit. De Sleutelfunctiehouder Risicobeheer is daarmee van mening dat het bestuur over 2022 de juiste stappen heeft ondernomen en het restrisico binnen de risicobereidheid van het pensioenfonds houdt.

Pensioenuitkeringen

Het pensioenfonds heeft de pensioenadministratie uitbesteed aan Ecolab B.V. en Ecolab B.V. heeft een relatief beperkt gedeelte van de uitkeringsadministratie, te weten de verloning van de pensioenuitkeringen, onder-uitbesteed aan ADP.

Tot en met december 2021 was deze dienstverlening uitbesteed aan RiskCo. RiskCo heeft in maart 2021 aangekondigd haar dienstverlening per 31 december 2022 te beëindigen. Het bestuur is met Ecolab B.V. in gesprek getreden over de gevolgen van deze aankondiging. Het was de voorkeur van het bestuur om anticiperend op de beëindiging per 31 december 2022 al aan het eind van 2021 deze dienstverlening elders onder te brengen. Ecolab B.V. heeft aangegeven zich hierin te kunnen vinden en het fonds heeft samen met de Ecolab B.V. een selectietraject opgestart.

Reeds in 2020 had het bestuur met het oog op de op dat moment zorgelijke financiële situatie bij RiskCo, waardoor de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar was, bij een viertal partijen offertes opgevraagd voor het verzorgen van de verloning voor het pensioenfonds. Twee partijen hebben op dat moment aangegeven de gewenste diensten niet te kunnen leveren. Bij de twee andere partijen is in 2021 een update van de offerte gevraagd. Na een zorgvuldig selectieproces heeft het bestuur besloten het proces rondom de verloning en het uitbetalen van pensioen vanaf 1 januari 2022 door ADP te willen laten verzorgen. Ecolab B.V. heeft hier mee ingestemd en is contractpartij van ADP geworden.

Eind 2021 heeft de implementatie bij ADP plaatsgevonden waarbij er uitgebreid schaduw is gedraaid om zeker te stellen dat de pensioenuitkeringen vanaf de aanvang tijdig en adequaat zouden worden uitbetaald. Met ingang van 1 januari 2022 wordt de verloning door ADP gedaan. Daarnaast maakt ADP de betaalbestanden aan voor het uitbetalen van de pensioenen. De overgang van RiskCo naar ADP heeft geruisloos en zonder incidenten plaatsgevonden. Hiermee is de continuïteit van de dienstverlening voor de komende jaren gewaarborgd.

Dienstverlening CACEIS

Gedurende 2021 zijn er tekortkomingen in de dienstverlening van CACEIS geconstateerd. CACEIS heeft per email en per brief bevestigd dat er hiaten in de dienstverlening zijn opgetreden als gevolg van capaciteitsproblemen en vertraging in de werkprocessen. Hierdoor zijn er achterstanden ontstaan in de oplevering van gegevens over de beleggingen aan het fonds. Om verdere vertragingen te voorkomen is door CACEIS vervolgens besloten om geen performance- en compliance rapportages aan het pensioenfonds te leveren over de maanden april en mei 2021. Hierdoor dreigde het fonds niet aan rapportageverplichtingen richting DNB te kunnen voldoen. Het fonds heeft workarounds ontwikkeld om de benodigde informatie rechtstreeks bij andere vermogensbeheerders op te vragen, zodat aan de rapportageverplichtingen richting DNB kon worden voldaan. Het bestuur heeft steeds aan alle rapportageverplichtingen kunnen voldoen. Dit is al met al een bijzonder tijdrovend proces geweest.

In juli 2021 heeft CACEIS de levering van performance- en compliance rapportages hervat. Het fonds heeft gecontroleerd of de ontvangen input juist en volledig was en dat bleek het geval te zijn. In 2022 heeft het fonds diverse gesprekken met CACEIS gevoerd om duidelijkheid te krijgen dat deze problemen zich niet opnieuw voor gaan doen.

De hiaten in de dienstverlening van CACEIS hebben niet alleen betrekking gehad op de rapportages. In september 2021 is vastgesteld dat de valuta-afdekking die door CACEIS wordt verzorgd gedurende een beperkte periode niet adequaat ingericht is geweest. Er is door het bestuur veel effort

gestoken in het vaststellen van de impact voor het fonds. Ook over dit issue heeft intensief en frequent overleg met CACEIS plaatsgevonden. Uitgangspunt voor het bestuur is dat het fonds en de deelnemers geen nadeel mogen ondervinden. De gesprekken met CACEIS hebben in een constructieve sfeer plaatsgevonden. In september 2022 heeft CACEIS de door het fonds geleden schade vergoed.

Zoals eerder aangegeven is er in 2022 duidelijk een verbetering ten aanzien van de uitbesteding naar CACEIS naar aanleiding van de door het bestuur ingezette beheersmaatregelen gerealiseerd. Er heeft een evaluatiegesprek met CACEIS plaatsgevonden, het bestuur heeft vertrouwen dat de kwaliteit van de uitbesteding in de toekomst op het vereiste niveau zal liggen.

Project Datakwaliteit

De kwaliteit van de data in de pensioenadministratie is een actueel thema voor besturen van pensioenfondsen. Dit is ook een speerpunt in het toezicht van DNB. Dit is ingegeven door het feit dat de meeste pensioenfondsen overgaan naar het nieuwe pensioenstelsel en daarbij eenmalig de opgebouwde en ingegane pensioenen omzetten volgens vastgestelde rekenregels in persoonlijke voor pensioen bestemde vermogens van deelnemers, het zogenaamde invaren. Het is in dat kader van groot belang dat de pensioenen die worden ingevaren juist en correct in de administratie zijn opgenomen. Na invaren in het nieuwe pensioenstelsel worden de in het huidige kader opgebouwde pensioenen immers niet meer als zodanig geadmistreerd.

Alhoewel het bestuur niet verwacht dat de huidige opgebouwde en ingegane pensioenen worden ingevaren, is het bestuur wel van mening dat deelnemers te allen tijde moeten kunnen rekenen op de pensioenen waar zij conform het pensioenreglement recht op hebben. De administratie is hierop ook zo ingeregeld. Om nog extra borging te verkrijgen heeft het bestuur eind 2022 het project datakwaliteit opgestart. Het bestuur doorloopt in 2023 daarbij de 6 processtappen zoals door de Pensioenfederatie in dit kader zijn voorgesteld in het document “Kader Datakwaliteit - Wet Toekomst Pensioenen”. Dit is ook de door de DNB aanbevolen aanpak om aantoonbaar te borgen dat de datakwaliteit op orde is.

Het bestuur zal in de loop van 2023 eerst het eigen datakwaliteitsbeleid verder aanscherpen en vastleggen. Daarna volgt een onderzoek naar de huidige kwaliteit van de vastgelegde pensioengegevens. De uitkomsten en het doorlopen proces wordt extern getoetst door een externe accountant en bij een eventueel daaruit voortkomend verbeterplan is het bestuur van plan externe ondersteuning te zoeken. Aan het eind van 2023 is het de verwachting dat het gehele project is afgerond.

Project IB

Jaarlijks dient het bestuur een self assessment uit te voeren op de volwassenheidsniveaus van beheersmaatregelen op het gebied van informatiebeveiliging. Uit de self assessment van juni 2021 is gebleken dat niet alle beheersmaatregelen voldoen aan het volwassenheidsniveau zoals opgenomen in de Good Practice Informatiebeveiliging. Het bestuur is door DNB in maart 2022 verzocht om de betreffende beheersmaatregelen te verbeteren en op niveau te houden. Daartoe dient het bestuur voor 30 juni 2023 alle benodigde beheersmaatregelen op het vereiste volwassenheidsniveau te brengen en dit te laten bevestigen door de Sleutelfunctiehouder Interne Audit.

Het bestuur heeft daartoe het Project Informatiebeveiligingsbeleid (IB beleid) opgestart. Daarbij heeft het bestuur in april 2022 een actieplan opgesteld om daarmee de gewenste tijdslijnen en de daaraan gekoppelde benodigde acties te realiseren.

In de eerste stap heeft het bestuur het bestaande IT en IB-beleid in een eigen beleidsdocument vastgelegd in 2022. Het eigen opgestelde IB beleid is vergeleken met het opgevraagde informatiebeveiligingsbeleid van de aangesloten onderneming Ecolab B.V. Het bestuur heeft hierbij vastgesteld dat er geen discrepanties zitten tussen beide documenten en daarmee het IB-beleid van Ecolab B.V. passend is bij het te voeren IB beleid van het pensioenfonds.

Vervolgens heeft het bestuur een IT Risico Self Assessment (IT RSA) uitgevoerd om vast te stellen welke verbeteringen door het pensioenfonds nog gedaan kunnen worden om met name de cyberrisico's in voldoende mate te beheersen. Daartoe is onder andere door middel van een eerste nulmeting een gapanalyse uitgevoerd. Samen met de al eerder ontvangen informatie, uitgevoerde RSA en gapanalyse heeft het bestuur een volledig beeld verkregen. Het bestuur heeft daarbij naast de hierboven benoemde acties, op hoofdlijnen de volgende vervolgstappen vastgesteld:

- Actieplan schrijven om te komen tot het gewenste volwassenheidsniveau t.a.v. alle benodigde beheersmaatregelen;
- Opstellen van een BIV – classificatie, waarbij onderscheid is gemaakt tussen bedrijfskritische en niet bedrijfskritische systemen;
- Vaststellen welke informatiebeveiligingsinformatie benodigd is en dit regelen via contractuele SLA afspraken;
- Vroegtijdig in het proces vaststellen of externe ondersteuning wel of niet nodig is;
- Hernieuwde IT RSA uitvoeren, evalueren en bijsturen waar nodig;
- Opstellen IT risicorapportage en vaststellen welke losse eindjes ter afronding nog nodig zijn;
- Tot slot laten uitvoeren van een IT audit door de SFH IA om vast te laten stellen dat het fonds aan het gewenste volwassenheidsniveau voldoet.

Met Ecolab B.V. dienen de huidig afgenomen IT diensten in een contractuele overeenkomst te worden vastgelegd en dient een bijbehorende SLA te worden afgesproken. Daarover heeft frequent afstemming plaatsgevonden en beide documenten bevinden zich in de afrondende fase.

Communicatie

In het boekjaar is wederom veel aandacht besteed aan communicatie naar de deelnemers. Op basis van de Pensioenwet dient een fonds Pensioen 1-2-3 geïmplementeerd te hebben. Pensioen 1-2-3 biedt de deelnemer gelaagde informatie over zijn pensioenregeling. De deelnemer kan zelf beslissen tot op welk detailniveau hij de informatie wil bekijken: op hoofdlijnen (laag 1), met een toelichting op de hoofdlijnen (laag 2) of gedetailleerd (laag 3).

Pensioen 1-2-3 is op de website van het fonds (www.pfecolab.nl) opgenomen, zowel voor de Ecolab-groep als de Nalco-groep. Pensioen 1-2-3 wordt jaarlijks geactualiseerd.

In 2022 is verder gewerkt aan het uitbreiden en het up to date houden van de informatie op de website. Naast algemene informatie over het fonds en fondsdocumenten, wordt maandelijks de dekingsgraad op de website geactualiseerd en worden er nieuwsberichten op de website geplaatst. Er zijn onder andere nieuwsberichten op de website geplaatst over pensioenopbouw en premie in 2022, de introductie van de nieuwe Compliance Officer de heer P. Elion, de geactualiseerde compliance documenten en de toeslagverlening per 1 januari 2023 en de gevolgen hiervan voor de koopkracht van de deelnemers. Het taalgebruik van deze nieuwsberichten is specifiek afgestemd op een zo groot mogelijke lezersgroep.

Daarnaast heeft het fonds de deelnemers aan de Nalco regeling die voor een additionele indexatie en/of compensatie in aanmerking zijn gekomen, per brief hierover geïnformeerd.

Het bestuur organiseert eenmaal per jaar een informatiebijeenkomst voor de deelnemers en pensioengerechtigden. Dit was een geanimeerde en druk bezochte bijeenkomst. In 2022 heeft het bestuur naast deze fysieke bijeenkomst ook twee online bijeenkomsten verzorgd. Eén in het Nederlands en één in het Engels. Er bleek veel interesse in deze online bijeenkomsten te zijn. In 2023 zullen deze daarom wederom georganiseerd worden.

Eind 2021 heeft het fonds een schriftelijke enquête onder de deelnemers gehouden om de doelstellingen van het communicatiebeleid te evalueren. Hierbij is onder andere gevraagd of de communicatie aansluit bij de wensen en behoeften van de deelnemers, welke informatie men aanvullend zou willen ontvangen en op welke wijze dit het meest efficiënt kan plaatsvinden. De uitkomsten van deze enquête zijn in het voorjaar van 2022 in de bestuursvergadering besproken en

verwerkt in het communicatiebeleidsplan 2022 – 2024. Dit plan is in de loop van 2022 vastgesteld en op de website geplaatst.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur van het pensioenfonds heeft het afgelopen jaar 8 maal regulier vergaderd. Daarnaast hebben er een aantal extra overleggen plaatsgevonden. Naast de reguliere beleidscyclus stonden de volgende belangrijke onderwerpen op de agenda:

- Elke vergadering wordt geopend met het onderwerp "integriteit en cultuur". In dit kader worden frequent integriteitsdilemma's besproken. Door middel van case studies en discussies in bestuursvergaderingen wordt gewerkt aan het vergroten van bewustwording van integriteitsdilemma's en de wijze waarop hiermee mede in het licht van de gedragscode van het pensioenfonds omgegaan kan worden;
- Update en uitbreiding compliance documenten;
- Voortdurende monitoring van de actuele maanddekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds;
- De jaarlijkse haalbaarheidstoets;
- Voortdurende monitoring van de beleggingen en opvolging van het beleggingsbeleid;
- Het aanscherpen van het herbalanceringsbeleid;
- Het updaten van het MVB- en ESG beleid;
- Het opstellen van een separaat document waarin het beleggingsbeleid is beschreven en vastgelegd;
- Verder ontwikkelen van risicomanagement tot een integraal risicomanagement beleid waarbij risicomonitoring en –rapportage verder opgepakt worden;
- De status en opvolging van acties uit de ERB;
- Het opstellen van het IRM handboek;
- Project IB;
- Project Datakwaliteit;
- Het actualiseren van de ABTN;
- Het opstellen en periodiek bespreken van de Jaarkalender;
- Er is aandacht besteed aan het vergroten van de deskundigheid van alle bestuursleden;
- De premie en de toeslagen voor de jaren 2022 en 2023;
- Gevolgen sluiting Ecolab Production Netherlands B.V. halverwege 2023 voor het fonds;
- Het actualiseren en up to date houden van de eigen website van het pensioenfonds;
- Het opstellen van het communicatiebeleidsplan 2022 – 2024;
- Budgetmonitoring;
- Het bespreken van de rapportages en audits van de sleutelfunctiehouders en de daarin genoemde aanbevelingen;
- Het selecteren en benoemen van een compliance officer;
- Monitoring overdracht werkzaamheden inzake verloning van RiskCo naar ADP;
- De performance-problemen bij CACEIS en de impact van de foutieve valuta-afdekking gedurende een beperkte periode;
- Communicatie en communicatiebeleid;
- De Wet toekomst pensioenen, de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel en de impact hiervan op het pensioenfonds;
- Toekomst pensioenfonds.

Wet toekomst pensioenen en voorbereiding op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel

Op 16 december 2020 is de concept-wetgeving in het kader van het Pensioenakkoord ter consultatie gepubliceerd. Dit concept wetsvoorstel (Wet toekomst pensioenen, hierna: Wtp) en de bijbehorende Memorie van Toelichting en de antwoorden op de vragen die tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer zijn gegeven, geven een gedetailleerde invulling aan en een concreet beeld van de afspraken die de regering en sociale partners eerder hebben gemaakt over de hervorming van het huidige pensioenstelsel.

De kern van het wetsvoorstel is dat de uitkerings- en kapitaalovereenkomsten zoals we die nu kennen verdwijnen. Het wetsvoorstel bepaalt dat na de overgangsfase pensioen alleen kan worden opgebouwd in een premiereregeling met een leeftijdsonafhankelijke (vlakke) premie. Ook het nieuwe fiscale kader zal hierop aansluiten. Dat betekent dat na de overstap op de nieuwe pensioencontracten het fiscale kader niet langer de opbouw van pensioenaanspraken begrenst, maar alleen de (hoogte van de) inleg van pensioenpremies. De huidige middelloonregelingen die door het pensioenfonds worden uitgevoerd zijn na afloop van de overgangsfase niet langer mogelijk.

De beoogde ingangsdatum van het wetsvoorstel is 1 juli 2023. Uiterlijk 1 januari 2028 moet de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel zijn afgerond. De transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is de grootste en meest ingrijpende hervormingsoperatie uit de geschiedenis van het Nederlandse pensioenstelsel. De transitie raakt alle onderdelen van de pensioendienstverlening, waaronder de pensioenadministratie en systemen, het vermogensbeheer en de communicatie met de deelnemers.

Het fonds is tijdig in overleg getreden met sociale partners en is gestart met de voorbereidingen op de transitie naar het nieuwe stelsel. Sociale partners, Ecolab B.V. en de ondernemingsraden, zijn in eerste instantie aan zet om in het arbeidsvoorwaardelijk overleg een pensioenregeling af te spreken die past binnen het nieuwe wettelijke kader. Vervolgens zullen pensioenuitvoerders zoals ons pensioenfonds die nieuwe (of aangepaste) pensioenregelingen moeten implementeren. Binnen de overgangsfase na inwerkingtreding van de Wtp kunnen de betrokken partijen zelf kiezen vanaf welke datum de nieuwe pensioenregeling van kracht wordt. Met dien verstande dat sociale partners de nieuwe pensioenregeling uiterlijk per 1 januari 2025 overeen moeten zijn gekomen, zodat er voldoende tijd resteert voor een zorgvuldige implementatie en communicatie door pensioenuitvoerders. Uiterlijk op 1 januari 2028 dient de pensioenopbouw vervolgens aangepast te zijn aan het nieuwe wettelijke en fiscale kader. Opbouw in een middelloonregeling, zoals dat op dit moment bij het pensioenfonds plaatsvindt, is dan als gezegd niet langer toegestaan.

In de periode tussen 1 juli 2023 en uiterlijk 1 januari 2028 geldt een overgangsperiode. Onderdeel van de overgangsperiode is het zogenoemde transitie-FTK. Het transitie-FTK kijkt met de blik van het nieuwe stelsel naar de huidige situatie en moet ervoor zorgen dat op een intergenerationeel evenwichtige wijze wordt overgegaan naar het nieuwe stelsel.

Het transitie-FTK geldt voor pensioenfondsen die verwachten te zullen invaren naar het nieuwe pensioenstelsel. Voor het transitie-FTK zullen de bestaande eisen, die uit hoofde van het (minimaal) vereist eigen vermogen zijn gesteld, tijdelijk buiten werking worden gesteld. Dit betekent in de praktijk dat een grote korting wordt voorkomen op het moment dat een fonds onder de huidige situatie aan het minimaal vereist eigen vermogen moet voldoen. Het bestuur heeft Ecolab B.V. gewezen op de mogelijkheid om gebruik te maken van het transitie-FTK en de voorwaarde die daarvoor geldt, namelijk dat sociale partners de intentie hebben om de bij het pensioenfonds opgebouwde pensioenen in te varen in de nieuwe premiereregeling die na de transitie van toepassing zal worden. Ecolab B.V. heeft echter geen intentie uitgesproken om in te varen. Dit betekent dat het pensioenfonds geen gebruik zal kunnen maken van het transitie-FTK en ook niet van de extra indexatie-mogelijkheden die mogelijk waren op grond van een regeling die per 1 juli 2022 in werking is getreden. Op basis van deze tijdelijke regeling was het pensioenfondsen toegestaan om al bij een beleidsdekkingsgraad vanaf 105% een voorwaardelijke toeslag te verlenen, mits de werkgever had aangegeven dat er intentie was om in te varen.

Het bestuur is gedurende 2022 bezig geweest met de voorbereidingen op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. De transitie komt in alle bestuursvergaderingen aan bod en de werkgever is geïnformeerd over de belangrijke rol en verantwoordelijkheden van sociale partners. De Wtp en de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel zijn aan bod gekomen tijdens de jaarlijkse opleidingsdag van het bestuur en het Verantwoordingsorgaan. Tijdens deze collectieve opleidingsdag waren ook leden van de ondernemingsraden van Ecolab aanwezig.

Alles op een rijtje zettend heeft het bestuur het volgende besloten ten aanzien van de Wtp en de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel:

- Het bestuur ziet voor het pensioenfonds geen rol weggelegd als uitvoerder van een premiereregeling in het nieuwe stelsel. Het bestuur zal daarom eenzijdig de uitvoeringsovereenkomst met Ecolab B.V. opzeggen. De huidige uitvoering zal uiterlijk tot en met 31 december 2026 worden voortgezet (uitgaande van 1 januari 2028 als uiterste datum voor de transitie naar het nieuwe stelsel);
- In het verlengde van de opzegging van de uitvoeringsovereenkomst zal het bestuur een collectieve waardeoverdracht (hierna: cwo) effectueren naar een andere pensioenuitvoerder. In dit kader zullen in 2025 en 2026 alle alternatieven onderzocht worden. De cwo naar de nieuwe pensioenuitvoerder zal uiterlijk per 31 december 2026 geëffectueerd zijn (uitgaande van 1 januari 2028 als uiterste datum voor de transitie naar het nieuwe stelsel).

Consequentie van deze besluiten is dat er geen rol voor het pensioenfonds is weggelegd in het nieuwe stelsel. Dit besluit is in 2023 schriftelijk aan de werkgever meegedeeld, waarbij is aangegeven dat dit de voorgenomen route van het pensioenfonds is (plan A). DNB is eveneens op de hoogte gebracht van plan A en de overwegingen die tot dit besluit hebben geleid.

Beloningsbeleid

Het fonds heeft een beloningsbeleid. Het beloningsbeleid is afgestemd op de omvang en organisatie van het fonds en op de aard, omvang en complexiteit van zijn bedrijf, is in overeenstemming met de werkzaamheden, het risicoprofiel, de doelstellingen, het langetermijnbelang, de financiële stabiliteit en de prestaties van het fonds als geheel en draagt bij aan een deugdelijk, prudent en doeltreffend bestuur van het fonds. Het beloningsbeleid omschrijft onder meer de beloningscomponenten en beloningsstructuren en eveneens procedures om te voorkomen dat het fonds meer risico's neemt dan voor het fonds aanvaardbaar is als gevolg van beloningsstructuren van uitbestedingspartijen.

Het beloningsbeleid is van toepassing op de bestuursleden en de leden van het Verantwoordingsorgaan, met uitzondering van bestuursleden die door het fonds danwel de werkgever extern ingehuurd worden om als bestuurslid te functioneren. Zij worden beloond op basis van hetgeen voor dit soort werkzaamheden in de pensioensector als passende beloning wordt beschouwd. Voor het vaststellen van de hoogte van de vacatievergoedingen is door het bestuur een onderzoek uitgevoerd naar hetgeen gebruikelijk is bij pensioenfonds die qua omvang en complexiteit vergelijkbaar zijn met Stichting Pensioenfonds Ecolab.

Bestuursleden die de werkgevers, de werknemers of de pensioengerechtigden vertegenwoordigen ontvangen jaarlijks een vaste vacatievergoeding voor hun werkzaamheden ter grootte van € 4.500,00 per jaar. Voor een bestuurslid dat tevens lid is van het dagelijks bestuur wordt dit bedrag verhoogd met een additioneel vast bedrag van € 4.500,00 per jaar.

De leden van het Verantwoordingsorgaan ontvangen jaarlijks een vaste vergoeding voor hun werkzaamheden. Dit komt overeen met een vast bedrag van € 1.600,00 per jaar.

Het beloningsbeleid bevat geen variabele componenten. Er zijn regels gesteld rondom tussentijdse beëindiging van de relaties met bovenstaande functionarissen en de wijze waarop dan met het toekennen van beloningen wordt omgegaan.

Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders. Alleen de bestuurders namens de deelnemers nemen deel aan de pensioenregeling van het fonds op basis van de voorwaarden in het pensioenreglement.

Financiële paragraaf

Samenvatting van de financiële positie van het pensioenfonds en ontwikkelingen gedurende het jaar:

(x € 1.000)	Pensioen- vermogen	Technische voorzieningen
Stand per 1 januari 2022	148.548	119.513
Beleggingen	-32.751	-34.573
Premiebijdragen (exclusief kosten en risicopremie's)	2.708	2.958
Waardeoverdrachten	5	5
Kosten	0	-111
Uitkeringen	-2.990	-3.000
Kanssystemen (sterfte, uitruil en invaliditeit)	0	-124
Voorwaardelijke toeslagverlening regulier	0	4.006
Additionele toeslagverlening actieve Nalco deelnemers	0	0
Compensatie actieve Nalco deelnemers	87	76
Wijziging overlevingstafels	0	590
Wijziging ervaringssterfte	0	0
Overige wijzigingen	248	80
Stand per 31 december 2022	115.855	89.420

Uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten zijn als volgt:

	2022	% gemiddeld beheerd vermogen	2021
Kosten pensioenbeheer	476	0,36%	432
Vermogensbeheerkosten			
-Kosten liquide middelen	2		1
-Beheerkosten SSGA	88		39
-Beheerkosten CTI	50		83
-Beheerkosten ASR	75		79
-Advieskosten Willis Towers Watson / Sprenkels	56		89
-Beheerkosten CACEIS	159		116
Totaal vermogensbeheerskosten	430	0,33%	407
Transactiekosten	6	0,00%	32
Integrale kosten pensioenregeling	912	0,69%	871

De stijging van de kosten pensioenbeheer wordt onder andere veroorzaakt door een stijging van de bestuurskosten en toegenomen kosten van de sleutelfunctiehouders.

De toename van de vermogensbeheerskosten wordt met name veroorzaakt door de gestegen kosten van SSGA en CACEIS.

De kostenstijging van CACEIS wordt veroorzaakt doordat CACEIS transparanter is geweest dan in het verleden over de aan de obligatiefondsen onttrokken kosten.

De kosten van CACEIS waren in 2021 lager dan in 2022. Aangezien CACEIS in 2021 niet alle afgesproken dienstverlening heeft kunnen leveren, heeft het fonds in 2021 van CACEIS korting ontvangen. Daarnaast had CACEIS het facturatieproces in 2021 niet op orde, waardoor een deel van de kosten die betrekking hebben op 2021 pas in 2022 gefactureerd konden worden.

De transactiekosten houden verband met opnames uit het SSgA CCF World ESG Screened Index Equity Fund en met transactiekosten bij opnames uit het CTI Euro Liquidity Plus Fund.

Conform de aanbevelingen Uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie heeft het pensioenfonds vastgesteld wat de kosten zijn van pensioenbeheer in euro per deelnemer. Het aantal deelnemers is de som van het aantal actieve deelnemers en gepensioneerden. Deze kosten bedragen € 1.333,00 per deelnemer. In 2021 waren deze kosten € 1.227,00 per deelnemer. Deze stijging wordt veroorzaakt door de toename van de totale kosten.

Het overzicht van de kosten per deelnemer is als volgt:

	2022	2021
Aantal deelnemers (actieven en pensioengerechtigden)	357	352
Kosten pensioenbeheer totaal	476	432
Kosten pensioenbeheer per deelnemer	1,333	1,227
Integrale kosten pensioenregeling totaal	912	871
Integrale kosten pensioenregeling per deelnemer	2,555	2,474

Het fonds heeft nog geen benchmark betreffende de uitvoeringskosten vastgesteld en zal zich hier nader over buigen.

Herstelplan

Sinds 2015 was er voor het fonds een herstelplan van toepassing. Op 30 september 2021 was de beleidsdekkingsgraad gestegen naar 117,2%. Aangezien de beleidsdekkingsgraad per kwartaaleinde hoger was dan de vereiste dekkingsgraad van op dat moment 113,7%, is het fonds per 30 september 2021 uit herstel. Dit is aan DNB gemeld. Sindsdien is er geen herstelplan meer van toepassing.

Beleggingsparagraaf

Beleggingen/Beleggingsresultaten

De financiële positie van het pensioenfonds is méér afhankelijk van de beleggingsresultaten (koers- en valutaontwikkeling, alsmede de rente- en dividendinkomsten) dan van premie-inkomsten.

De beleggingsportefeuille van het pensioenfonds ter waarde van € 116 miljoen, bestond op 31 december 2022 uit:

	2022	2021
Vastrentende fondsen	64,3%	60,4%
Aandelenfondsen	35,7%	39,6%

In **2022** zijn de volgende beleggingsresultaten geboekt:

-/- 24,3% op de vastrentende fondsen: dit is iets hoger dan het marktgemiddelde (benchmark: -/- 24,5%)

-/- 13,1% op het aandelenfonds: dit is iets hoger dan het marktgemiddelde (benchmark: -/- 13,5%)

-/- 20,0% op de totale portefeuille: dit is hoger dan het marktgemiddelde (benchmark: -/- 20,5%)

Over 2022 was het absolute rendement op de vastrentende waarden fondsen gelijk aan -/- 24,3%. De benchmark liet een absoluut rendement van -/- 24,5% zien waardoor er sprake was van een outperformance van 0,2% voor de vastrentende waarden ten opzichte van de benchmark. De aandelenbeleggingen lieten een absoluut rendement zien van -/- 13,1%, tegen -/- 13,5% voor de benchmark. Dit betekent dus dat de aandelenbeleggingen een outperformance hebben laten zien van 0,4% versus de benchmark. Over 2022 heeft de totale portefeuille ten opzichte van de benchmark een outperformance van 0,5% behaald.

De outperformance wordt voornamelijk veroorzaakt door het aandelenfonds, het ASR Hypotheekfonds en staatsobligaties. Omdat er geen representatieve benchmark beschikbaar is voor het hypotheekfonds, gebruikt het pensioenfonds hiervoor de swaprente. Het ASR Hypotheekfonds draagt bij aan de outperformance aangezien de relatieve performance over 2022 ongeveer 0,3% bedroeg.

De aandelenportefeuille wordt beheerd door State Street global Advisors ('SSgA') op basis van passief beheer. Dat wil zeggen, dat de benchmark 'gevolgd' dient te worden en dat er geen outperformance ten opzichte van de benchmark wordt nagestreefd. Naar de mening van het bestuur houdt het streven naar outperformance te hoge risico's in. Een bijkomend voordeel van dit minder risicovolle beleid is dat de hiermee verbonden beheerskosten aanzienlijk lager zijn.

De vastrentende waarden bestaan uit het SSgA Euro Corporate Bond ESG Screened Index Fund (Europese bedrijfsobligaties), het SSgA Euro Core Treasury Bond Index Fund (staatsobligaties van de Europese kernlanden met de hoogste kredietwaardigheid), het CTI Euro Liquidity Plus Fund (geldmarktfonds), het ASR Hypotheekfonds non NHG en LDI fondsen van CTI. De doelstelling van deze fondsen is het nauwgezet volgen van de betreffende benchmark (index). Over 2022 hebben deze fondsen die doelstelling ook behaald.

Naast de beleggingen had het pensioenfonds over 2022 ook het valutarisico van de Euro ten opzichte van de USD, GBP en YEN afgedekt. De ontwikkeling van de USD/EUR koers bepaalt in grote mate het resultaat van de valuta-afdekking. In 2022 is USD in waarde gestegen ten opzichte van de Euro. De valutatermijncontacten leverden een negatief resultaat op door deze ontwikkeling. Dat is immers ook de doelstelling van deze risicoafdekking. Naast de beleggingen heeft het afdekken van het valutarisico een negatieve contributie van -/- 3,0% opgeleverd.

Gecorrigeerd voor het resultaat op de afdekking van het valutarisico resteerde een absoluut rendement van -/- 20,0% voor de totale beleggingsportefeuille.

Het beleggingsrendement na aftrek van beleggingskosten bedraagt -/- 20,2%.

In **2021** zijn de volgende beleggingsresultaten geboekt:

-/- 6,3% op de vastrentende fondsen: dit is iets hoger dan het marktgemiddelde (benchmark: -/- 8,0%)

31,8% op het aandelenfonds: dit is iets lager dan het marktgemiddelde (benchmark: 32,0%)

4,3% op de totale portefeuille: dit is hoger dan het marktgemiddelde (benchmark: 2,4%)

Over 2021 was het absolute rendement op de vastrentende waarden fondsen gelijk aan -/- 6,3%. De benchmark liet een absoluut rendement van -/- 8,0% zien waardoor er sprake was van een

outperformance van 1,7% voor de vastrentende waarden ten opzichte van de benchmark. De aandelenbeleggingen lieten een absoluut rendement zien van 31,8%, tegen 32,0% voor de benchmark. Dit betekent dus dat de aandelenbeleggingen een underperformance hebben laten zien van 0,2% versus de benchmark. Over 2021 heeft de totale portefeuille ten opzichte van de benchmark een outperformance van 1,9% behaald.

Het beleggingsrendement na aftrek van beleggingskosten bedraagt 4,0%.

Het bestuur laat periodiek een ALM-studie uitvoeren. Meest recentelijk heeft het bestuur in 2020 een (beperkte) ALM-studie uit laten voeren. Het doel van deze ALM-studie was het onderzoeken van de huidige strategische asset allocatie en specifiek de invulling van de kaderstelling binnen de vastrentende waarden portefeuille, en mogelijkheden voor alternatieve strategische asset allocaties. Aan de hand van deze studie heeft het bestuur een kaderstelling binnen de vastrentende waarden portefeuille opgesteld en vastgelegd in de ABTN. In de ALM-studie zijn diverse mogelijkheden voor het toevoegen van hypotheke aan de beleggingsportefeuille onderzocht. Op basis van de uitkomsten heeft het bestuur besloten om te gaan beleggen in Nederlandse hypotheke. De strategische norm van deze belegging is vastgesteld op 15%. In 2023 zal het bestuur opnieuw een ALM-studie uit laten voeren.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

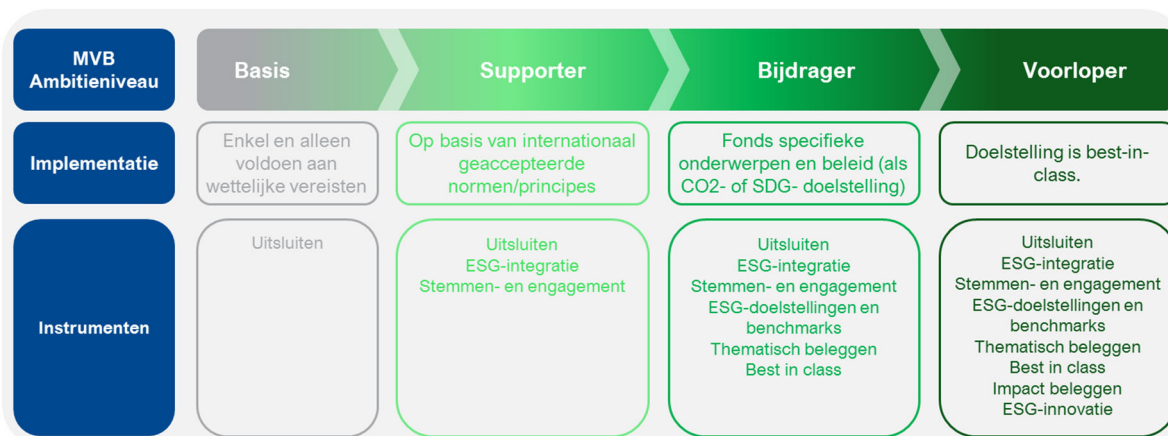
Het pensioenfonds is verantwoordelijk voor een goede financiële uitvoering van de pensioenregeling. Tegelijkertijd heeft het pensioenfonds een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Verantwoord beleggen houdt in: zodanig beleggen dat je dit kunt verantwoorden, zowel vooraf als achteraf. Wanneer gesproken wordt over ‘verantwoord beleggen’ wordt doorgaans bedoeld op de volgende aspecten (ESG):

- E (environment, milieu);
- S (sociaal, sociaal-maatschappelijk beleid);
- G (governance). Daartoe kunnen eventueel ook worden gerekend: ethiek en integriteit.

Het pensioenfonds vindt maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) belangrijk en is zich bewust van de invloed die zij als langetermijnbelegger kan uitoefenen. In 2022 heeft het pensioenfonds het Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid (MVB beleid) vorm gegeven. Het beleid voldoet aan zowel de geldende wet- en regelgeving en de (inter)nationale initiatieven die op dit gebied kunnen worden nageleefd, als aan de eigen ambities van het pensioenfonds en die van haar deelnemers. Het nieuwe beleid vervangt het MVB beleid dat in 2021 leidde tot implementatie van een ESG-benchmark in het aandelenspectrum.

Achtergrond

Het bestuur heeft de MVB ambitie herijkt. Het pensioenfonds hoeft geen voorloper te zijn op het gebied van MVB, maar wil ook niet tot de achterhoede behoren. Het pensioenfonds classificeert haar MVB ambitie daarmee als een ‘Supporter’ aan de hand onderstaand overzicht.

Deze ambitie sluit aan bij het doel van het pensioenfonds om een verantwoord beleid te voeren, waarin de deelnemers zich kunnen herkennen maar welke proportioneel is voor de aard en grootte van het fonds en welke in functie staat van de primaire doelstelling van het pensioenfonds; het op lange termijn realiseren van een zo hoog mogelijk rendement, uitgaande van het strategisch beleggingsbeleid bij een acceptabel risico, rekening houdend met de verplichtingenstructuur van de stichting. De meest recente versie van het MVB beleid is terug te vinden op de website.

Vervolg 2022

De herijking van het MVB-beleid in 2022 heeft tot een aantal concrete doelen geleid. In de navolgende secties gaan we in meer detail in op de impact van de MVB ambitie op verschillende onderdelen van de beleidscyclus.

Thema's

Duurzaamheidsrisico's zijn gebeurtenissen of omstandigheden op ecologisch, sociaal of governance (ESG) gebied die een negatief effect op de waarde van een belegging kunnen veroorzaken, vooral ook op de lange termijn. Binnen dit ESG-raamwerk acht het fonds alle drie de factoren belangrijk. Het pensioenfonds is van mening dat deze duurzaamheidsfactoren sterk met elkaar samenhangen en neemt deze dan ook in samenhang mee in het beleid.

Implementatie en uitvoering MVB

ESG integratie

Het fonds ziet maatschappelijk verantwoord beleggen als een integraal onderdeel van het beleggingsproces. Dit betekent dat in elke stap van het beleggingsproces, bij elk besluit over het beleggingsbeleid, MVB-onderdeel is van de besluitvorming, aanvullend op de gebruikelijke financiële factoren.

De toepassing van het MVB-beleid binnen de verschillende beleggingscategorieën hangt samen met de implementatiemogelijkheden bij de bestaande vermogensbeheerders, de kosten en complexiteit en de uitgangspunten van het MVB beleid van het fonds:

- Het fonds wil per nieuwe beleggingscategorie evalueren of het implementeren van een MVB-strategie of het opnemen van MVB-doelstellingen ten aanzien van beperken van duurzaamheidsrisico's praktisch uitvoerbaar is. De bevindingen worden opgenomen in de investment case;
- Hierbij monitort het pensioenfonds de praktische uitvoerbaarheid van de strategie en eventueel bijbehorende doelstellingen. Indien de uitvoering niet langer aansluit bij de primaire doelstelling van het pensioenfonds wordt er bijgestuurd;
- Voor aandelen ontwikkelde landen heeft het pensioenfonds de MSCI ex Select Securities benchmark geïmplementeerd. Hiermee wordt er gestuurd op het mitigeren van ESG-risico binnen de aandelen portefeuille ten opzichte van de MSCI World (belegbaar universum zonder additionele uitsluitingen). Zo worden bedrijven die actief zijn in de tabaksindustrie, die betrokken zijn bij de ontwikkeling van controversiële- en nucleaire wapens uitgesloten en die zich schuldig maken aan ernstige schending van de UNGC principes uitgesloten;
- Het fonds waakt ervoor dat een (te) strikt MVB-beleid de primaire doelstelling van het fonds, het uitkeren van de pensioenen, in gevaar brengt.

Actief aandeelhouderschap

Stembeleid

Op de website van het pensioenfonds is terug te vinden hoe er door de vermogensbeheerders van het pensioenfonds, namens het pensioenfonds is gestemd.

Engagement

Uitgangspunt: het fonds wil door middel van het aangaan van de dialoog (engagement) haar invloed als aandeelhouder inzetten en daarmee kans op duurzaamheidsrisico's bij de bedrijven waarin het belegt mitigeren en ondernemingen stimuleren om maatregelen te nemen om schendingen in de toekomst te voorkomen.

Uitvoering: het fonds heeft door het beleggen in beleggingsfondsen beperkte mogelijkheden om een eigen engagementbeleid te voeren en volgt uit praktische overwegingen het engagementbeleid van de vermogensbeheerder. Daarbij is het pensioenfonds van mening dat de impact groter is als de krachten worden gebundeld. Het fonds is zich bewust van haar beperkte omvang en verwacht daarom dat de specifieke invloed van het fonds binnen het gezamenlijk geheel, daarmee ook beperkt is. Het fonds geeft bij de uitvoering van het MVB-beleid daarom voorkeur aan focus op uitsluiting boven engagement.

Bij de selectie en monitoring van beleggingsfondsen wordt het engagementbeleid van het beleggingsfonds wel expliciet meegenomen als één van de selectiecriteria.

Uitsluitingsbeleid

Uitgangspunt: het fonds wil niet beleggen in ondernemingen en landen waarvan producten of kernactiviteiten in strijd zijn met internationale verdragen of de principes van het pensioenfonds. Het fonds hanteert daartoe een uitsluitingslijst op basis van onderstaande implementatie.

Uitvoering: Op basis van de vastgestelde criteria wordt de uitsluitingslijst elk jaar door het bestuur vastgesteld. Deze lijst wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig aangepast. Dit levert uitsluitingen op de onderstaande dwarsdoorsnedes op.

Uitsluitingsbeleid ondernemingen

Binnen het aandelenfonds belegt het fonds in geen geval, direct of indirect via fondsen, in ondernemingen die 'controversiële wapens' (zoals clustermunition), of cruciale onderdelen daarvan, produceren, verkopen of distribueren.

Bovendien worden ondernemingen uitgesloten die zich schuldig maken aan ernstige en structurele schendingen van de UN Global Compact Principles. Het fonds heeft hiervoor gekozen omdat het de UN Global Compact Principles onderschrijft en ondernemingen die deze principes ernstig en structureel schenden niet passen bij de uitgangspunten van het pensioenfonds. Het bedrijfsobligatiefonds past de richtlijnen van SSgA voor uitsluiting toe. Dit resulteert er in dat ondernemingen die 'controversiële wapens' (zoals clustermunition), of cruciale onderdelen daarvan, produceren, verkopen of distribueren worden uitgesloten tenzij:

- De onderneming een minderheidsbelang (<50%) heeft in een onderneming die actief is in het produceren, verkopen of distribueren van de controversiële wapens;
- De onderneming minder dan 10% van de laatst gerapporteerde omzet behaalt uit het produceren van nucleaire wapens;
- De onderneming minder dan 10% van de laatst gerapporteerde omzet behaalt uit het produceren van biologische/chemische wapens.

Uitsluitingen landen

De basis voor het uitsluitingsbeleid voor landen zijn de internationale verdragen die Nederland heeft ondertekend, of waaraan Nederland middels het EU- en VN-lidmaatschap aan gebonden is. Als er sancties gelden voor een bepaald land, belegt het fonds niet in staatsobligaties van dat land of in bedrijven die hun hoofdvestiging in dat land hebben.

Evaluatie beleid

Het MVB-beleid wordt minimaal iedere drie jaar geëvalueerd door het bestuur. Indien de evaluatie hier aanleiding toe geeft, wordt het beleid en de invulling van het beleid in de portefeuille aangepast. De laatste evaluatie van het MVB-beleid door het bestuur heeft in 2022 plaatsgevonden.

SFDR

In 2021 is de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) van kracht geworden. De SFDR bevat regelgeving voor financiële instellingen (waaronder pensioenfondsen) voor het verschaffen van duurzaamheidsinformatie van financiële producten. De implementatie van de SFDR bestaat uit twee levels.

Per 10 maart 2021 is level 1 van de SFDR in werking getreden. Level 1 bevat regelgeving over de wijze waarop duurzaamheidsfactoren zijn meegenomen in het beleid en voor de wijze van rapportage over de ongunstigste effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren. Alhoewel zoals in de vorige paragraaf is toegelicht ESG-criteria een belangrijk rol spelen in het beleggingsbeleid, heeft het fonds gekozen voor de tijdelijke opt-out voor de rapportage van ongunstige effecten van beleggingen (artikel 4 SFDR). Deze keuze is mede ingegeven door onzekerheden in de rapportage-eisen. Verder oriënteert het bestuur zich op andere toekomstige uitvoeringsvormen van de pensioenregeling. Daarnaast zijn de kosten voor de rapportage van ongunstige effecten hoog, zeker in verhouding tot de beperkte omvang van het fonds. Aangezien het fonds minder dan 500 medewerkers heeft, is de keuze voor een opt-out toegestaan.

Op 1 januari 2023 is ook Level 2 in werking getreden. Level 2 gaat in op de inhoud van de rapportagevereisten, en neemt een deel van de onzekerheid rondom de wetgeving weg. Omdat het fonds de regeling niet als artikel 8 of 9 classificeert en gebruik maakt van opt-out resulteert dit voor het fonds niet in aanvullende rapportage verplichtingen.

Bij Stichting Pensioenfonds Ecolab is sprake van een duurzaam beleggingsbeleid. Bij beleggingsbeslissingen worden duurzaamheidscriteria meegenomen. Er worden echter geen financiële producten met ecologische of sociale kenmerken gepromoot, daarom classificeert het fonds als artikel 6. Het fonds classificeert daarom als “overig product” in de zin van de SFDR.

Financiële positie

De omvang van het vermogen van het pensioenfonds nam in 2022 af met € 32.693 en komt per 31 december 2022 uit op € 115.855. De door de actuaris berekende voorziening pensioenverplichting is € 89.420. Uitleg hierover vindt u terug in de toelichtingen op de jaarrekening. De belangrijkste indicatie van de financiële positie van het pensioenfonds is de dekkingsgraad. Deze wordt als volgt berekend: pensioenvermogen/pensioenverplichtingen x 100%.

Het pensioenvermogen omvat het stichtingskapitaal, de reserves (exclusief bestemmingsreserves die buiten de berekening van de dekkingsgraad blijven, zijnde het premiedepot) en de technische voorzieningen.

De hoogte van de pensioenverplichtingen wordt in belangrijke mate bepaald door de hoogte van de marktrente. Wanneer de marktrente omlaag gaat, gaan de verplichtingen omhoog. De actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds was per 31 december 2022 129,6% en per 31 december 2021 was deze 124,3%.

Pensioenparagraaf

Toeslag

Bij de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk welk niveau van toeslagverlening wordt nagestreefd, los van beperkingen die ongewisse toekomstige ontwikkelingen mogelijk met zich mee zullen brengen.

Het pensioenfonds heeft met betrekking tot het toeslagenbeleid als beleid te streven naar waardevastheid van de opgebouwde aanspraken en pensioenuitkeringen. De toeslagverlening is voorwaardelijk. Het toeslagenbeleid komt overeen met hetgeen is opgenomen in de ABTN van het pensioenfonds. Er wordt een onderscheid gemaakt in toeslag tussen actieve en niet-actieve deelnemers.

In 2022 heeft het bestuur besloten, met het oog op de beleidsdekkingsgraad en het geldende beleid voor de toeslagverlening en de wettelijke regels voor toekomstbestendig indexeren, om over de opgebouwde rechten en aanspraken een gedeeltelijke toeslag te verlenen per 1 januari 2023. Deze toeslag is voor de actieve deelnemers gelijk aan 1,98%. Over de overige opgebouwde rechten en aanspraken van de inactieven heeft het bestuur een toeslag toegekend van 6,00%.

De cumulatief niet toegekende toeslagen van actieve deelnemers zijn ultimo 2022 gelijk aan 15,28%, voor inactieve deelnemers zijn de niet toegekende toeslagen gelijk aan 10,79%.

In 2021 heeft het bestuur besloten, met het oog op de beleidsdekkingsgraad en het geldende beleid voor de toeslagverlening en de wettelijke regels voor toekomstbestendig indexeren, om over de opgebouwde rechten en aanspraken een gedeeltelijke toeslag te verlenen per 1 januari 2022. Deze toeslag is voor de actieve deelnemers gelijk aan 1,08%. Over de overige opgebouwde rechten en aanspraken heeft het bestuur een toeslag toegekend van 2,01%.

Deze niet toegekende toeslagen zijn berekend als het verschil tussen de maatstaf die het fonds hanteert voor het vaststellen van de toeslagverlening (het loonindexcijfer voor actieve deelnemers en het prijsindexcijfer voor inactieve deelnemers) en de daadwerkelijk toegekende toeslagen.

De genoemde percentages hebben betrekking op de afgelopen 10 jaar, dus over de gemiste toeslagen in de periode 1 januari 2013 tot en met 31 december 2022. De gedeeltelijke toeslagverlening per 1 januari 2023 is hier niet in opgenomen, aangezien dit jaarverslag betrekking heeft op 2022. De genoemde percentages geven de stand per 31 december 2022 weer.

Indien en voor zover in de periode vanaf 1 januari 2020 tot 1 januari 2025 de reguliere toeslag die door het pensioenfonds wordt toegekend minder bedraagt dan 1,79%, wordt jaarlijks op de vanaf 1 januari 2020 opgebouwde pensioenaanspraken van de Nalco deelnemer, voor zover de deelnemer werknemer is in de zin van het pensioenreglement, een aanvullende toeslag verleend. Deze aanvullende toeslag bedraagt het verschil tussen 1,79% en de jaarlijkse reguliere toeslag. De aanvullende toeslag is voorwaardelijk en wordt gefinancierd uit aanvullende stortingen (koopsommen) van de onderneming. De aanvullende toeslag wordt voor het eerst per 1 januari 2021 over het jaar 2020 toegekend en voor het laatst per 1 januari 2025 over het jaar 2024. Deze additionele toeslag betreft een onderdeel van de compensatieregeling voor de Nalco deelnemers die overgegaan zijn van een eindloonregeling naar een middelloonregeling.

Aangezien het fonds per 1 januari 2023 de actieve deelnemers aan de Nalco regeling een gedeeltelijke toeslag van 1,98% verleend heeft, is er geen aanvullende toeslag voor de betreffende Nalco deelnemers per 1 januari 2023.

Franchise

De opbouw van pensioenrechten geschiedt onder aftrek van een franchise. Deze franchise is vanaf 1 januari 2022 vastgesteld conform de van toepassing zijnde reglementen en bedroeg voor zowel de deelnemers aan de Ecolab regeling als de deelnemers aan de Nalco regeling € 14.802,00.

Premie

Uit de analyse van de kostendekkendheid van de premie die op verzoek van het bestuur jaarlijks wordt uitgevoerd is gebleken dat de premie ook in 2022 kostendekkend was.

Het fonds is sinds 1 januari 2015 een gesloten fonds. Dit betekent dat er vanaf die datum geen nieuwe deelnemers toetreden en dat er uitsluitend pensioenopbouw plaatsvindt voor werknemers die op 31 december 2014 in dienst waren van Ecolab en op die datum deelnemer waren van het fonds. Door deze ontwikkeling is de marge in de premie verder verkleind. Per 1 januari 2019 is er een gesloten groep Nalco deelnemers toegetreden tot het fonds. In 2022 is voor beide groepen deelnemers een premie van 45% van de pensioengrondslagsom in rekening gebracht.

Daarnaast zijn in de werkgeversbijdrage en de feitelijke premie twee additionele posten opgenomen. De eerste post heeft betrekking op de inkoop van de additionele toeslag van de actieve Nalco deelnemers per 1 januari volgend op het boekjaar. De tweede post heeft betrekking op de ontvangen koopsom in verband met de extra inkoop van pensioen uit de compensatie voor actieve Nalco deelnemers in het boekjaar.

De ingehouden pensioenpremie is als volgt samengesteld:

	2022	2021
Werkgeversbijdrage pensioenfonds	3.075	3.205
Werknemersbijdrage pensioenfonds	319	328
Feitelijke premie	3.394	3.533

Deze premie is als volgt aangewend:

	2022	2021
Feitelijke premie beschikbaar voor pensioeninkoop	3.628	3.539
Onttrekking premiedepot	-208	2
Ontvangen bijdrage aanvullende toeslag Nalco per 1 januari huidig boekjaar	-26	-34
Ontvangen bijdrage aanvullende toeslag Nalco per 1 januari volgend op boekjaar	-	26
Feitelijke premie	3.394	3.533

In 2020 heeft het bestuur een premiedepot ingesteld. Hierin wordt sinds 2020 jaarlijks 50% van de marge tussen de premie van 45% en de kostendekkende premie apart wordt gezet. In jaren dat de kostendekkende premie hoger is dan 45%, kunnen de middelen uit het premiedepot worden aangewend voor verhoging van het opbouwpercentage in dat jaar. Ultimo 2022 was het premiedepot gelijk aan € 284 (2021: € 492). In 2022 is er dus € 208 aan het premiedepot onttrokken.

In 2023 vindt wederom een onttrekking aan het premiedepot plaats, waardoor het depot ultimo 2023 naar verwachting vrijwel volledig benut zal zijn. De positie van het premiedepot voor de jaren na 2023 zal in het najaar van 2023 in het bredere verband van de mogelijke gevolgen van het advies van

de Commissie parameters en de premievaststelling voor 2024 en de jaren daarna opnieuw worden beoordeeld en vastgesteld.

Conform de voorschriften van het FTK wordt de kostendekkende premie bepaald. De kostendekkende premie is gelijk aan de kosten van opbouw van de actieven, rekening houdend met de aan hen toe te rekenen kosten en solvabiliteitsopslag. Bij de berekening van de gedempte kostendekkende premie wordt rekening gehouden met een verwachte rendementscurve die overeenkomt met een verwacht rendement van ongeveer 2,8%. Daarbij wordt conform wettelijke voorschriften een opslag voor toekomstige voorwaardelijke toeslagverlening ingerekend ter hoogte van ongeveer 2,3%.

	2022	2021
Kostendekkende premie	4.199	4.554
Gedempte kostendekkende premie	3.611	3.515
Feitelijke premie beschikbaar voor pensioeninkoop	3.628	3.539

De kostendekkende premie bedraagt voor 2022 € 4.199. De gedempte kostendekkende premie bedraagt € 3.611. In de (gedempte) kostendekkende premie is rekening gehouden met de inkoop van de additionele indexatie voor de actieve Nalco deelnemers per 1 januari 2022. De additionele inkoop per 1 januari 2023 zal in de (kostendekkende) premie van 2023 opgenomen worden. In de kostendekkende premie is tevens rekening gehouden met de aanvullende koopsom in verband met de inkoop van pensioen uit de compensatieregeling voor actieve Nalco deelnemers in 2022.

De feitelijke premie voor toetsing bestaat uit de feitelijke premie beschikbaar voor pensioeninkoop vermeerderd met de vrijval uit het premiedepot en de ontvangen bijdrage voor de aanvullende toeslag van Nalco per 1 januari 2022. De feitelijke premie voor toetsing komt daarmee uit op € 3.628 en is hoger dan de gedempte kostendekkende premie.

De (gedempte) kostendekkende premie is als volgt samengesteld:

	Kostendekkende premie	Gedempte kostendekkende premie
Actuarieel benodigde koopsom voor pensioenopbouw en risicodekking	3.251	1.855
Opslag voor vereist eigen vermogen	448	256
Opslag voor uitvoeringskosten	500	500
Opslag voor voorwaardelijke toeslagverlening	-	1.000
Totaal	4.199	3.611

Actuariële paragraaf

De actuariële analyse van het saldo van baten en lasten kan als volgt weergegeven worden:

	2022	2021
Beleggingen		
Directe en indirecte beleggingsopbrengsten	-32.315	6.356
Kosten vermogensbeheer	-436	-439
Benodigde interest	594	688
Wijziging markttrente	33.979	8.331
Resultaat op beleggingen	1.822	14.936
Premie		
Feitelijke premies	3.394	3.533
Actuarieel benodigd voor pensioenopbouw	-2.958	-3.344
Actuarieel benodigd voor aanvullende compensatie Nalco	-76	-86
Voor dekking directe kosten in premie	-500	-375
Technische risicopremies	-196	-222
Bestemd voor toeslagverlening	0	-26
Resultaat op premie	-336	-520
Resultaat op waardeoverdrachten	0	-1
Resultaat op kosten	135	47
Resultaat op uitkeringen	10	-8
Resultaat op kanssystemen	197	23
Resultaat op voorwaardelijke toeslagverlening	-4.006	-1.968
Resultaat op wijziging grondslagen	-590	0
Resultaat op andere oorzaken	-40	16
Totaal resultaat	-2.808	12.525

De intresttoevoeging is voor de voorziening gelijk aan de 1-jaarsrente die afgeleid kan worden uit de rentetermijnstructuur ultimo vorig boekjaar. Voor 2022 bedroeg deze rente $-/- 0,486\%$. Derhalve was de benodigde toevoeging aan de voorziening uit hoofde van intrest negatief, wat leidde tot een bate in het resultaat.

Actuariële grondslagen

De overlevingskansen werden tot voor kort ontleend aan de prognosetafel AG2020. Per 31 oktober 2022 is het fonds overgegaan naar de prognosetafel AG2022, zoals deze in september 2022 door het Actuarieel Genootschap gepubliceerd is. Het effect op de actuele dekkingsgraad was een afname van circa 0,9%. Deze nieuwe tafels worden per 31 december 2022 gehanteerd met startjaar 2023. Er wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en de totale bevolking door toepassing van de voor Pensioenfonds Ecolab specifieke Willis Towers Watson 2020 ervaringssterfte.

Wijziging UFR-methodiek

Vanaf 1 januari 2021 wordt er geleidelijk een nieuwe UFR-methodiek ingevoerd. Dit gebeurt in vier stappen (telkens per 1 januari), zodanig dat de nieuwe methodiek op 1 januari 2024 geheel van kracht zal zijn.

De oude en de nieuwe UFR-methode zijn globaal als volgt:

- Oude UFR-methode: In deze methode wordt vanaf looptijd 20 jaar toegegroeid naar het vastgestelde UFR-niveau (bepaald door het 120-maandsgemiddelde van de twintigjaars forward rate). Per 31 december 2021 bedroeg deze 1,5%. Ultimo 2022 is deze afgenomen naar 1,4%.
- Nieuwe UFR-methode: In deze methode wordt vanaf looptijd 30 jaar toegegroeid naar het vastgestelde UFR-niveau (bepaald door het 120-maandsgemiddelde van de dertigjaars forward rate). Per 31 december 2021 bedroeg deze 1,3%. Ultimo 2022 is deze afgenomen naar 1,1%. De nieuwe UFR-methode sluit dichter aan bij de actuele rente zoals deze uit de markt kan worden afgeleid dan de oude UFR-methode (gelet op het latere moment van toegroei en overigens ook een lagere snelheid van toegroei).

De actuele maanddekkingsgraad per 31 december 2021 was 124,3%. Als gevolg van de wijziging van de UFR-methodiek per 1 januari 2022 waarbij 50% op de nieuwe UFR-methodiek is gebaseerd is de dekkingsgraad per 1 januari 2022 gedaald naar 123,6%.

Bij de vaststelling van de technische voorzieningen (en het (M)VEV) eind 2022 is uitgegaan van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2022, zoals wettelijk voorgeschreven. Deze is voor 50% gebaseerd op de oude UFR-methodiek en voor 50% op de nieuwe UFR methodiek.

Risico en beheersing/beleid

Het bestuur onderkent dat financiële en niet-financiële risico's een onlosmakelijk deel uitmaken van het pensioencontract en de uitvoering daarvan. Het bestuur hecht veel waarde aan bewustwording en beheersing van risico's die het pensioenfonds mogelijkwerijs loopt. Het beleid van het bestuur is er niet op gericht om risico's per definitie uit sluiten, maar om risico's op een verantwoorde wijze te beheersen. Het bestuur heeft zijn beleid verwoord in de ABTN. Algemene leidraad voor het uitvoeren van beheertaken zijn de voorschriften van de toezichthouder (DNB). Door risico's tijdig te onderkennen, te waarderen en te controleren, wordt voorkomen dat het pensioenfonds haar doelstellingen niet realiseert.

Het bestuur onderkent het belang van risicomanagement, dat een steeds belangrijkere rol is gaan spelen in de aansturing van het pensioenfonds. Het bestuur hecht belang aan goed risicomanagement, dat begint met het op basis van missie, visie, strategie en de geformuleerde doelstellingen, vaststellen van de risicohouding, die past bij het pensioenfonds en het type pensioenregeling dat wordt uitgevoerd. Het bestuur wenst daar vervolgens haar integrale risicomanagementbeleid op af te stemmen.

Het bestuur onderscheidt in dit beleidsproces een aantal stappen:

- Identificatie van risico's;
- Schatten van de risico's;
- Beheersmaatregelen treffen;
- Monitoren en maatregelen borgen;
- Rapporteren;
- Opvolging sturing en bewaking.

Risicomanagement omvat de identificatie van risico's en de mate van beheersing daarvan. Het is een continu proces dat vraagt om continue beoordeling en waar nodig bijsturing. Het onderwerp risicomanagement krijgt daarom bij elke bestuursvergadering aandacht.

Eigen risicobeoordeling

Het fonds heeft in boekjaar 2021 voor het eerst een eigen risicobeoordeling (ERB) uitgevoerd. Dit komt voort uit de IORP-II wetgeving. Het pensioenfonds dient een beleid voor een ERB te hebben in het kader van het risicomanagement van een pensioenfonds. De in 2021 uitgevoerde ERB betreft een reguliere ERB, waarin de materiële risico's die de strategische doelstellingen van het pensioenfonds kunnen bedreigen onderzocht zijn. Het ging hierbij om de materiële risico's, zowel op korte- als op lange termijn en om de consequenties van deze risico's voor de financiële positie van het pensioenfonds en de pensioenen van de deelnemers. Daarnaast was de beoordeling van de doelmatigheid van het risicobeheer onderdeel van deze ERB voor het pensioenfonds. Tenslotte zijn de eventuele verbeterpunten ten aanzien van de effectiviteit en de doelmatigheid van het risicobeheer onderzocht. De ERB is op 12 januari 2022 bij DNB ingediend. Naast een reguliere ERB die elke 3 jaar uitgevoerd dient te worden door het pensioenfonds, kan het bestuur besluiten om direct een ERB uit te voeren. Dit naar aanleiding van zogenaamde triggers. Een voorbeeld daarvan is een significante wijziging van het risicoprofiel van het pensioenfonds of materiële aanpassingen in wet- en regelgeving.

Het pensioenfonds hanteert de volgende IRM cyclus:

Regulier risicomanagementproces

Het pensioenfonds hecht belang aan een goede inrichting van het integraal risicomanagement (IRM), in lijn met relevante wet- en regelgeving. De identificatie en beheersing van risico's zijn een belangrijk onderdeel van IRM, en dienen bij te dragen aan het op een beheerste en effectieve wijze behalen van de strategische fondsdoelstellingen. IRM geeft inzicht in hoeverre de strategie, het beleid en de activiteiten van het pensioenfonds als ook haar interne processen en de interactie van het pensioenfonds met de buitenwereld kunnen leiden tot risico's. Bovendien geeft IRM inzicht in de mate waarin deze risico's door het pensioenfonds worden onderkend en beheerst. Het pensioenfonds heeft het IRM vormgegeven door het continu doorlopen van het risicomanagementproces. Belangrijke elementen zijn:

- Het pensioenfonds heeft een IRM-raamwerk ingericht en hanteert voor de sturing op doelstellingen en daaraan gerelateerde risico's een integrale risicomanagement aanpak, gebaseerd op (wettelijke) richtlijnen (onder andere Pensioenwet, Wft, IORP II en FTK), geaccepteerde raamwerken (onder andere COSO-ERM en FIRM), kaders en good practices vanuit de toezichthouder;
- Het pensioenfonds heeft op basis van FIRM hoofd- en subrisico's geïdentificeerd en geclassificeerd. Hierbij zijn zowel de bruto kans en impact, als de netto kans en impact na beheersmaatregelen beoordeeld. De basis is missie, visie, strategie en de daaruit voortvloeiende doelstellingen. Per doelstelling is door het bestuur de risicobereidheid bepaald. Dit geldt ook voor de onderliggende hoofd- en subrisico's. Indien het risico groter is dan de risicobereidheid wordt door het bestuur actie ondernomen. Dit kan betekenen dat het risico door beheersmaatregelen verder wordt gemitigeerd of indien dat niet mogelijk is het hogere risico onder voorwaarden getolereerd;
- Het pensioenfonds heeft een integere en risicobewuste cultuur, waarin het "risicodenken" continu wordt gestimuleerd. Dit is een belangrijke voorwaarde voor een goed functionerend risicomanagementsysteem;
- Het risicomanagementproces wordt doorlopen op verschillende niveaus, waaronder de gehele organisatie, een proces, een thema of een project. Minimaal jaarlijks wordt de strategische/tactische risicoanalyse herijkt;
- Op kwartaalbasis wordt beoordeeld in hoeverre financiële risico's binnen de gestelde grenzen en limieten blijven (dan wel of actie benodigd is om dit te realiseren) en/of er nieuwe risico's aan de orde zijn en/of de geformuleerde financiële doelstellingen naar verwachting haalbaar blijven. De beoordeling wordt vastgelegd in een risico-rapportage, waarna deze wordt besproken in het bestuur en vastgelegd in de notulen;
- Op halfjaarlijkse basis wordt beoordeeld in hoeverre niet-financiële risico's binnen de gestelde grenzen en limieten blijven (dan wel of actie benodigd is om dit te realiseren) en/of er nieuwe risico's aan de orde zijn en/of de geformuleerde niet financiële doelstellingen naar verwachting haalbaar blijven. De beoordeling wordt vastgelegd in een apart document, waarna deze wordt besproken in het bestuur en vastgelegd in de notulen;
- Op halfjaarlijkse basis worden aan de hand van de eerder door DNB uitgevoerde strategische uitvraag de strategische risico's die op het pensioenfonds afkomen gemonitord en in de bestuursvergadering besproken aan de hand van de kwetsbaarheidsanalyse en beoordeeld;
- Er wordt gebruik gemaakt van operationele procedures voor beheersing van risico's zoals actie- en incidentenregisters;
- Het pensioenfonds heeft een risico-governance ingericht op basis van de 3 lines of defence op basis van de taken en verantwoordelijkheden van de sleutelfunctionarissen. Dit vormt mede de basis voor het gehele IRM-proces. Daarbij geldt dat de 1e lijn het bestuur als geheel is. Het bestuur is primair verantwoordelijk voor de risicobeheersing. De 2e lijn wordt ingevuld door de sleutelfunctiehouders risicobeheer en actuariaat en de compliance officer. Zij voeren een onafhankelijke controle uit op de 1e lijn. Tot slot is in de 3e lijn de sleutelfunctiehouder interne audit, de externe accountant, de waarmede actuaris en de Visitatiecommissie opgenomen. Zij beoordelen de opzet en effectiviteit van het risicomanagement en de interne beheersing. IRM is een standaard vergaderpunt op de bestuursvergadering;
- Beleidsvoorstellen worden indien materieel voorzien van een risico-opinie van de sleutelfunctiehouder risicobeheer;
- Het pensioenfonds hanteert een overzicht met potentiële ERB-triggers (niet limitatief), die het bestuur en de sleutelfunctiehouder risicobeheer ondersteunt bij de beoordeling of een specifieke ERB moet worden uitgevoerd;
- Periodiek wordt het totale IRM-proces door het bestuur geëvalueerd en worden eventuele verbeteringen doorgevoerd. Het bestuur wordt hierbij ondersteund door het bestuurslid in de rol van sleutelfunctiehouder risicobeheer.

Om de grondhouding van het pensioenfonds te duiden ten opzichte van risico en onzekerheid hanteert het pensioenfonds het begrip risicobereidheid (of risk appetite). De risicobereidheid is de mate waarin het pensioenfonds bereid is bepaalde risico's te lopen om de missie, visie en strategische fondsdoelstellingen te realiseren. Per doelstelling is de risicobereidheid vastgesteld. Daarnaast zijn door het bestuur de meest materiële risico's aan de doelstellingen gekoppeld, waarbij het bestuur ook voor deze onderliggende risico's de risicobereidheid heeft vastgesteld.

Voor de risicobereidheid geldt dat het pensioenfonds de volgende indeling hanteert:

Niveau	Betekenis
Laag	Risico's worden zoveel mogelijk gemeden, maar niet ten koste van alles
Gematigd	Risico's worden deels geaccepteerd en scherp afgewogen tegen de extra opbrengsten en/of kosten
Hoog	Er is een hoge mate van risicoacceptatie, als naar verwachting het risico wordt beloond

Belangrijkste uitkomsten en conclusie

Naar aanleiding van de uitgevoerde reguliere ERB ingediend begin januari 2022 bij DNB, heeft het bestuur een aantal vervolgacties benoemd ter verbetering van het eigen IRM beleidskader. Deze acties hadden zowel betrekking op de materiële risico's (marktrisico, renterisico en omgeving/ESG risico's) als mede op de doeltreffendheid en doelmatigheid van het risicobeheer. Ten aanzien van het laatste heeft het bestuur de volgende verbeterpunten geconstateerd:

- Betere vastlegging van gemaakte risicoafwegingen bij besluitvorming;
- Expliciet vastleggen van effectiviteit van de beheersmaatregelen;
- Evaluatie standaard een onderdeel te maken van de jaarkalender.

Dit komt het volwassenheidsniveau van het eigen integrale risicomangement ten goede.

Gedurende 2022 heeft het bestuur deze acties opgevolgd en nagenoeg allemaal afgerond. Dit betreft de volgende belangrijke acties:

- Monitoren van de belangrijkste financiële risico's aan de hand van een structurele financiële rapportage en de uitkomsten per kwartaal in de bestuursvergadering bespreken. Dit betreft onder andere belangrijke ontwikkelingen en risico's t.a.v. inflatie, rente, valuta afdekking en ESG. Dit is ingeregeld in 2022 door middel van de financiële kwartaalrapportage opgesteld door de beleggingsadviseur Sprenkels en daarnaast is ook het MVB beleid door het bestuur uitgewerkt en vastgesteld. Hiermee is het bestuur van mening dat een betere beheersing wordt verkregen van de door het bestuur geïdentificeerde materiële risico's;
- Betere vastlegging van bestaande afspraken met de uitbestedingspartners (o.a. CACEIS). Afronding vindt plaats in de loop van 2023;
- Verkrijgen van voldoende assurance van de werkgever Ecolab ten aanzien van de IT uitbesteding. Afronding vindt plaats in 2023;
- Opstellen van een actieplan voor het borgen van de datakwaliteit. Actieplan is eind 2022 opgesteld en afronding van het daarmee opgestarte proces wordt in 2023 verwacht;
- Besluitvormingsproces ondersteunen door te werken met een zogenaamde voorlegger. Dit is operationeel in de loop van 2023;
- Vastlegging van het eigen IRM beleidskader in een IRM Handboek. Een eerste versie is in 2022 opgesteld en zal periodiek worden aangepast;
- Jaarlijkse evaluatie uitvoeren t.a.v. IRM beleidskader aan het eind van elk jaar.

Naast als vorig jaar heeft het bestuur de volgende materiële risico's vastgesteld:

- Marktrisico waarbij met name het inflatierisico volgens het bestuur mogelijk kan leiden tot een stagflatie scenario met behoorlijke impact op de eigen returnportefeuille;
- Ook renteontwikkelingen binnen het matching/renterisico kunnen leiden tot een grote impact op de financiële positie van het fonds;
- Binnen omgevingsrisico geldt dat opkomende klimaatrisico's en de hervorming van het pensioenstelsel grote impact kunnen hebben op de doelstellingen van het fonds.

Het bestuur monitort al deze ontwikkelingen periodiek aan de hand van de opgestelde financiële kwartaalrapportages en stuurt bij binnen de mogelijkheden van het afgesproken beleidskader en de geldende wet- en regelgeving. Het bestuur is wel van mening dat de huidige financiële positie niet te veel onderdruk staat. Het realiseren van de nominale doelstelling is daardoor nog steeds mogelijk, maar er gaat wel extra bestuurlijke aandacht uit naar het achterblijven van de toeslagverlening. Ondanks de hoge regulier toegekende toeslag van 6,0% is vanwege de hoge inflatie over 2022 de indexatie achterstand verder opgelopen.

Belangrijkste risico's

Hierna treft u de belangrijkste risico's die het bestuur onderkent, waarbij ook per risico de door het bestuur vastgestelde risicobereidheid is opgenomen.

Financiële risico's

Marktrisico

Marktrisico omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en omvat het prijs(koers)risico, valutarisico en het renterisico. Om toeslag te realiseren is rendement nodig, maar doordat het risico materiële impact kan hebben op de financiële positie van het fonds is de risicobereidheid op gematigd vastgesteld. De strategie van het pensioenfonds met betrekking tot het beleggingsrisico wordt bepaald door de beleggingsdoelstellingen. Het marktrisico wordt beheerst in overeenstemming met de aanwezige beleidskaders en richtlijnen. De overall marktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

Matching/Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarde van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen verandert als gevolg van ongunstige veranderingen in de marktrente. Het niveau van het renterisico is door het bestuur vastgesteld op het strategische marktafdekkingspercentage van 62,5%. Renteafdekking wordt met name toegepast om te zorgen voor een nominale bescherming en daarmee grotendeels om kortingen te voorkomen. Hierdoor is de risicobereidheid voor het renterisico door het bestuur op laag vastgesteld. Bij de bepaling van het beleggingsbeleid weegt het bestuur steeds zorgvuldig de voor- en nadelen hiervan af.

Matching/Valutarisico

Het pensioenfonds voert ultimo 2022 het strategische beleid om niet-euro beleggingen genoteerd in US dollar, Britse pond en Japanse yen volledig af te dekken. Ultimo 2022 is € 37,3 miljoen niet in euro's belegd. Hiervan is € 32,6 miljoen afgedekt. Dit betreffen de beleggingen in US dollar, Britse pond en Japanse yen. De overige valuta zijn niet afgedekt. Op de totale portefeuille betekent dit dat ultimo 2022 een valutarisico wordt gelopen van ongeveer 4,1%. De risicobereidheid voor valutarisico is gematigd.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het pensioenfonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars. Sinds 2012 heeft het bestuur besloten te stoppen met de security lending, ondanks het hogere rendement. Sindsdien is overgestapt op non-lending securities.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlement risico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het pensioenfonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het pensioenfonds financiële verliezen lijdt. Omdat het kredietrisico met name impact heeft op de nominale doelstelling geldt voor dit risico een lage risicobereidheid.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het pensioenfonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er wordt eveneens rekening gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies. Het manifesteren van het risico heeft met name gevolgen voor de nominale doelstelling, waardoor het bestuur de risicobereidheid op laag heeft gezet.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Het langlevensrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Door toepassing van prognosetafels met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Het overlijdensrisico betekent dat het pensioenfonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het pensioenfonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit.

Het pensioenfonds heeft het overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico herverzekerd bij een externe, onder toezicht van DNB staande verzekeringsmaatschappij. Het risico heeft met name betrekking op de doelstellingen verantwoorde premie/opbouw en nominale doelstelling. Hierdoor heeft het bestuur de risicobereidheid voor het verzekeringstechnisch risico op laag gezet.

Niet-financiële risico's

Omgevingsrisico

Het risico als gevolg van buiten het pensioenfonds komende veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en ondernemingsklimaat. De risicobereidheid voor het omgevingsrisico is op gematigd gesteld door het bestuur.

Om dit risico te beheersen en tijdig acties te kunnen ondernemen, worden de omgevingsrisico's minimaal per kwartaal behandeld binnen het bestuur. Op basis van onder andere actualiteiten, adviezen en informatie van externe adviseurs en vanuit de sector (DNB, AFM en Pensioenfederatie), het volgen van wet- en regelgeving en bij de sponsors zorgt het bestuur ervoor om trends en ontwikkelingen tijdig te signaleren om vervolgens daarop beleid en acties uit te voeren.

Operationeel risico

Risico dat het fonds schade leidt als gevolg van ondoelmatige of onvoldoende doeltreffend ingerichte dan wel uitgevoerde processen. De risicobereidheid voor het operationeel risico is op gematigd gesteld.

Ook met name naar deze overgang is de vastlegging en procesgang op welke wijze bestuurlijke besluitvorming tot stand komt en wordt uitgevoerd van groot belang. Hierbij geldt ook dat borging van datakwaliteit door het voeren van de eigen administratie focus verdient. Het bestuur heeft naast

het afspreken van een SLA rapportage per kwartaal ook het project datakwaliteit opgestart om het goed administreren extra te borgen.

Het bestuur is van mening dat door de ingehuurde expertise en het laten uitvoeren van de pensioenadministratie door een professional operationele risico's op dit aandachtsgebied voldoende worden beheerst.

Uitbestedingsrisico

Het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van de aan derden uitbestede werkzaamheden dan wel door deze derden ter beschikking gestelde apparatuur en personeel wordt geschaad. De risicobereidheid voor het uitbestedingsrisico is door het bestuur op gematigd vastgesteld.

Het bestuur van het fonds heeft met al haar uitbestedingspartijen overeenkomsten opgesteld met als doel dit risico te beperken. Aan de hand van de beoordeling van ISAE rapporten, periodieke beoordeling van contracten van uitbestedingspartijen, monitoren van beschikbaar gestelde (risico)rapportages en periodieke evaluatie monitort het bestuur haar uitbestedingspartijen.

IT-risico

Het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende beveiligd worden ondersteund door IT. Risicobereidheid is voor het IT-risico op gematigd vastgesteld.

Het bestuur streeft ernaar om te beschikken over procedures en maatregelen om de integriteit, voortdurende beschikbaarheid en beveiliging van geautomatiseerde gegevens te waarborgen. Specifiek ten aanzien van de pensioenadministratie is het doel om de administratieve en boekhoudkundige procedures en de interne controlemechanismen adequaat schriftelijk vast te leggen. Ten aanzien van de IT-systemen van Ecolab, waaraan de pensioenadministratie is uitbesteed, geldt dat Ecolab een eigen volwaardig beveiligingssysteem heeft. Het bestuur heeft zich op de hoogte gesteld van de werking van dit systeem en laat zich periodiek informeren over eventuele aanpassingen aan dit systeem en over ontwikkelingen die impact hebben op de integriteit van de IT-systemen. In 2022 is door het bestuur het IT project opgestart om het gewenste volwassenheidsniveau, zoals door DNB is vereist, aantoonbaar vast te leggen. Dit IT project is ook bedoeld om zowel awareness t.a.v. informatiebeveiligingsrisico's (cyberrisico's) te vergroten en de risico's daarvan te verkleinen. Het IT project wordt in 2023 afgerond. Het afgeronde proces en de daaruit voortkomende verbeteringen worden ook door de SFH IA geauditeerd, waarna is vastgelegd of het pensioenfonds aan alle informatiebeveiligingseisen voldoet.

Het bestuur heeft in 2022 het eigen IT- en Informatiebeveiligingsbeleid opgesteld en vastgesteld dat dit aansluit bij het IT – en Informatiebeveiligingsbeleid van de werkgever.

Integriteitsrisico

Het risico dat de integriteit van het pensioenfonds, dan wel het financiële stelsel wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie, medewerkers dan wel leiding in het kader van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door het pensioenfonds opgestelde normen. De risicobereidheid van het bestuur is laag, omdat het bestuur het belangrijk vindt dat gehandeld wordt binnen de wet- en regelgeving en maatschappelijke en eigen normen.

Voor de interne controle op integriteit heeft het pensioenfonds een compliance charter, een gedragscode, een incidentenregeling en een klokkenluidersregeling opgesteld. De compliance-functie wordt door een compliance officer vervuld. Gedragscode wordt jaarlijks getoetst door de Compliance Officer. Aan het eind van 2022 heeft het bestuur de integriteitsrisico's hernieuwd beoordeeld aan de hand van een risico self assessment (RSA). Het bestuur heeft vastgesteld dat het t.a.v. integriteitsrisico's in control is.

Juridisch risico

Risico dat het fonds schade lijdt als gevolg van het niet naleven van formele afspraken (contracten), niet contractuele verplichtingen en wet- en regelgeving. De risicobereidheid is door het bestuur op laag vastgesteld.

Voor het fonds zijn de risico's van de veranderende wet- en regelgeving vooral van belang. Naar de mening van het bestuur is in het verleden voldoende aangetoond, dat het fonds op een adequate wijze kan omgaan met veranderende wet- en regelgeving. Dit risico wordt beperkt doordat het bestuur zich onder andere op de hoogte laat houden door adviseurs. Ook heeft het bestuur in de afgelopen jaren haar eigen expertise verhoogd, mede door het aanstellen van een onafhankelijk voorzitter.

Daarnaast bestaat het risico dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of correct zijn gedocumenteerd. Vooral de voorwaardelijkheid van de toeslagverlening kan hierbij een belangrijke rol spelen. Alle communicatie-uitingen hierover worden dan ook aan het bestuur voorgelegd.

Fraude risico's en naleving wet- en regelgeving

Bij het identificeren en inschatten van risico's besteedt het fonds specifieke aandacht aan het inschatten van frauderisico's.

Het bestuur heeft een risicoanalyse uitgevoerd om de bruto-frauderisico's bij zowel het fonds als de uitbestedingspartners inzichtelijk te maken. De belangrijkste frauderisico's die hierbij zijn geïdentificeerd hebben betrekking op:

- Fiscale fraude;
- Interne fraude;
- Externe fraude.

Het fonds mitigeert en beheerst deze frauderisico's door zowel op organisatie- als procesniveau beheersmaatregelen in te richten. De belangrijkste beheersmaatregelen bestaan hierbij uit:

- Het aanwezig zijn van een gedragscode en klokkenluidersregeling;
- De processen bij de uitbestedingsorganisaties;
- Het werken met het 4-ogenprincipe bij het overmaken van de pensioenuitkeringen en de overige betalingen;
- Jaarlijkse controle door de accountant en certificerend actuaaris.

Het bestuur monitort het frauderisico onder andere door het beoordelen van ontvangen (risico)rapportages van uitbestedingspartijen, door uitvraag door compliance officer, door uitvraag bij uitbestedingspartijen door bestuur, door bevestiging te vragen op het hanteren van het 4-ogen principe op kritische onderdelen, door het half jaarlijks updaten van de Sira met aandacht voor fraude risico en het volgen van de ontwikkelingen uit de markt.

Voor het fonds zijn vooral de veranderingen in de wet- en regelgeving van belang. Het bestuur volgt de ontwikkelingen in wet- en regelgeving daarom nauwgezet. Voor het fonds relevante wijzigingen worden geanalyseerd en de opvolging ervan wordt besproken in de bestuursvergaderingen. Het bestuur is van mening dat het fonds op adequate wijze omgaat met veranderende wet- en regelgeving.

Het bestuur laat zich onder andere op de hoogte houden door adviseurs en nieuwsbrieven van bijvoorbeeld DNB. Het bestuur heeft de afgelopen jaren haar eigen expertise verhoogd, mede door het aanstellen van een onafhankelijk voorzitter en een extern bestuurslid. Daarnaast ziet de externe compliance officer toe op het naleven van wet- en regelgeving.

Op deze wijze wordt geborgd dat het fonds voldoet aan alle relevante wet- en regelgeving. Het bestuur is niet bekend met overtredingen van wet- en regelgeving door het fonds. Een hernieuwde vaststelling heeft eind 2022 plaatsgevonden door het bestuur aan de hand van de uitgevoerde RSA. Ook in 2022 heeft het fonds voldaan aan alle voor het fonds relevante wet- en regelgeving.

Verslag van het Verantwoordingsorgaan over verslagjaar 2022

Introductie

Sinds 2019 voert het pensioenfonds de gesloten pensioenregelingen uit voor medewerkers van Nalco (in dienst voor 2010) samen met de middelloonregeling van medewerkers van Ecolab (in dienst voor 2015).

Het bestuur legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan (VO) over het beleid en de wijze waarop het beleid is uitgevoerd. Het VO heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur. Het VO baseert zijn oordeel op het bestuursverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het intern toezicht, agenda's en notulen van het fonds, meetings met het dagelijks bestuur en het bestuur van het fonds en overige informatie.

Het VO adviseert het bestuur over communicatiebeleid, premiebeleid, beloningsbeleid, continuïteit vraagstukken, interne klachten- en geschillenprocedures en toetst dit aan de uitvoeringsovereenkomst. Wat betreft het intern toezicht: het VO geeft een bindende voordracht voor de leden van de Visitatiecommissie.

Het VO heeft in 2022 een vrijwel geheel vernieuwde samenstelling:

	Namens	Per	Functie	Focus
Renate Ruitenberg	Werknemers	01/01/22	Voorzitter	Communicatie, Governance.
Peter-Paul van de Poele	Werkgever (4 BV's)	15/11/21	Lid	Financiën, Beleggingen, Risico's, Herverzekering.
Wim van Aarle	Gepensioneerden	15/11/21	Secretaris	AO, IC, Uitbesteding, Actuariële Principes.

De gepensioneerden en slapers hebben geen vereniging om hun hoorrecht te waarborgen.

Opleidingen VO:

- SPO seminar Fundament voor het VO: 2-daagse training afgerond door Wim van Aarle en Renate Ruitenberg;
- Opleidingsdag met en georganiseerd door het bestuur van het fonds;
- Pensioenfederatie: diverse webinars en landelijke bijeenkomst voor VO's.

Informatie voorziening en vergaderingen

Maandelijks VO meeting; eerste maandag van de maand om opleidingen en planning af te stemmen. De leden van het VO hebben toegang tot "OnePlace", waar alle notulen, beleidsstukken en correspondentie van het pensioenfonds is opgeslagen.

Vergaderingen met fonds bestuur of DB: meeting DB 25 maart 2022, jaarvergadering met bestuur, sleutelfunctiehouders, actuaris, accountant en Visitatiecommissie inzake jaarstukken 2021 gehouden in mei en meeting aangevraagd met fonds bestuur om voortgang invoering nieuw pensioenstelsel te bespreken in november.

Meeting Visitatiecommissie d.d. 21 maart 2022

Zelfevaluatie functioneren VO: 7 november 2022

Advies premiestelling Uitgebrachte adviezen 2022

Adviesaanvraag Communicatiebeleidsplan 2022-2024 ontvangen en besproken in VO in september en wijzigingsvoorstel ingediend bij bestuur fonds. Positief advies op eindversie gegeven op 5 december 2022.

Advies premiestelling 2023 niet aangevraagd; hoewel vaste premie 45% is, spreekt het VO de verwachting uit dat het bestuur advies aanvraagt zodat het VO haar taak kan uitvoeren. Het bestuur heeft toegezegd de adviesaanvragen voortaan tijdig in te dienen.

In het VO jaarverslag 2021 is een positief eindoordeel gegeven over het gevoerde beleid in 2021.

Bevindingen, aanbevelingen VO n.a.v. gevoerde beleid/ adviesaanvragen 2022

De dekkingsgraad van het pensioenfonds laat de laatste jaren een stijgende lijn zien en de beleidsdekkingsgraad is tussen begin 2021 en eind 2022 gestaag gestegen van 106% naar 129%. Deze trend laat zien dat het bestuur haar taak naar behoren heeft uitgevoerd en hier kunnen alle groepen belanghebbenden van profiteren.

De toegang tot informatie is uitstekend op Oneplace; de bereikbaarheid van het bestuur is prima. Het VO kan de uitnodiging om aan te schuiven bij de opleidingsdag van het bestuur bijvoorbeeld erg waarderen.

Voor de deelnemers is er veel informatie beschikbaar op de website en het bestuur spant zich in om de informatie begrijpelijk en helder over te brengen zowel via individuele pensioeninformatie per post als in algemene bijeenkomsten.

Complimenten voor het bestuur voor haar inzet om een hogere indexatie te bewerkstelligen voor de gepensioneerden nu dat na jaren weer mogelijk was. Helaas heeft de werkgever niet aan de randvoorwaarden voldaan om dit mogelijk te maken, er is door de werkgever geen verzoek tot invaren aan het bestuur gericht.

De zelfevaluatie van het Verantwoordingsorgaan bracht naar voren dat het nieuwe team heel proactief aan de slag is gegaan met opleidingen om zich te verdiepen in de nieuwe rol. Overgang naar het nieuwe pensioenstelsel zal de komende jaren veel aandacht vragen! Vertragingen in de wetgeving en besluitvorming werkgever en sociale partners rond het transitieplan kunnen de keuzes beperken en gevolgen hebben voor de verschillende groepen belanghebbenden. De tijdslijn kan krap worden aangezien alle spelers in pensioenland veel werk te verzetten hebben.

Algemene aandachtspunten:

- Er komt een zeer grote wijziging aan met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel die een grote uitdaging gaat worden in de uitvoering. De gevolgen voor de deelnemers moeten in kaart worden gebracht en de risicohouding van de deelnemers moet geïnventariseerd worden en met het VO en de deelnemers gecommuniceerd worden;
- Circa 32 miljoen daling vermogen verdient aandacht; de markt is erg in beweging geweest en de rentestijging is van grote invloed op de waarde van beleggingen. Het bestuur heeft haar beleid consistent uitgevoerd. Meer inzicht in beleggingsbeleid en financiën voor het begrip en inzicht van het VO is wenselijk;
- Gesloten fonds status op korte termijn zorgelijk, verdere krimp van de actieven verwacht door verloop en sluiting Ecolab Productions Netherlands BV. Uitvoeringskosten zijn dientengevolge aan de hoge kant gezien premie-inkomsten en omvang fonds.

Wij danken het bestuur voor de aangeleverde informatie en de prettige samenwerking.

Haarlem, 6 april 2023

Verantwoordingsorgaan:

Renate Ruitenberg

Voorzitter

Wim van Aarle

Secretaris

Peter Paul van de Poele

Lid

Reactie door het bestuur van het pensioenfonds op het verslag van het Verantwoordingsorgaan:

Het Verantwoordingsorgaan heeft gedurende het verslagjaar 2022 in een nieuwe samenstelling gefunctioneerd. Het bestuur heeft geconstateerd dat het Verantwoordingsorgaan met veel elan aan de

slag is gegaan en dat er sprake is van grote betrokkenheid. De leden hebben een gedegen inwerktraject achter de rug en hebben diverse opleidingen gevolgd. Op deze manier is de continuïteit van de taken en verantwoordelijkheden uitstekend geborgd.

Het bestuur deelt de mening van het Verantwoordingsorgaan dat de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel grote uitdagingen voor het bestuur en de organen van het pensioenfonds met zich meebrengt. Het Verantwoordingsorgaan heeft in dit proces belangrijke taken en verantwoordelijkheden. Het bestuur zal het Verantwoordingsorgaan nauw betrekken in dit traject. De financiële positie van het pensioenfonds heeft voortdurend de aandacht van het bestuur. In de eerste helft van 2023 wordt een ALM-studie uitgevoerd waarin o.a. de effectiviteit van de rente-afdekking wordt onderzocht. T.a.v. uitvoeringskosten in relatie tot het krimpende aantal deelnemers geldt dat het bestuur scherp op de kosten let en de impact op de kostendekkendheid van de premie monitort. De gevolgen van de sluiting van Ecolab Productions Netherlands BV en de impact van het Parameterbesluit worden meegenomen bij de vaststelling van de premie voor 2024. Het bestuur heeft hierover periodiek overleg met de werkgever.

Tot slot, het bestuur voorziet een verdere stijging van kwaliteit bij de uitoefening van de wettelijke taken door de leden van het Verantwoordingsorgaan. Het bestuur ervaart de samenwerking met het Verantwoordingsorgaan als zeer constructief en verheugt zich op de samenwerking in de toekomst.

Intern toezicht: samenvatting bevindingen Visitatiecommissie

In deze visitatie is speciale aandacht gegeven aan (in willekeurige volgorde):

- Wet toekomst pensioenen;
- Algemene gang van zaken en dan met name risicomangement (opzet bestaan en werking), datakwaliteit en informatiebeveiliging;
- Governance: besluitvorming (incl. evenwichtige belangenafweging), deskundigheid, organisatie;
- Beleggingsbeleid: opzet en werking;
- Werking van de sleutelfunctiehouders;
- Communicatie;
- Opvolging aanbevelingen.

De Visitatiecommissie heeft gesproken met:

- Het bestuur: de heren R.J. Hagoort, G.J.C.J. Eissens, A.E. Jenner, A.H. Goemans en U. Hofman;
- De Sleutelfunctiehouder Risicobeheer: de heer drs. U. Hofman AAG;
- Het Verantwoordingsorgaan: mevrouw R. Ruitenbergh (voorzitter en vertegenwoordiger van de werknemers) en de heren P.P.E.L. van de Poelle (lid en vertegenwoordiger van de werkgever) en W.L.A. van Aarle (secretaris en vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden).

De samenstelling van de Visitatiecommissie is gewijzigd ten opzichte van 2022. De heer Rick Albrecht is afgetreden en mevrouw Liesbeth Rutgers is toegetreden tot de Visitatiecommissie.

De Visitatiecommissie heeft toegang tot de bestuursportal Oneplace en in het voorjaar 2023 de fondsdocumenten doorgenomen en onderling gesproken over de status van het fonds. Het rapport is opgesteld rond de acht thema's van de Code Pensioenfonds. In deze visitatie is verder aandacht gegeven aan de Wet toekomst pensioenen.

Algemeen oordeel

Het bestuur heeft 2022 gebruikt om het risicomangement aan te scherpen, een datakwaliteit onderzoek te starten, de informatiebeveiliging op orde te brengen en de rapportages omtrent het vermogensbeheer te verbeteren. Op al deze gebieden constateert de Visitatiecommissie een duidelijke verbetering. De ondersteuning van de nieuwe adviseur werpt zijn vruchten af. Er zijn afspraken

gemaakt met de custodian, waardoor de maandelijkse berekening van de dekkingsgraad en de kwartaalrapportages nu op orde zijn. Een iets actievere houding van de custodian is een volgende stap.

De Visitatiecommissie neemt waar dat de bemensing van het bestuur knelt: de werkgevers-vertegenwoordiger verlaat de firma Ecolab maar zal aanblijven als bestuurslid, daarmee is wel het lijntje naar de werkgever een stuk dunner geworden. Een van de bestuursleden namens de werknemers zal het bestuur per 1 juli 2023 verlaten en een opvolger is nog niet gevonden.

De implementatie van de Wtp blijft een lastig onderwerp voor het bestuur. De werkgever neemt geen beslissing over de toekomst van het fonds ingegeven door accountancy regels die een grote impact hebben op de firma, indien het fonds gaat invaren. DNB vraagt om meer actie van het bestuur en het bestuur heeft inmiddels een brandbrief naar het management van Ecolab gestuurd, waarbij is aangegeven dat zonder wederhoor het fonds per 1 januari 2028 zal ophouden te bestaan en de opgebouwde rechten van de deelnemers elders zijn ondergebracht. De Visitatiecommissie kan zich vinden in deze opstelling van het bestuur. Met het bestuur is afgesproken dat de Visitatiecommissie periodiek op de hoogte zal worden gehouden van de ontwikkelingen met betrekking tot de implementatie van de Wet toekomst pensioenen.

De Visitatiecommissie concludeert dat het fonds de nodige stappen heeft gezet op belangrijke beleidsterreinen en dat het zich met betrekking tot de toekomst van het fonds constructief opstelt, met een duidelijke visie.

Oordeel per thema

Thema 1: Vertrouwen waarmaken

Het bestuur heeft in het verslagjaar adequaat vergaderd en op een aantal belangrijke dossiers flinke stappen gezet. De Visitatiecommissie mist nog de vastlegging van de evenwichtige belangenafweging in voorleggers en verslaglegging. De door de SFH RB voorgestelde opmaak van de voorleggers is een goede aanzet om standaard alle risico's in 1ste lijn met evenwichtige belangenafweging te vermelden en een risico opinie van de SFH RB op te nemen.

Daarop volgend zal dan uit de bestuursnotulen moeten blijken of het bestuur de gesignaleerde risico's en evenwichtigheid van het voorgenomen besluit al dan niet onderschrijft.

De opzet en het bestaan van het risicomanagement heeft het bestuur goed op orde, met name door de geïnitieerde acties van de SFH RB. Er is inmiddels een IRM-handboek, datakwaliteitsbeleid en een informatiebeveiligingsdocument. Ook de acties die voortkwamen uit de ERB die begin januari 2022 is afgerond, zijn naar verwachting begin 2023 voltooid.

De Visitatiecommissie beveelt aan:

- Het beleggingsbeleid aan de hand van het dashboard te bespreken, waardoor er bewust een beoordeling van het beleid en de risico's plaatsvindt;
- Evenwichtige belangenafweging te betrekken bij elk besluit en in de voorleggers en in de notulen vast te leggen;
- Binnen het MVB-beleid te bezien wat mogelijk is, zodat meer aansluiting wordt gezocht bij de duurzame doelstellingen van de werkgever;
- In 2023 alsnog een risicobereidheidsonderzoek te doen onder de deelnemers, conform afspraken gemaakt in 2022.

Thema 2: Verantwoordelijkheid nemen

De uitvoering van de pensioenregeling is in goede handen bij het bestuur. Er is goede sturing, controle en evaluatie op de uitbestedingspartijen.

De Visitatiecommissie heeft geen aanbevelingen.

Thema 3: Integer handelen

De Visitatiecommissie heeft vastgesteld dat het bestuur ruim aandacht heeft voor integriteit, compliance en niet-financiële risico's. De compliance officer vervult daarin een actieve rol.

De compliance documenten en de fondsdocumentatie worden met de nodige regelmaat herzien en zijn up to date.

De Visitatiecommissie heeft geen aanbevelingen.

Thema 4: Kwaliteit nastreven.

Het bestuur heeft voldoende aandacht voor deskundigheid. Daarnaast heeft het nieuwbenoemd VO de eigen ontwikkeling gedegen opgepakt. De governance is daar weer mee op sterkte.

De Visitatiecommissie beveelt aan:

- In 2023 een zelfevaluatie uit te (laten) voeren;
- Het VO te laten begeleiden door een extern adviseur als er meer duidelijkheid is over de toekomst van het fonds;
- Meer aandacht te geven aan de notulen m.b.t. het vastleggen van de discussies rondom besluitvorming;
- Een vast stramien op te stellen per agendapunt zodat er consistentie is in de vastlegging van de besluitvorming.

Thema 5: Zorgvuldig benoemen

In 2022 zijn geen nieuwe bestuursleden aangetreden. De procedures rondom benoemingen kunnen aangescherpt worden. De Visitatiecommissie heeft enige zorgen over de a.s. benoemingen in het bestuur. Het bestuurslid namens de werkgever, de heer Eissens, vertrekt bij de werkgever, maar blijft wel aan als bestuurslid, waardoor de band met de werkgever (min of meer) ophoudt. De heer Jenner (lid namens de werknemer) zal het bestuur verlaten en de OR zal een nieuw bestuurslid moeten vinden.

De Visitatiecommissie beveelt aan:

- De procedures omtrent benoemingen te volgen en aan te scherpen, zodat er geen omissies kunnen ontstaan.

Thema 6: Gepast belonen

Het beloningsbeleid is geëvalueerd en zal ook in 2023 weer de nodige aandacht krijgen met de evaluatie van het beleid van de uitbestedingspartijen.

De Visitatiecommissie heeft geen aanbevelingen.

Thema 7: Toezicht houden en inspraak waarborgen

Het intern toezicht heeft toegang tot alle informatie van het fonds. De aanbevelingen van de Visitatiecommissie worden opgevolgd. Het intern toezicht zal worden geïnformeerd over de toekomst van het fonds.

De Visitatiecommissie beveelt aan:

- De afspraken voor het overleg tussen bestuur en Visitatiecommissie over de toekomst van het fonds inplannen.

Thema 8: Transparantie bevorderen

Het bestuur heeft een gering budget voor de communicatie en deze wordt conform de wet ingevuld. De Visitatiecommissie vraagt aandacht voor informatie over de Wtp. Neutrale informatie, met daarbij ook de status van het lopende proces kan met deelnemers worden gedeeld.

De Visitatiecommissie beveelt aan:

- Informatie over de Wet toekomst pensioenen op de website te plaatsen.

Thema 9: Wet toekomst pensioenen

De toekomst van het fonds is voor het bestuur duidelijk. Voor 1 januari 2028 zal een collectieve waardeoverdracht plaatsvinden tenzij de werkgever met een verzoek komt tot onderzoek naar een andere oplossing. Het bestuur heeft goed nagedacht over verschillende scenario's, en houdt de druk erop bij de werkgever om keuzes te maken. De Visitatiecommissie zal door het bestuur op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen.

De ontwikkelingen op het gebied van datakwaliteit zijn ingezet middels een onderzoek.

De Visitatiecommissie heeft geen aanbevelingen.

De Visitatiecommissie

Erik Klijn

Marianne Meijer

Liesbeth Rutgers

21 april 2023

Reactie door het bestuur van het pensioenfonds op het verslag van de Visitatiecommissie:

De Visitatiecommissie heeft ten behoeve van het jaarverslag een samenvatting van de bevindingen en aanbevelingen aangeleverd. Deze samenvatting is integraal in het jaarverslag opgenomen. In de samenstelling van de Visitatiecommissie heeft er ten opzichte van de visitatie in het vorige verslagjaar één wijziging plaatsgevonden: mevrouw Liesbeth Rutgers is als opvolger van de heer Rick Albrecht tot de Visitatiecommissie toetreden.

De gesprekken met de Visitatiecommissie gedurende het visitatieproces hebben in een open, transparante en constructieve sfeer plaatsgevonden. Het bestuur heeft het rapport van de Visitatiecommissie met de bevindingen en aanbevelingen intern binnen het bestuur, met de Visitatiecommissie zelf en met het Verantwoordingsorgaan besproken. Het bestuur neemt de aanbevelingen van de Visitatiecommissie als altijd zeer serieus. Het bestuur is van mening dat de aanbevelingen bijdragen aan het verhogen van de kwaliteit van het bestuur en zal de aanbevelingen daarom oppakken. Hierbij zal het bestuur pragmatisch te werk gaan. Er zal een onderbouwde afweging worden gemaakt ten aanzien van de zaken die wel of niet op korte termijn opgepakt en verbeterd zullen worden. Indien aanbevelingen niet worden opgepakt, zullen deze beargumenteerd terzijde worden gelegd. Dit proces zal gedurende het verslagjaar 2023 plaatsvinden en de afwegingen zullen zoals elk jaar worden gedeeld en besproken met de Visitatiecommissie.

Samenvatting rapportage Sleutelfunctiehouder Risicobeheer 2022

In 2022 is veel tijd en aandacht uitgegaan naar het verder formaliseren van het al bestaande IRM beleidskader en het opstellen van risicorapportages. Daartoe is door het bestuur het IRM beleidskader vastgelegd in een IRM handboek. Verder is na overgang van beleggingsadviseur de financiële risicorapportage per kwartaal uitgebreid en beter afgestemd op de belangrijkste financiële risico's, zoals door bestuur geïdentificeerd en beoordeeld. Op deze manier is het bestuur beter in staat deze risico's te monitoren en daar waar nodig sneller bij te sturen.

Daarbij geldt dat markt-, rente- en inflatieontwikkelingen als toprisico's zijn aangeduid.

Deze ontwikkelingen zetten de houdbaarheid van de volledige pensioenopbouw en het realiseren van een goed pensioenresultaat en daarmee de toekomstvastheid van de regeling onderdruk. Dit zet druk op het behalen van de financiële doelstellingen. Om de beleggingsportefeuille te optimaliseren en mogelijk beter te laten aansluiten bij de realisatie van de doelstelling, voert het bestuur in de loop van 2023 een nieuwe ALM studie uit. Daarbij wordt aandacht besteedt aan de recente financiële ontwikkelingen samen met de mogelijke kortere (beleggings)horizon door de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

Een ander belangrijk toprisico is de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Het bestuur heeft in 2022 regelmatig de werkgevers en beide OR-en om duidelijkheid gevraagd ten aanzien van de te

kiezen richting. Het pensioenfonds is in eerste instantie afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden door de werkgevers samen met beide OR-en. Dit onderwerp krijgt in 2023 de volle aandacht van het bestuur, waarbij het bestuur ook vanuit de eigen verantwoordelijkheid scenario's uitwerkt indien besluiten vanuit werkgevers en OR-en achterwege blijven. Hiermee wordt het risico gemitigeerd om uiteindelijk wel aan de wettelijke termijnen te kunnen voldoen. In dit kader gaat het bestuur in 2023 bezig met het op orde brengen van de datakwaliteit. Dit is al gestart in 2022, maar krijgt met name in de tweede helft van 2023 de volle aandacht van het bestuur. Bestuur doorloopt daarbij de 6 stappen/fasen zoals is opgenomen in het datakwaliteitsdocument van de Pensioenfederatie.

Verder geldt dat het pensioenfonds vanwege de uitbesteding van de deelnemers- en uitkeringenadministratie aan de werkgever ter monitoring en borging van deze risico's, een SLA rapportage heeft laten opstellen. Deze rapportage is vanaf de 2^e helft van 2022 per kwartaal met bestuur wordt gedeeld. Een ander belangrijk aspect van de uitbesteding aan de werkgever is dat het pensioenfonds gebruik maakt van de serveromgeving van de werkgever. Dit brengt informatiebeveiligingsrisico's met zich mee. Gedurende 2022 is het bestuur druk bezig geweest om dit in samenspraak met de werkgever in kaart te brengen en dit vast te leggen in een contractuele overeenkomst met bijbehorende SLA rapportage. Dit wordt afgerond gedurende 2023. Het bestuur heeft daarbij ook het eigen IT en ingerichte informatiebeveiliging in een eigen beleidskader vastgelegd. Voor de afronding van het gehele IT traject heeft het bestuur een besluit- en verantwoordingsdocument opgesteld, waarmee ook het toezichtskader zichtbaar gemaakt kan worden dat het pensioenfonds aan het vereiste volwassenheidsniveau gaat voldoen aan het eind van 2023. Hiermee worden de belangrijke IT en IB risico's beter gemitigeerd.

Compliance risico's worden voldoende beheerst en besproken in de bestuursvergadering en aan het eind van 2022 heeft het bestuur hernieuwd de integriteitsrisico's en de andere niet financiële risico's beoordeeld en vastgelegd. Daarbij is geconstateerd dat de risico's passen bij de eigen geformuleerde risicobereidheid.

Reguliere werkzaamheden door de sleutelfunctiehouder betreffen daarnaast onder andere de beoordeling van de risicorapportages, monitoren in hoeverre risico's voldoende zijn betrokken tijdens de besluitvorming, het bevorderen van het risicobewustzijn binnen de verschillende geledingen en vaststellen dat het bestuur conform het eigen risicobeleidskader handelt. De sleutelfunctiehouder constateert over 2022 dat er sprake is van een open bestuurscultuur, waarbij voldoende bestuurlijke aandacht uitgaat naar risicomanagement en het bestuur in control is t.a.v. zijn uitbestedingsactiviteiten.

Samenvatting rapportage Sleutelfunctiehouder Actuarieel 2022

De sleutelfunctiehouder Actuarieel houdt voornamelijk toezicht op de vaststelling van de technische voorzieningen en heeft hierover elk kwartaal gerapporteerd. Daaruit zijn geen materiële afwijkingen naar voren gekomen. De sleutelfunctiehouder Actuarieel merkt op dat het pensioenfonds de methodiek voor de vaststelling van de maandelijkse technische voorzieningen vanaf 31 december 2022 heeft vereenvoudigd. Hieraan voorafgaand is een aantal maanden schaduw gedraaid en tevens zijn het proces en de daarbij uit te voeren controles vastgelegd in een procesbeschrijving. Daarmee blijft voldoende grip op een adequate vaststelling van de technische voorzieningen. Het pensioenfonds heeft in het boekjaar de overlevingstafels geactualiseerd op basis van de meest recente inzichten rondom de levensverwachting (Prognosetafel AG2022).

Naast de beoordeling van de vaststelling van de technische voorzieningen heeft de sleutelfunctiehouder Actuarieel in de rapportages aandacht gevraagd voor relevante (actuele) ontwikkelingen zoals de hoge inflatie in 2022, de wijziging van de UFR methodiek en de mogelijke gevolgen van het advies van de Commissie parameters. Verder heeft de sleutelfunctiehouder Actuarieel geconstateerd dat het toeslagbesluit per 1 januari 2023 op een correcte wijze conform het beleid van het fonds is vastgesteld en ook de grondslagen zoals gebruikt voor het vaststellen van de flexibiliseringsfactoren beoordeeld.

Samenvatting rapportage Sleutelfunctiehouder Interne Audit 2022

De activiteiten van de Sleutelfunctiehouder Interne Audit (Hierna: SFH IA) in 2022 bestonden enerzijds uit algemene interne audit activiteiten en anderzijds uit het verrichten van interne audits.

Voor wat betreft de algemene interne audit activiteiten is in 2022 verdere invulling gegeven aan de structurele en facultatieve inbedding van de interne audit functie door middel van het (deels) bijwonen van vergaderingen van het bestuur en andere bijeenkomsten. Doel hiervan is dat de SFH IA het functioneren van het pensioenfonds beter kan doorgronden en hierdoor zijn functie effectiever kan uitoefenen. In de bestuursvergaderingen zijn observaties en/of aanbevelingen gegeven ter ondersteuning van het bestuur.

Daarnaast is aan het bestuur ondersteuning verleend terzake de inventarisatie van processen behorende bij de pensioenadministratie en bij het opzetten en uitwerken van de informatiebeveiliging bij het fonds.

De SFH IA heeft gesprekken gevoerd met de Visitatiecommissie en met de controlerend accountant KPMG.

Voor wat betreft het verrichten van interne audits hebben de activiteiten zich gericht op het afronden van het onderzoek datakwaliteit en de start van de interne audit van het integraal risicomanagement.

In november 2021 heeft een externe partij, op verzoek van het bestuur en in overleg met de SFH IA, een onderzoek uitgevoerd met als doel vast te stellen op welke manier het pensioenfonds effectief onderzoek kan laten doen naar de kwaliteit van de deelnemersgegevens. In het eindrapport worden diverse aanbevelingen gegeven ter verbetering van de datakwaliteit en het laten onderzoeken van de deelnemersgegevens. Ten aanzien van het eindrapport heeft de SFH IA een memorandum geschreven met adviezen. Dit memorandum is begin januari 2022 met het bestuur van het pensioenfonds besproken. Hierop is besloten dat de sleutelfunctiehouder risicomanagement de gegeven adviezen verder gaat uitwerken.

In het najaar van 2022 is gestart met de interne audit van het integraal risicomanagement. Het doel van de interne audit is het geven van assurance in hoeverre het integraal risicomanagement, volgens de normen van DNB, adequaat is ingericht plus het geven van eventuele verbeteradviezen. Ten tijde van het schrijven van dit verslag is de interne audit nog niet afgerond.

Reactie van het bestuur bij de belangrijkste rapportagepunten van de sleutelfunctiehouders

Het bestuur is de drie sleutelfunctiehouders bijzonder erkentelijk voor hun inzet gedurende het verslagjaar. Het bestuur is overtuigd van de toegevoegde waarde van de sleutelfuncties en is van mening dat de kwaliteit van de besturing van het pensioenfonds hierdoor vergroot wordt. Het bestuur ervaart de sleutelfuncties als een nuttige en welkome aanvulling van de governance van het pensioenfonds.

Toekomstparagraaf

Toekomst pensioenfonds

Voor een relatief klein pensioenfonds dat bovendien sinds 1 januari 2015 een gesloten fonds is en dat te maken heeft met een vergrijzing van het deelnemersbestand, heeft de toekomstbestendigheid van het pensioenfonds voortdurend aandacht van het bestuur.

Doordat het pensioenfonds klein is, zijn de kosten per deelnemer in het algemeen hoger dan bij een groot fonds. Daar komt bij dat het aantal deelnemers elk jaar verder afneemt. Daarnaast merkt het bestuur dat het lastig is om geschikte bestuursleden en leden van het Verantwoordingsorgaan te vinden. Dit mede door de toegenomen geschiktheidseisen en regeldruk vanuit de overheid. Op dit moment zijn alle functies ingevuld, maar per 1 juli 2023 ontstaat een vacature in het bestuur als gevolg van het vertrek van de heer Jenner. De zittingstermijn van de heer Jenner loopt op die datum af en hij heeft aangegeven niet voor een nieuwe termijn in aanmerking te willen komen. Hierdoor zal een vacature ontstaan in het bestuur. De ondernemingsraden van Ecolab, die kandidaten voor de werknemersleden in het bestuur voordragen, zijn op de hoogte gesteld van het ontstaan van de vacature. Het is steeds een flinke uitdaging om geschikte vervangers te vinden voor de invulling van vacatures in het bestuur of het Verantwoordingsorgaan.

Pensioen bestaat uit twee delen, namelijk het pensioen dat reeds is opgebouwd bij het pensioenfonds en het pensioen dat nog opgebouwd wordt zolang een werknemer in dienst is bij Ecolab. Deze twee delen vormen samen het totale pensioen dat vanaf de pensioendatum wordt uitgekeerd. Het bestuur van het pensioenfonds is primair verantwoordelijk voor het pensioen dat bij het fonds opgebouwd is. Ecolab als werkgever is samen met de ondernemingsraden primair verantwoordelijk voor het pensioen dat in de toekomst nog opgebouwd zal worden. Ecolab heeft de keuze om de toekomstige pensioenopbouw bij het pensioenfonds voort te zetten of onder te brengen bij een andere partij. Voor de komende jaren hebben zowel het pensioenfonds als de werkgever de intentie om de pensioenopbouw bij het pensioenfonds voort te zetten.

Impact Wet toekomst pensioenen

Uiterlijk per 1 januari 2028 dient de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel volledig te zijn afgerond. Het pensioenfonds is een zelfadministrerend fonds. Door de wijziging van het Nederlandse pensioenstelsel in het kader van de inwerkingtreding van de Wtp, zal het pensioenfonds vanaf 1 januari 2028 de nieuwe inkoop niet meer zelf kunnen administreren. De werkgever heeft bij herhaling aangegeven geen intentie te hebben om in te varen. Verder is door de werkgever aangegeven de voorkeur te hebben om de nieuwe premiereregeling voor de actieve deelnemers in het fonds niet door het pensioenfonds te laten uitvoeren.

Het feit dat het pensioenfonds als uitvoerder van de pensioenregelingen van Ecolab in de ogen van het bestuur onvoldoende toekomstbestendig is, het feit dat de werkgever geen intentie heeft om in te varen en heeft aangegeven dat het niet de voorkeur heeft om een nieuwe premiereregeling door het pensioenfonds te laten uitvoeren zijn voor het bestuur aanleiding geweest voor het volgende besluit:

1. Het bestuur ziet voor het pensioenfonds geen rol weggelegd als uitvoerder van een premiereregeling in het nieuwe stelsel. Het bestuur zal daarom eenzijdig de uitvoeringsovereenkomst met Ecolab opzeggen. De huidige uitvoering zal uiterlijk tot en met 31 december 2027 worden voortgezet (uitgaande van 1 januari 2028 als uiterste datum voor de transitie naar het nieuwe stelsel);
2. In het verlengde van de opzegging van de uitvoeringsovereenkomst zal het bestuur een collectieve waardeoverdracht (hierna: cwo) effectueren naar een andere pensioenuitvoerder. In dit kader zullen in 2026 en 2027 alle alternatieven onderzocht worden. De cwo naar de nieuwe pensioenuitvoerder zal uiterlijk per 31 december 2027 zijn geëffectueerd (uitgaande van 1 januari 2028 als uiterste datum voor de transitie naar het nieuwe stelsel).

Consequentie van deze besluiten is dat er geen rol voor het pensioenfonds is weggelegd in het nieuwe stelsel. Dit besluit is in 2023 schriftelijk aan de werkgever meegedeeld, waarbij is aangegeven dat dit de voorgenomen route van het pensioenfonds is (plan A). DNB is eveneens op de hoogte gebracht van plan A en de overwegingen die tot dit besluit hebben geleid. Het pensioenfonds blijft tot uiterlijk 1 januari 2028 de uitvoerder van de huidige middelloonregelingen van Ecolab en Nalco. De uitvoeringsovereenkomst met Ecolab is afgesloten voor onbepaalde tijd. De uitvoeringsovereenkomst met Nalco verloopt per 1 januari 2024. Deze overeenkomst zal daarna tot uiterlijk 1 januari 2028 verlengd worden.

Concluderend kan gezegd worden dat het fonds de komende jaren op de ingeslagen weg door zal gaan, maar dat de uitvoering uiterlijk op 1 januari 2028 beëindigd zal worden. Er wordt door het fonds nagedacht over de meest optimale oplossing voor alle betrokkenen voor de periode na 1 januari 2028. Dit zal uiteraard een zeer zorgvuldig proces zijn waarin ieders belangen (gepensioneerden, actieve medewerkers, slapers en natuurlijk ook de werkgever) afgewogen zullen worden. Het bestuur van het pensioenfonds is zich terdege bewust van deze zware verantwoordelijkheid en zal bij dit proces alle stakeholders (Verantwoordingsorgaan, Visitatiecommissie, de ondernemingsraden van Ecolab en Nalco, de werkgever en de toezichthouders) tijdig betrekken. DNB zal hierbij toezicht houden op dit proces en toetsen of het proces zorgvuldig en evenwichtig zal plaatsvinden.

Het bestuur heeft regelmatig overleg met Ecolab. Hierbij is sprake van kennisoverdracht en worden prioriteiten en plannings besproken. Verder heeft het bestuur een faciliterende rol in de afstemming en het overleg tussen Ecolab en de ondernemingsraden over de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Hierbij kan gedacht worden aan het maken van berekeningen en het uitvoeren van studies om de impact voor de deelnemers inzichtelijk te maken. Het bestuur is als gezegd primair verantwoordelijk voor de opgebouwde pensioenen, Ecolab en de ondernemingsraden zijn verantwoordelijk voor de toekomstige pensioenopbouw en de selectie van de uitvoerder van deze pensioenopbouw in de toekomst. Verder hebben Ecolab en de ondernemingsraden belangrijke taken en bevoegdheden bij de transitie naar het nieuwe stelsel. Zo is het opstellen van een transitieplan een verantwoordelijkheid van sociale partners. In dit transitieplan wordt onder andere de keuze voor één van beide premiereregelingen vastgelegd, de afspraken over het invaren van de in het huidige kader opgebouwde pensioenen in de nieuwe premiereregeling en de afspraken over inzet van vermogen voor compensatie van deelnemers en de initiële vulling van de solidariteitsreserve (in de solidaire premiereregeling) of een risicodelingsreserve (in de flexibele premiereregeling).

Wijziging UFR-methodiek

Vanaf 1 januari 2021 wordt er geleidelijk een nieuwe UFR-methodiek ingevoerd. Dit gebeurt in vier stappen (telkens per 1 januari), zodanig dat de nieuwe methodiek op 1 januari 2024 geheel van kracht zal zijn.

De oude en de nieuwe UFR-methode zijn globaal als volgt:

- Oude UFR-methode: In deze methode wordt vanaf looptijd 20 jaar toegegroeid naar het vastgestelde UFR-niveau (bepaald door het 120-maandsgemiddelde van de twintigjaars forward rate). Per 31 december 2021 bedroeg deze 1,5%. Ultimo 2022 is deze afgenomen naar 1,4%.
- Nieuwe UFR-methode: In deze methode wordt vanaf looptijd 30 jaar toegegroeid naar het vastgestelde UFR-niveau (bepaald door het 120-maandsgemiddelde van de dertigjaars forward rate). Per 31 december 2021 bedroeg deze 1,3%. Ultimo 2022 is deze afgenomen naar 1,1%. De nieuwe UFR-methode sluit dichter aan bij de actuele rente zoals deze uit de markt kan worden afgeleid dan de oude UFR-methode (gelet op het latere moment van toegroei en overigens ook een lagere snelheid van toegroei).

Bij de vaststelling van de technische voorzieningen (en het (M)VEV) eind 2022 is uitgegaan van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2022, zoals wettelijk

voorgeschreven. Deze is voor 50% gebaseerd op de oude UFR-methodiek en voor 50% op de nieuwe UFR methodiek.

DNB heeft besloten om vanaf 1 januari 2023 bij het vaststellen van de rentetermijnstructuur de UFR-methodiek te wijzigen in lijn met het advies van de Commissie Paramaters 2022.

Bij de vaststelling van de TV (en het (M)VEV) per eind 2022 is uitgegaan van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2022, zoals wettelijk voorgeschreven. De wijziging van de UFR-methodiek zoals van toepassing vanaf 1 januari 2023 heeft daarmee geen invloed op de financiële positie eind 2022.

In de onderstaande tabel is zichtbaar gemaakt wat de impact is van de aanpassing van de UFR-methodiek op de financiële situatie van het pensioenfonds direct na balansdatum.

	UFR ultimo 2022	UFR primo 2023
Vermogen (exclusief premiedepot)	115.855	115.855
Technische voorzieningen	89.420	89.573
Actuele dekkingsgraad	129,6%	129,3%

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de wijziging van de UFR-methodiek ook van invloed is op de hoogte van het (minimaal) vereist eigen vermogen. De impact hiervan is in het kader van de jaarrekening niet materieel en is derhalve niet inzichtelijk gemaakt.

De UFR-systematiek is overigens per 1 januari 2023 aangepast. Vanaf die datum wordt de marktrente gevolgd tot 50 jaar, en voor looptijden daarna wordt op basis van constante forward rates (afgeleid van de 30 en 50 jaars rente) geëxtrapoleerd. De afwijking ten opzichte van de zuivere marktrente is daarmee minimaal geworden.

Nieuwegein, 21 juni 2023
Stichting Pensioenfonds Ecolab
Het bestuur

De heer R.J. Hagoort (voorzitter)

De heer A.E. Jenner (secretaris)

De heer A.H. Goemans

De heer U. Hofman

De heer G.J.C.J. Eissens

Jaarrekening

Alle bedragen in dit document zijn weergegeven in € 1.000, tenzij anders vermeld. Indien een bedrag niet is weergegeven in € 1.000, zijn er twee decimalen achter de komma weergegeven.

Balans per 31 december 2022

De balans per 31 december 2022 (na verwerking resultaatbestemming)

	2022	2021	Toelichting
Activa			
Beleggingen voor risico pensioenfonds			
Financiële beleggingen			
- Aandelen	41.104	58.730	1
- Vastrentende waarden	74.091	89.543	2
- Derivaten	<u>181</u>	<u>123</u>	3
	115.376	148.396	
Overlopende vorderingen en overlopende activa	1	28	4
Nog te ontvangen rente	8	8	
Liquide middelen	<u>984</u>	<u>859</u>	5
Totaal activa	116.369	149.291	
Passiva			
Eigen vermogen			6
- Stichtingskapitaal en (algemene) reserve	26.435	29.035	
- Premiedepot	<u>284</u>	<u>492</u>	
	26.719	29.527	
Technische voorzieningen			7
- Voorziening pensioenverplichtingen	89.420	119.513	
Overlopende schulden en overlopende passiva	<u>230</u>	<u>251</u>	8
Totale passiva	116.369	149.291	

Staat van baten en lasten over 2022

De baten en lasten over 2022 zijn als volgt:

	2022	2021	Toelichting
Baten			
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds:			9
- Directe beleggingsopbrengsten	1.981	1.515	
- Indirecte beleggingsopbrengsten	-34.296	4.841	
Premiebijdragen van werkgever en werknemer	3.394	3.533	10
Saldo overdracht van rechten	5	18	11
Overige baten	<u>40</u>	<u>4</u>	12
Totale baten	-28.876	9.911	
Lasten			
Pensioenuitkeringen	2.990	2.835	13
Kosten vermogensbeheer	436	439	14
Pensioenuitvoeringskosten en overige kosten	476	432	15
Premies herverzekering	123	113	16
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor rekening pensioenfonds	-30.093	-6.433	
Overige lasten	<u>-</u>	<u>-</u>	17
Totale lasten	-26.068	-2.614	
Saldo staat van baten en lasten	-2.808	12.525	

Bestemming van het saldo van baten en lasten

Alle resultaten, zowel positief als negatief, worden toegevoegd of onttrokken aan het eigen vermogen van het fonds.

Kasstroomoverzicht over 2022

	2022	2021
Kasstroomoverzicht uit pensioenactiviteiten		
Betaalde uitkeringen	-2.990	-2.893
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-455	-575
Ontvangen premies	3.419	3.541
Herverzekeringspremie	-123	-226
Saldo overdracht van rechten	5	18
Totale kasstroom uit pensioenactiviteiten	-144	-135
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen en aflossingen van beleggingen	15.795	12.245
Ontvangen en betaalde rente	19	-
Resultaat uit valuta afdekking	-3.177	-3.171
Aankopen van beleggingen	-12.045	-9.450
Betaalde kosten vermogensbeheer	-323	-98
Totale kasstroom uit beleggingsactiviteiten	269	-474
Mutatie liquide middelen	125	-609
Stand primo boekjaar	859	1.468
Stand ultimo boekjaar	984	859

Het kasstroomoverzicht is een weergave van de kasstromen die gedurende het boekjaar plaatsgevonden hebben. De staat van baten en lasten geeft de bedragen weer die betrekking hebben op het boekjaar. Zo zijn er bijvoorbeeld kosten die betrekking hebben op boekjaar 2022, maar pas in 2023 bij het fonds in rekening gebracht zijn. Deze bedragen zijn in de rekening van baten en lasten reeds in 2022 verantwoord, ze hebben immers betrekking op boekjaar 2022. De feitelijke betaling van deze kosten heeft begin 2023 plaatsgevonden. In bovenstaand kasstroomoverzicht worden de bedoelde kosten in 2023 weergegeven.

Ten aanzien van de rentehedge houdt het fonds een strategisch afdekkingspercentage aan van 62,5% met een bandbreedte tussen 55% en 70%. Het doel is om ook binnen de verschillende looptijdenbuckets zoveel mogelijk binnen deze bandbreedte te blijven. Door renteveranderingen in 2022 zijn diverse buckets buiten de bandbreedte getreden. Door middel van in-kind transacties binnen de beleggingen bij CTI ter grootte van € 5.238 is dit bijgestuurd. Aangezien dit geen geldstromen met zich meegebracht heeft, zijn deze transactie niet zichtbaar in het kasstroomoverzicht.

In maart 2021 heeft er een wijziging plaatsgevonden van het aandelenfonds waarin het pensioenfonds belegt. Tot die tijd belegde het fonds in het SSGA MSCI World Index CTF EQ fund, sindsdien in het SSGA CCF World ESG Screened Index Equity Fund. Een groot deel van de transactie heeft in-kind plaatsgevonden. Aangezien dit geen geldstromen met zich meegebracht heeft, is het betreffende deel van deze transactie niet zichtbaar in het kasstroomoverzicht.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2022

Inleiding

Het fonds is statutair gevestigd te Utrecht en kantoorhoudend te Oegstgeest.

Met ingang van 1 januari 2010 was de fusie tussen Stichting Pensioenfonds Ecolab en Stichting Prepensioenfonds Ecolab B.V. een feit. Bij deze fusie is Stichting Pensioenfonds Ecolab de overblijvende partij. Stichting Pensioenfonds Ecolab voert zowel de pensioenregeling als de pre-pensioenregeling uit van Ecolab B.V.

Sinds 1 januari 2019 voert Stichting Pensioenfonds Ecolab tevens de pensioenregeling uit voor een gesloten groep werknemers van Nalco Netherlands B.V. en Nalco Europe B.V. In 2019 was dit een eindloonregeling. Sinds 1 januari 2020 is een middelloonregeling van toepassing.

Algemene grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving (waaronder RJ 610).

Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd op actuele waarde. De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in duizenden euro's, wat tevens de functionele valuta is van het pensioenfonds. Alle financiële informatie in duizenden euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard gaat met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt

voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dat betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkeldatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post “nog af te wikkelen transacties”. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenkomst met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schattingen worden herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengst in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

Beleggingen

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd op actuele waarde. Slechts indien de actuele waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Participaties in beleggingsinstellingen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor dat soort beleggingen.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

De actuele waarde van niet beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsfondsen is bepaald volgens de grondslagen zoals gehanteerd door de fondsen, zijnde marktwaarde einde boekjaar.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoersen.

Indien vastrentende waarden of participaties in beleggingsinstellingen niet-beursgenoteerd zijn, vindt waardebeoordeling plaats op basis van de grondslagen zoals gehanteerd door de fondsen, zijnde marktwaarde einde boekjaar.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnoteringen of, als die niet beschikbaar zijn, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme waarderingmodellen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd op basis van de nominale waarde

Premiedepot

Het premiedepot wordt gevuld indien de door de ondernemingen verschuldigde pensioenpremie meer bedraagt dan de gedempte kostendekkende premie. In dat geval wordt 50% van het verschil tussen de feitelijk door de ondernemingen verschuldigde pensioenpremie en de gedempte kostendekkende premie gestort in het premiedepot.

Indien in enig jaar deze feitelijk verschuldigde pensioenpremie minder bedraagt dan de gedempte kostendekkende premie, is er sprake van een premietekort. Ingeval van een premietekort wordt getoetst of het premietekort kan worden gefinancierd uit het premiedepot. Indien het saldo van het premiedepot toereikend is, zal een onttrekking uit het premiedepot plaatsvinden ter grootte van het premietekort om de beoogde pensioenopbouw als vastgelegd in de pensioenregeling te kunnen financieren. Indien het premietekort niet (volledig) uit het premiedepot kan worden gefinancierd, dan treedt het fonds in overleg met de ondernemingen over de mogelijkheden voor het aanpassen van de uitvoeringsovereenkomsten met betrekking tot de door de ondernemingen aan het fonds verschuldigde pensioenpremie.

Het premiedepot wordt gewaardeerd op basis van de nominale waarde.

Herverzekering

Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Vorderingen en baten uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Technische voorzieningen

De voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toezeggingen tot) toeslagen.

De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of toeslagen op de opgebouwde pensioenaanspraken worden verleend. Alle per balansdatum bestaande besluiten tot toeslagverlening (ook voor besluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van aanspraken waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De voorziening voor pensioenverplichtingen is berekend met inachtneming van de volgende grondslagen en onderstellingen.

Marktrente:

Voor de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is de rentetermijnstructuur per 31-12-2022 conform de publicatie van DNB gehanteerd.

Schattingswijziging Prognosetafels:

De overlevingskansen werden tot voor kort ontleend aan de prognosetafel AG2020. Per 31 oktober 2022 is het fonds overgegaan naar de prognosetafel AG2022, zoals deze in september 2022 door het Actuarieel Genootschap gepubliceerd is. Door deze overgang op de recente overlevingstafel is de voorziening pensioenverplichtingen in 2022 gestegen met € 590.

Het effect op de actuele dekkingsgraad was een afname van circa 0,9%. Deze nieuwe tafels worden per 31 december 2022 gehanteerd met startjaar 2023.

Er wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en de totale bevolking door toepassing van de voor Pensioenfonds Ecolab specifieke Willis Towers Watson 2020 ervaringssterfte.

Het bestuur heeft een mogelijke aanpassing van de fondsspecifieke ervaringssterfte besproken en besloten om deze niet te herijken. De vorige herijking van de ervaringssterfte vond ook plaats na vier jaar (van 2016 naar 2020), er is dus sprake van een consistente gedragslijn. Verder gaven de actuariële resultaten in de afgelopen jaren geen aanleiding om de ervaringssterfte in 2022 te herijken. Het bestuur heeft dit besluit afgestemd met de Sleutelfunctiehouder Actuarieel.

Een verdere toelichting is opgenomen in de toelichting op de post voorziening pensioenverplichtingen, en de mutatie voorziening pensioenverplichtingen in het onderdeel 'Wijziging actuariële grondslagen'.

Gezinssamenstelling:

Voor alle gepensioneerde deelnemers wordt uitsluitend voor uitgesteld partnerpensioen gereserveerd indien sprake is van een rechthebbende partner. Alle mannelijke deelnemers worden verondersteld gehuwd te zijn met een drie jaar jongere vrouw. De vrouwelijke deelnemers worden verondersteld gehuwd te zijn met een drie jaar oudere man. De gehuwdheidsfrequentie voor uitgesteld partnerpensioen neemt na de pensioenleeftijd af volgens de relevante overlevingstafel van de partner. De overschatting van de lasten, veroorzaakt door bovengenoemde veronderstelling, laat toe een reservering achterwege te laten voor de verplichtingen voortvloeiende uit toekomstige wezenpensioenen.

Kostenopslag:

Kostenopslag ter grootte van 3,7% van de voorziening voor pensioenverplichtingen in verband met toekomstige administratie- en excassokosten.

Uitbetalingswijze:

De pensioenen worden uitgekeerd in maandelijkse termijnen bij achterafbetaling. Er is derhalve geen rekening gehouden met verschuldigd pensioen of pensioentegoed.

Groepering:

De pensioenaanspraken en de contante waarden daarvan zijn individueel per deelnemer vastgesteld.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

Dekkingsgraad

De (nominale) dekkingsgraad van het fonds wordt berekend door op de balansdatum het balanstotaal minus de kortlopende schulden en het premiedepot te delen op de technische voorzieningen zoals opgenomen in de balans.

Bij het berekenen van de reële dekkingsgraad van het fonds wordt ten behoeve van deze berekening de voorziening pensioenverplichtingen herrekend, rekening houdend met de verwachte loon- en prijsinflatie.

De beleidsdekkingsgraad van een pensioenfonds is de gemiddelde dekkingsgraad van de 12 maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling.

Premiebijdragen (van werkgever en werknemers)

Premiebijdragen zijn aan de periode toegerekend waarop zij betrekking hebben en waarin de arbeidsprestatie geleverd is. De premie wordt berekend op basis van het pensioenreglement. Op basis van extrapolatie vindt een schatting plaats voor zover de van werkgevers te ontvangen informatie niet is verkregen.

De premiebijdragen bestaan uit:

- De feitelijke premie op basis van het reglement;
- Overlopende post inzake bijschatting voor nog te ontvangen premie of koopsom over het boekjaar.

Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Beleggingsresultaten zijn aan de periode toegerekend waarop ze betrekking hebben. Directe en indirecte resultaten en aan de verslagperiode toe te rekenen (gefactureerde of nog te factureren) kosten van beleggingen, worden afzonderlijk gepresenteerd. Onder de directe resultaten worden opbrengsten uit rente, dividend en dergelijke gepresenteerd. Dividend wordt op het moment van betaalbaarstelling verantwoord. Waardeveranderingen zijn indirecte beleggingsresultaten en worden aan de periode toegerekend waarin zij optreden.

Overige baten

Overige baten zijn aan de periode toegerekend waarop ze betrekking hebben.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen worden in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten worden in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

Premies herverzekering

De premies herverzekering worden in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

Wijziging voorziening pensioenverplichtingen voor rekening pensioenfonds*Pensioenopbouw*

De pensioenopbouw met betrekking tot ouderdomspensioen wordt toegerekend aan de periode waarin de opbouw van pensioenrechten plaatsvindt. De verplichtingen met betrekking tot nabestaandenpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen worden opgenomen in de periode waarin zij ontstaan. De (gedeeltelijk) premievrije opbouw arbeidsongeschikten wordt ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin de ziekte is ontstaan.

Toeslagverlening (korting)

De verhoging/verlaging van de technische voorzieningen uit hoofde van indexering, wordt in de staat van baten en lasten opgenomen op het moment waarop de toezegging wordt gedaan.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Aan de technische voorziening wordt een rente toegevoegd op basis van de éénjaars rente op de interbancaire swapmarkt primo verslaggevingsperiode. De rentetoevoeging wordt berekend over het gemiddelde van de stand van de voorziening primo periode en de stand van de voorziening ultimo periode, de laatste exclusief het effect van de indexering.

Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

De vrijval wordt ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in de periode waarin de lasten bij de berekening van de voorziening waren voorzien.

Wijziging marktrente

De wijziging marktrente op balansdatum als gevolg van wijzigingen in de door DNB gepubliceerde rente-termijnstructuur, wordt in de staat van baten en lasten opgenomen.

Wijziging actuariële uitgangspunten en actualiseren overlevingskansen

De mutatie van de voorziening als gevolg van de aanpassing van actuariële grondslagen in het verslagjaar wordt in de staat van baten en lasten opgenomen.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Het saldo van de actuariële inkomende en uitgaande waardeoverdrachten wordt toegerekend aan de periode waarop het betrekking heeft.

Overige wijzigingen

De overige mutaties worden toegekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Saldo overdracht van rechten

Waardeoverdrachten worden in de staat van baten en lasten opgenomen op het moment van overdracht van de pensioenverplichtingen.

Overige lasten

Overige lasten zijn aan de periode toegerekend waarop ze betrekking hebben.

Pensioenvermogen

Het pensioenvermogen omvat het stichtingskapitaal, de reserves (exclusief bestemmingsreserves die buiten de berekening van de dekkingsgraad blijven, zijnde het premiedepot) en de technische voorzieningen.

Belastingen

Het pensioenfonds is niet vennootschapsbelastingplichtig.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans

Beleggingen

In 2022 werden de coronamaatregelen langzaam versoepeld na een harde lockdown. Uiteindelijk vervielen de laatste maatregelen in maart 2022. De opwaartse trend bij de ontwikkeling van de dekkingsgraad, die zich al in 2020 heeft ingezet, heeft zich in 2022 verder voortgezet. Terugkijkend kan geconstateerd worden dat COVID-19 slechts tijdelijk negatieve impact op de beleggingsportefeuille heeft gehad.

1. Aandelenfonds / Equities

In maart 2021 heeft er een wijziging plaatsgevonden van het aandelenfonds waarin het pensioenfonds belegt. Tot die tijd belegde het fonds in het SSgA MSCI World Index CTF EQ fund, sindsdien in het SSGA CCF World ESG Screened Index Equity Fund.

De beleggingen in het SSgA MSCI World Index CTF EQ fund hebben zich in 2021 als volgt ontwikkeld:

	2021
Waarde primo jaar	51.193
Aankopen	-
Verkopen	-55.483
Resultaat	<u>4.290</u>
Waarde ultimo jaar	-

Omdat de directe beleggingsopbrengsten in het fonds herbelegd worden, geeft het getoonde resultaat de som van de directe en indirecte beleggingsopbrengsten weer.

De beleggingen in het SSGA CCF World ESG Screened Index Equity Fund hebben zich in 2022 en 2021 als volgt ontwikkeld:

	2022	2021
Waarde primo jaar	58.730	-
Aankopen	-	55.461
Verkopen	-10.422	-7.501
Resultaat	<u>-7.204</u>	<u>10.770</u>
Waarde ultimo jaar	41.104	58.730

Omdat de directe beleggingsopbrengsten in het fonds herbelegd worden, geeft het getoonde resultaat de som van de directe en indirecte beleggingsopbrengsten weer.

De sectorallocatie van het nieuwe aandelenfonds was ultimo 2022 en ultimo 2021 als volgt:

Sector	2022	2021
Information technology	20,7%	24,2%
Health care	15,0%	13,0%
Fiancials	14,5%	13,2%
Consumer dicretionary	10,4%	12,7%
Industrials	9,3%	9,2%
Consumer staples	7,0%	6,1%
Communication services	6,6%	8,6%
Energy	5,9%	3,2%
Materials	4,6%	4,1%
Utilities	3,2%	2,8%
Real Estate	2,8%	2,9%
Totaal	100,0%	100,0%

De verdeling naar landen was als volgt:

Land	2022	2021
United States	67,6%	68,9%
Japan	6,5%	6,3%
Other	4,9%	4,6%
United Kingdom	4,2%	3,9%
Canada	3,5%	3,2%
France	3,2%	3,1%
Switzerland	3,0%	3,0%
Germany	2,5%	2,5%
Australia	2,3%	2,1%
Netherlands	1,3%	1,4%
Sweden	1,0%	1,0%
Totaal	100,0%	100,0%

2. Vastrentende waarden / Bonds

De vastrentende waarden zijn in het boekjaar 2022 en 2021 als volgt gemuteerd:

	2022	2021
Waarde primo jaar	89.543	90.550
Aankopen	17.283	9.450
Verkopen	-10.762	-4.878
Resultaat	<u>-21.973</u>	<u>-5.579</u>
Waarde ultimo jaar	74.091	89.543

Omdat de directe beleggingsopbrengsten in het fonds herbelegd worden, geeft het getoonde resultaat de som van de directe en indirecte beleggingsopbrengsten weer. De enige uitzondering hierop is het ontvangen dividend op de staatsobligatie ter grootte van € 18. Deze is niet in bovenstaand resultaat opgenomen omdat deze op de bankrekening ontvangen is.

Bovengenoemde vastrentende waarden worden aangehouden bij vermogensbeheerders CTI, SSgA, ASR en CACEIS.

In 2014 heeft het bestuur besloten om een buffer in te bouwen om de negatieve termijntransacties op te vangen. In december 2014 is er een staatslening gekocht en deze wordt nu als zekerheid bij CACEIS aangehouden.

	2022	2021
Waarde primo jaar	960	988
Aankopen	-	-
Verkopen	-	-
Resultaat	<u>-70</u>	<u>-28</u>
Waarde ultimo jaar	890	960

Ten behoeve van de afdekking van het valutarisico heeft het pensioenfonds valutaderivaten bij CACEIS. Uit hoofde hiervan werd tot en met februari 2021 non-cash collateral (zekerheden) uitgewisseld met de CACEIS in de vorm van Nederlandse staatsobligaties. Sinds maart 2021 wordt er cash collateral uitgewisseld. Een nadere toelichting hierop treft u later in dit jaarverslag aan.

De post vastrentende waarden kan op de volgende wijze uitgesplitst worden:

	2022	2021
Obligaties	890	960
Beursgenoteerde beleggingentiteiten die beleggen in vastrentende waarden	73.201	88.583
Niet - beursgenoteerde beleggingentiteiten die beleggen in vastrentende waarden	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	74.091	89.543

Een specificatie van alle fondsen is in de bijlage van dit verslag opgenomen. Het fonds belegt onder andere in het SSgA Euro Corporate Bond ESG Screened Index Fund, het SSgA Euro Core Treasury Bond Index Fund, het ASR Hypotheekfonds en het CTI Euro Liquidity Plus Fund. De indeling naar sectoren en landen van deze fondsen is als volgt:

Sectoren SSgA Euro Corporate Bond ESG Screened Index Fund:

Sector	2022	2021
Corporate - Industrial	48,4%	50,7%
Corporate - Finance	43,8%	41,6%
Corporate - Utility	7,5%	7,1%
Cash	<u>0,3%</u>	<u>0,6%</u>
Totaal	100,0%	100,0%

Landen SSgA Euro Corporate Bond ESG Screened Index Fund:

Land	2022	2021
France	20,4%	19,6%
United States	20,1%	20,7%
Other	13,7%	13,3%
Germany	12,9%	14,5%
United Kingdom	9,2%	8,6%
Spain	5,7%	5,4%
Netherlands	5,6%	5,3%
Italy	4,9%	4,7%
Switzerland	2,9%	3,4%
Sweden	2,6%	2,5%
Belgium	2,0%	0,0%
Australia	<u>0,0%</u>	<u>2,0%</u>
Totaal	100,0%	100,0%

Sectoren SSgA Euro Core Treasury Bond Index Fund:

Sector	2022	2021
Treasury	99,9%	99,9%
Cash	0,1%	0,1%
Totaal	100,0%	100,0%

Landen SSgA Euro Core Treasury Bond Index Fund:

Land	2022	2021
Germany	40,0%	40,0%
France	40,0%	40,0%
Netherlands	20,0%	20,0%
Totaal	100,0%	100,0%

Sectoren CTI Euro Liquidity Plus Fund:

Sector	2022	2021
Corp A	34,2%	70,2%
Corp AA	4,2%	9,4%
Corp AAA	1,7%	1,80%
CP/CD	36,7%	0,00%
Cash	8,1%	7,8%
Govt	8,1%	8,2%
SSA	7,0%	2,6%
Totaal	100,0%	100,0%

Landen CTI Euro Liquidity Plus Fund:

Land	2022	2021
Canada	14,7%	5,7%
France	12,6%	16,6%
Australia	10,3%	7,0%
SSA	9,8%	0,0%
Cash	8,1%	0,0%
Sweden	7,2%	8,9%
Netherlands	6,4%	16,2%
Finland	5,6%	3,6%
United States of America	4,3%	3,2%
Germany	4,2%	11,9%
Spain	4,1%	0,9%
United Kingdom	3,8%	13,6%
Belgium	3,6%	0,0%
Denmark	3,6%	4,2%
Qatar	1,7%	0,0%
China	0,0%	0,0%
Luxembourg	0,0%	0,7%
New Zealand	0,0%	2,2%
Norway	0,0%	4,1%
Switzerland	0,0%	1,2%
Totaal	100,0%	100,0%

Het ASR Hypotheekfonds belegt uitsluitend in Nederlandse hypotheeken.

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de balanswaarde en de duratie van zowel de vastrentende waarden als de voorziening pensioenverplichtingen.

	2022		2021	
	Balanswaarde	Duratie	Balanswaarde	Duratie
Vastrentende waarden	74.091	11,0	89.543	18,8
(Nominale) pensioenverplichtingen	89.420	15,7	119.513	18,0

Op basis van de mogelijke verscheidenheid en gradaties in waarderingsmethoden, dienen de beleggingen ingedeeld te worden naar drie verschillende waarderingsniveaus:

Niveau 1 – De waarde van de beleggingen is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen van identieke beleggingen in een actieve markt.

Niveau 2 – De actuele waarde wordt vastgesteld aan de hand van waarderingsmodellen waarin gebruik gemaakt is van waarneembare marktdata.

Niveau 3 – De waarde wordt vastgesteld met waarderingsmodellen waarin geen gebruik gemaakt is van waarneembare marktdata.

Op basis van deze indeling wordt de beleggingsportefeuille als volgt samengevat:

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Aandelen				
SSgA CCF World ESG Screened Index Equity Funds	41.104	-	-	41.104
Vastrentende waarden				
SSgA Euro Corporate Bond ESG Screened Index Fund	6.540	-	-	6.540
SSgA Euro Core Treasury Bond Index Fund	4.494	-	-	4.494
CTI LDI Euribor	35.526	-	-	35.526
CTI LDI Swaps	9.495	-	-	9.495
ASR Hypotheekfonds Non-NHG	-	17.146	-	17.146
2% Nederland 24 nominale EUR 900.000,-	890	-	-	890
Derivaten	-	181	-	181
Totaal	98.049	17.327	-	115.376

In lijn met de doelstelling van het bestuur van het pensioenfonds om rekening te houden met de verplichtingenstructuur en de bevindingen uit de ALM-studie, wordt het renterisico gereduceerd. Strategisch wordt het renterisico ten aanzien van de nominale verplichtingen voor 62,5% afgedekt door middel van de matchingportefeuille. Het renterisico wordt gemeten op basis van marktwaarde. De rentehedge wordt bepaald aan de hand van de kasstromen van de fondsen in de matchingportefeuille. Voor de bepaling van de kasstromen van de matchingportefeuille wordt de relevante informatie van de LDI-portefeuille bij CTI, de hypotheekportefeuille bij ASR en de beleggingen bij SSgA in de staatsobligatieportefeuille en de bedrijfsobligatieportefeuille meegenomen. Daarnaast wordt ook de collateral Nederlandse staatsobligatie, welke in bewaring is gegeven bij CACEIS, in de renteafdekking meegenomen.

Ten aanzien van de rentehedge houdt het fonds een strategisch afdekkingspercentage aan van 62,5% met een bandbreedte tussen 55% en 70%. Het doel is om ook binnen de verschillende looptijdenbuckets zoveel mogelijk binnen deze bandbreedte te blijven. Door het gebruik van de LDI-portefeuille met verschillende looptijden bij CTI kan dit nauwkeurig worden vormgegeven. De verdeling over de verschillende looptijdenbuckets is bij het aankopen van de LDI-portefeuille bepaald en wordt elk kwartaal gecontroleerd en zo nodig bijgestuurd. Het bestuur controleert verder elk kwartaal de effectiviteit van de rentehedge en kan op basis daarvan besluiten tot het doorvoeren van aanpassingen.

Het pensioenfonds belegt niet in de premiebijdragende ondernemingen, zijnde Ecolab B.V., Ecolab Production Netherlands B.V., Nalco Europe B.V. en Nalco Netherlands B.V.

Er is geen sprake van uitlening van beleggingen.

3. Derivaten

Valuta derivaten

Het bestuur heeft besloten om voor de aandelen die niet onder het eurogebied vallen een valuta afdekking aan te gaan.

Het valuta risico is hiermee afgedekt voor de volgende valuta: USA dollar, GB pond en Japanse Yen. Termijntransacties worden maandelijks verrekend en lopen van midden van de maand tot midden van

de volgende maand. Dit gedeelte is gerealiseerd. De periode van midden december tot eind december is ongerealiseerd en wordt als overlopende post op de balans opgenomen.

Naast de beleggingen had het pensioenfonds over 2022 ook het valutarisico van de Euro ten opzichte van de USD, GBP en YEN afgedekt. De ontwikkeling van de USD/EUR koers bepaalt in grote mate het resultaat van de valuta-afdekking. In 2022 is USD in waarde gestegen ten opzichte van de Euro. De valutatermijncontracten leverden een negatief resultaat op door deze ontwikkeling. Dat is immers ook de doelstelling van deze risicoafdekking.

Om deze fluctuaties in de maandelijkse opbrengst op te kunnen vangen, zijn er in 2022 meerdere keren effecten verkocht danwel aangekocht. Het bestuur heeft besloten om een buffer in te bouwen om negatieve termijntransacties op te vangen. In december 2014 is er een staatsobligatie gekocht en deze wordt nu als buffer bij de CACEIS aangehouden. Deze vindt u vermeld onder het kopje vastrentende waarden. Tot en met februari 2021 werd deze staatsobligatie gebruikt om non-cash collateral (zekerheden) uit te wisselen met CACEIS. Sinds maart 2021 wordt er cash collateral uitgewisseld. Een nadere toelichting hierop treft u later in dit jaarverslag aan.

In onderstaand overzicht vindt u de resultaten van de valutatermijn transacties als overlopende post:

	2022	2021
Totaal ongerealiseerd resultaat op valuta termijn transacties	181	123
Waarvan debet saldo	181	143
Waarvan credit saldo	-	20

Het totaalbedrag dat niet in euro's is belegd bedraagt ultimo jaar circa € 37.305 van de beleggingsportefeuille. De valuta's daarin zijn voornamelijk USA dollar, GB pond en Japanse Yen. Einde boekjaar is de waarde van de uitstaande valutatermijncontracten € 32.576. In de genoemde saldi zijn de positieve en negatieve uitstaande waarden gesaldeerd.

De uitstaande termijncontracten per **31 december 2022** zijn als volgt samengesteld:

Valuta	Uitstaande valuta- termijncontracten 25 januari 2022	Waardering valuta- termijncontracten 31 december 2022	Ongerealiseerde winst / verlies 31 december 2022
USD	28.234	-28.129	163
GBP	1.828	-1.814	11
JPY	2.639	-2.633	2
Totaal	32.701	-32.576	176

De uitstaande valutatermijncontracten worden eens per maand doorgerold.

De uitstaande termijncontracten per **31 december 2021** zijn als volgt samengesteld:

Valuta	Uitstaande valuta- termijncontracten 31 januari 2022	Waardering valuta- termijncontracten 31 december 2021	Ongerealiseerde winst / verlies 31 december 2021
USD	39.989	-40.007	108
GBP	2.335	-2.336	-20
JPY	3.666	-3.667	35
Totaal	45.990	-46.010	123

Ten behoeve van de afdekking van het valutarisico heeft het pensioenfonds valutaderivaten bij CACEIS. Uit hoofde hiervan werden tot en met februari 2021 non-cash collateral (zekerheden) uitgewisseld met CACEIS in de vorm van Nederlandse staatsobligaties. Sinds maart 2021 wordt er cash collateral uitgewisseld. Ultimo 2022 was het saldo van de cash collateral € 0.

4. Overlopende vorderingen en overlopende activa

De overlopende vordering ter grootte van € 1 heeft betrekking op de te ontvangen korting op de beheerskosten over december 2022 van ASR (€ 1).

Alle overige vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd met naar verwachting korter dan 1 jaar.

Overige activa

5. Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het pensioenfonds. De lopende bankrekeningen worden aangehouden bij CACEIS. Het fonds heeft bij CACEIS een betaalrekening, een rekening waarop de resultaten van de valuta afdekking verwerkt worden en een rekening waarop de provisies verwerkt worden. Tenslotte is het uitkeren van de pensioenen uitbesteed aan de werkgever. Tot en met december 2021 heeft de werkgever er voor gekozen dit onder te brengen bij RiskCo Administrations. Voor dit doel hield het pensioenfonds een rekening aan bij ABN AMRO. Met ingang van 1 januari 2022 wordt de verloning door ADP gedaan en lopen de uitkeringen via de bestaande bankrekening bij CACEIS. De bankrekening bij ABN AMRO is daarom in de loop van 2022 opgeheven.

De liquide middelen zijn als volgt gespecificeerd:

	2022	2021
CACEIS - betaalrekening	334	346
CACEIS - resultaten valutatermijncontracten	604	458
CACEIS - verwerking provisies	46	52
ABN AMRO	-	3
Totaal liquide middelen	984	859

Liquide middelen zijn opgenomen in de jaarrekening tegen nominale waarde.

Ten behoeve van de afdekking van het valutarisico heeft het pensioenfonds valutaderivaten bij CACEIS. Uit hoofde hiervan werd tot en met februari 2021 non-cash collateral (zekerheden) uitgewisseld met de CACEIS in de vorm van Nederlandse staatsobligaties. Sinds maart 2021 wordt er cash collateral uitgewisseld. Dit gebeurt via bovengenoemde bankrekening waarop de resultaten van de valutatermijncontracten verwerkt worden. Ultimo 2022 was het saldo van de cash collateral € 0.

Het saldo op deze bankrekeningen ultimo 2022 stond dus volledig ter vrije beschikking van het fonds.

6. Eigen vermogen

Het bestuur heeft besloten per 1 januari 2020 een premiedepot in te stellen, waarin jaarlijks 50% van de marge tussen de premie van 45% van de pensioengrondslagsom en de kostendeekkende premie apart wordt gezet. In jaren dat de kostendeekkende premie hoger is dan 45% van de pensioengrondslagsom, kunnen de middelen uit het premiedepot worden aangewend voor verhoging van het opbouwpercentage in dat jaar. Dit premiedepot is onderdeel van het eigen vermogen.

Per 31 december 2022 is het eigen vermogen als volgt samengesteld:

	2022	2021
Stichtingskapitaal en (algemene) reserve	26.435	29.035
Premiedepot	284	492
Stand ultimo boekjaar	26.719	29.527

Het eigen vermogen bestaat ultimo 2022 uit het stichtingskapitaal en de (algemene) reserve ter grootte van € 26.435 en het premiedepot ter grootte van € 284. Het totale aanwezige saldo bedraagt € 26.719.

Het eigen vermogen is als volgt gemuteerd:

	2022	2021
Eigen vermogen primo boekjaar	29.527	17.002
Uit bestemming saldo van baten en lasten	-2.808	12.525
Stand ultimo boekjaar	26.719	29.527

Deze mutatie is als volgt verdeeld over het stichtingskapitaal en de (algemene) reserve en het premiedepot.

Het verloop van het stichtingskapitaal en de (algemene) reserve is als volgt:

	2022	2021
Stand primo boekjaar	29.035	16.512
Uit bestemming saldo van baten en lasten	-2.600	12.523
Stand ultimo boekjaar	26.435	29.035

Het premiedepot heeft zich als volgt ontwikkeld:

	2022	2021
Stand primo boekjaar	492	490
Uit het saldo van baten en lasten	-	2
Naar het saldo van baten en lasten	<u>-208</u>	<u>-</u>
Stand ultimo boekjaar	284	492

Minimaal Vereist Eigen Vermogen

Het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) wordt aangehouden ter dekking van niet expliciet gekwantificeerde risico's. Per 31 december 2022 bedraagt het MVEV € 3.686. Dit komt overeen met 4,1% van de Technische Voorziening (TV).

Vereist Eigen Vermogen

Het Vereist Eigen Vermogen (VEV), zoals is gedefinieerd in het 'Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds' van 18 december 2006, bedraagt per 31 december 2022 € 14.111 ofwel 15,8% van de TV.

Samenvattend

In onderstaande staat staan zowel het eigen vermogen van het pensioenfonds als het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) en het Vereist Eigen Vermogen (VEV) weergegeven:

	2022	2021
Minimaal vereist eigen vermogen	3.686	4.926
Vereist eigen vermogen	14.111	16.436
Aanwezig eigen vermogen (exclusief premiedepot)	26.435	29.035
Aanwezig eigen vermogen (inclusief premiedepot)	26.719	29.527

Het VEV is berekend met het standaard model en bedraagt per 31 december op basis van de strategische beleggingsmix € 14.111 ofwel 15,8% van de TV. Op basis van de feitelijke beleggingsmix per 31 december 2022 bedraagt het VEV 16,1% van de TV.

Omdat het aanwezig eigen vermogen hoger is dan het MVEV en hoger dan het VEV bevindt het pensioenfonds zich in een situatie van reserveoverschot.

Herstelplan

Aangezien de beleidsdekkingsgraad per kwartaaleinde hoger was dan de vereiste dekkingsgraad van op dat moment 113,7%, is het fonds per 30 september 2021 uit herstel. Dit is aan DNB gemeld. Sindsdien is er geen herstelplan meer van toepassing.

7. Technische voorzieningen voor rekening fonds

Zoals vermeld in de toelichting zijn de pensioenverplichtingen van het pensioenfonds gewaardeerd tegen actuele waarde per balansdatum.

Voorziening voor pensioenverplichtingen:

De pensioenverplichtingen ontwikkelen zich als volgt:

	2022	2021
Stand primo boekjaar	119.513	125.946
Mutatie	<u>-30.093</u>	<u>-6.433</u>
Stand ultimo boekjaar	89.420	119.513

In de voorziening ultimo 2022 is een bedrag ter grootte van € 4.006 opgenomen voor de reguliere indexatie per 1 januari 2023. Er is ultimo 2022 geen bedrag opgenomen voor de additionele toeslag voor de actieve Nalco deelnemers per 1 januari 2023. Aangezien de reguliere toeslag per 1 januari 2023 hoger was dan de gegarandeerde toeslag, was er per 1 januari 2023 geen sprake van deze additionele toeslag.

Op basis van de genoemde cijfers bedraagt de dekkingsgraad, zijnde de verhouding tussen het pensioenvermogen, inclusief bestemmingsvoorzieningen, en de pensioenverplichting 129,6%. Op 31 december 2021 bedroeg de dekkingsgraad van het pensioenfonds 124,3%. De beleidsdekkingsgraad op 31 december 2022 bedraagt 129,0%. Per 31 december 2021 was de beleidsdekkingsgraad gelijk aan 120,6%.

Grootte en samenstelling pensioenverplichtingen

Mutaties in de pensioenverplichtingen:

	2022	2021
Stand primo boekjaar	119.513	125.946
Pensioenopbouw regulier	2.958	3.344
Pensioenopbouw uit compensatie Nalco	76	86
Interesttoevoeging	-594	-688
Verleende toeslagen 1-1 volgend op boekjaar regulier	4.006	1.973
Aanvullende toeslag Nalco 1-1 volgend op boekjaar	-	21
Overgenomen pensioenverplichtingen	9	19
Aanpassing in verband met rekenrente	-33.979	-8.331
Uitkeringen	-3.000	-2.822
Vrijval kosten	-111	-104
Wijziging grondslagen	590	-
Overige mutaties	-44	69
Uitgaande pensioenverplichtingen	<u>-4</u>	<u>-</u>
Totaal mutaties	-30.093	-6.433
Stand ultimo boekjaar	89.420	119.513

De door DNB voorgeschreven renteterminstructuur voor het vaststellen van de technische voorzieningen is eind 2022 voor alle looptijden gestegen ten opzichte van eind 2021. Dit heeft een verlagend effect op de voorziening pensioenverplichtingen van € 34.719. Daarnaast is de voorziening pensioenverplichtingen door de voorgeschreven wijziging in de UFR-methodiek toegenomen met

€ 740. Per saldo hebben de renteverandering en de wijziging van de UFR-methodiek een verlagend effect gehad op de voorziening pensioenverplichtingen van in totaal € 33.979.

Door de overgang op de recente overlevingstafel in 2022 is de voorziening pensioenverplichtingen in 2022 gestegen met € 590.

De uitsplitsing van de voorziening pensioenverplichtingen is als volgt:

	Ouderdoms- pensioen	Weduwe- pensioen	Wezen- pensioen	Pre- pensioen	Totaal 2022	Totaal 2021
Voor actieve deelnemers	22.153	5.398	-	45	27.596	40.391
Voor premievrije verzekerden	14.740	3.384	-	36	18.160	28.831
Voor pensioentrekkers	27.771	12.557	15	129	40.472	46.026
Toekomstige uitvoeringskosten pensioenregeling	2.393	790	1	8	3.192	4.265
Totaal	67.057	22.129	16	218	89.420	119.513

Korte omschrijving van de pensioenregelingen

Pensioenfonds Ecolab voert de pensioenregeling (op basis van middelloon) en de prepensioenregeling van Ecolab B.V. uit. Met ingang van 1 januari 2019 voert het pensioenfonds tevens de eindloonregeling voor een groep deelnemers van Nalco Netherlands B.V. en Nalco Europe B.V. uit.

De pensioenregeling van Ecolab B.V. kan worden gekenmerkt als een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. Jaarlijks wordt een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd. De jaarlijkse pensioenopbouw ouderdomspensioen is gelijk aan 1,875% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan 12 maandsalarissen verhoogd met een dertiende maand en vakantietoeslag, indien van toepassing verhoogd met ploegentoeslag, onder aftrek van een franchise. De franchise wordt jaarlijks vastgesteld.

Voor 2022 bedraagt deze franchise € 14.802,00. Tevens bestaat er recht op nabestaanden- en wezenpensioen. Deelname aan de regeling is mogelijk vanaf indiensttreding. Jaarlijks neemt het bestuur van het pensioenfonds een besluit over de mate waarin de opgebouwde aanspraken worden geïndexeerd. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling zich als een uitkeringsovereenkomst.

De prepensioenregeling kent alleen nog gewezen deelnemers en gepensioneerden. De uitkering vangt aan op 62-jarige leeftijd. De pensioenuitkering stopt op de 65-jarige leeftijd. Deelname aan deze regeling is niet meer mogelijk en deze regeling kent met ingang van 2013 geen deelnemers meer. Jaarlijks neemt het bestuur van het pensioenfonds een besluit over de mate waarin de opgebouwde aanspraken worden geïndexeerd. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling zich als een uitkeringsovereenkomst.

Met ingang van 1 januari 2019 wordt de pensioenregeling voor een deel van de medewerkers van Nalco Netherlands B.V. en Nalco Europe B.V. door Stichting Pensioenfonds Ecolab uitgevoerd. In 2019 betrof dit een eindloonregeling. Per 1 januari 2019 heeft de werkgever de verhoging van de reeds opgebouwde aanspraken bij de vorige uitvoerder bij het fonds ingekocht, de zogenaamde backservice inkoop. De werkgever heeft hier een koopsom voor betaald. Per 1 januari 2020 is deze regeling geharmoniseerd met de pensioenregeling van de Ecolab deelnemers en is deze regeling omgezet in een middelloonregeling.

De jaarlijkse inkoop voor het ouderdomspensioen bedraagt in 2021 1,875% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. Tevens bestaat er recht op nabestaanden- en wezenpensioenen. De pensioengrondslag is gelijk aan 12 maandsalarissen verhoogd met een vakantietoeslag, onder aftrek van een franchise. De franchise wordt jaarlijks vastgesteld.

Voor 2022 bedraagt deze franchise € 14.802,00. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling zich als een uitkeringsovereenkomst.

Toeslagbeleid

Het toeslagbeleid van de pensioenregeling van Ecolab B.V. kan als volgt worden verwoord. De toeslagen op pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het pensioenfonds. Er bestaat een ambitie om jaarlijks de pensioenrechten en pensioenaanspraken aan te passen. De daadwerkelijke toeslag in een jaar is voorwaardelijk en is afhankelijk van de hoogte van de beschikbare middelen.

Het bestuur heeft in de vergadering van november 2022 besloten over toeslagverlening op de pensioenaanspraken per 1 januari 2023. Per 1 januari 2023 wordt er een gedeeltelijke toeslag op pensioenrechten en pensioenaanspraken verleend.

De pensioenrechten en pensioenaanspraken worden per 1 januari 2023 als volgt geïndexeerd:

Toeslag voor deelnemers middelloon-pensioenregeling: 1,98% (1 januari 2022: 1,08%)

Toeslag voor gepensioneerden en slapers (pre-)pensioenregeling: 6,00% (1 januari 2022: 2,01%)

Met bovengenoemde toeslagen per 1 januari 2023 was ultimo 2022 reeds rekening gehouden in de voorziening pensioenverplichtingen (VPV).

Er is geen recht op toekomstige toeslagen. Het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst wordt geïndexeerd. Het pensioenfonds heeft geen geld gereserveerd voor toekomstige toeslagen. Toeslagen zijn afhankelijk van de middelen van het pensioenfonds, en daarvoor zijn beleggingsresultaten een belangrijk element (afhankelijk van ABTN). Indien het prijsindexcijfer in enig jaar boven de 6% uitgaat, kan de niet toegepaste stijging van het prijsindexcijfer in latere jaren, met een maximum van drie jaar, worden toegekend, waarbij de totale jaarlijkse stijging het eerdergenoemde maximum van 6% niet mag overschrijden.

Daarnaast heeft de werkgever met de ondernemingsraad afgesproken dat er voor de actieve Nalco deelnemers indien mogelijk een aanvulling op de indexatie plaats zal vinden gedurende 5 jaar. Het fonds zal een inspanningsverplichting leveren om deze toezegging uit te voeren. Deze additionele indexatie ziet er als volgt uit: Indien en voor zover in de periode vanaf 1 januari 2020 tot 1 januari 2025 de reguliere toeslag minder bedraagt dan 1,79%, wordt jaarlijks op de vanaf 1 januari 2020 opgebouwde pensioenaanspraken van de Nalco deelnemer, voor zover de deelnemer werknemer is in de zin van het pensioenreglement, een aanvullende toeslag verleend. Deze aanvullende toeslag bedraagt het verschil tussen 1,79% en de jaarlijkse reguliere toeslag. De aanvullende toeslag is voorwaardelijk en wordt gefinancierd uit aanvullende stortingen (koopsommen) van de onderneming, indien en voor zover het fonds de aanvullende stortingen (koopsommen) van de onderneming heeft ontvangen. De aanvullende toeslag wordt voor het eerst per 1 januari 2021 over het jaar 2020 toegekend en voor het laatst per 1 januari 2025 over het jaar 2024. Deze additionele toeslag betreft een onderdeel van de compensatieregeling voor de Nalco deelnemers die overgegaan zijn van een eindloonregeling naar een middelloonregeling.

Aangezien de reguliere toeslag voor actieve deelnemers per 1 januari gelijk was aan 1,98%, is er per 1 januari 2023 geen aanvullende toeslag verleend.

Begin 2022 heeft de werkgever een de aanvullende storting voor de indexatie van de actieve deelnemers aan de Nalco regeling per 1 januari 2022 aan het fonds voldaan. Op de balans is deze storting opgenomen als een vordering. Deze indexatie is per 31 december 2021 overeenkomstig reguliere indexatie niet in de aanspraken verwerkt en wel in de voorziening.

8. Overige schulden en overlopende passiva

De overlopende schulden hebben allen een looptijd korter dan 1 jaar en zijn als volgt gespecificeerd:

	2022	2021
Stelpost kosten accountant/actuaris/visitatiecommissie jaarrekening	125	113
Overige kosten nog te betalen	105	138
Totaal overige schulden en overlopende passiva	230	251

De specificatie van de overige kosten nog te betalen is als volgt:

	2022	2021
Advieskosten Sprenkels	4	-
Advieskosten WTW	1	5
Sleutelfunctiehouder Interne Audit	17	7
Bestuursondersteuning	3	-
Vermogensbeheerskosten	73	124
Diversen	7	2
Totaal overige schulden en overlopende passiva	105	138

Alle bovengenoemde bedragen over 2022 zijn in 2023 betaald.

Risicobeheer en derivaten

Het pensioenfonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het pensioenfonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen.

Het belangrijkste risico voor het pensioenfonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het pensioenfonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd.

Indien de solvabiliteit van het pensioenfonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het pensioenfonds de premie voor de onderneming en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele toeslagverlening op opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het pensioenfonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

Het bestuur heeft besloten om voor de aandelen die niet onder het eurogebied vallen een valuta dekking aan te gaan. Het valuta risico is hiermee afgedekt voor de volgende valuta: USA dollar, GB pond en Japanse Yen.

Hiernaast dekt het fonds het renterisico gedeeltelijk af. In lijn met de doelstelling van het bestuur van het pensioenfonds om rekening te houden met de verplichtingenstructuur en de bevindingen uit de ALM-studie, wordt het renterisico gereduceerd. Strategisch wordt het renterisico ten aanzien van de nominale verplichtingen voor 62,5% afgedekt door middel van de matchingportefeuille. Het renterisico wordt gemeten op basis van marktwaarde.

Aanwezige dekkingsgraad

De aanwezige dekkingsgraad heeft zich over 2022 als volgt ontwikkeld:

	2022	2021
Stand per 1 januari	124,3%	113,1%
Beleggingen	-26,9%	5,3%
Marktrente	49,5%	8,0%
Premiebijdragen (exclusief kosten en risicopremies)	-0,9%	-0,8%
Waardeoverdrachten	0,0%	0,0%
Kosten	0,0%	0,0%
Uitkeringen	0,6%	0,3%
Kanssystemen (sterfte, uitruil en invaliditeit)	0,0%	0,0%
Voorwaardelijke toeslagverlening	-4,0%	-1,7%
Wijziging overlevingstafels	-0,6%	0,0%
Wijziging ervaringssterfte	0,0%	0,0%
Overige wijzigingen	-12,4%	0,1%
Stand per 31 december	129,6%	124,3%

De door DNB voorgeschreven rentetermijnstructuur voor het vaststellen van de technische voorzieningen is eind 2022 voor alle looptijden gestegen ten opzichte van eind 2021. Dit heeft een verhogend effect gehad op de dekkingsgraad van 49,5%. Door de negatieve beleggingsopbrengsten is het pensioenvermogen in het boekjaar afgenomen. Hierdoor is de dekkingsgraad gedaald met 26,9%. Hierin is ook rekening gehouden met de benodigde interesttoevoeging aan de voorziening ad 0,486% negatief.

Het vereist eigen vermogen (VEV)

Het vereiste eigen vermogen (VEV) wordt vastgesteld voor de evenwichtssituatie: dat is de situatie waarin juist voldoende eigen vermogen aanwezig is. Het VEV is bepaald met het standaardmodel op basis van de strategische beleggingsmix. De per risico benodigde buffer is opgenomen in onderstaande tabel.

	2022	2021
Renterisico	3.703	1.060
Risico zakelijke waarden	10.957	14.262
Valutarisico	699	858
Grondstoffenrisico	-	-
Kredietrisico	1.649	2.152
Verzekeringstechnisch risico	2.597	3.953
Actief beheer	-	-
Correlatie effect	-5.494	-5.849
Totaal (vereiste buffers)	14.111	16.436

Het VEV per 31 december 2022 bedraagt € 14.111 voor de evenwichtssituatie. In procenten dekkingsgraad betekent dit een vereiste dekkingsgraad van 115,8% van de TV. Op basis van de feitelijke beleggingsmix per 31 december 2022 bedraagt het VEV 116,1% van de TV.

Conform het standaardmodel is het liquiditeits-, concentratie- en operationeel risico op nul gesteld. Het bestuur is van mening dat er geen sprake is van afzonderlijk gekwantificeerd liquiditeits-, concentratie- en operationeel risico.

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- Beleggingsbeleid
- Premiebeleid
- Herverzekeringsbeleid
- Toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruik gemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)risico's. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen verandert als gevolg van ongunstige veranderingen in de marktrente. De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration is de (met de contante waarde van de kasstromen) gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren. De stijging van de duration van de vastrentende waarden heeft verschillende oorzaken.

Valutarisico

Het pensioenfonds voert ultimo 2022 het strategische beleid om niet-euro beleggingen genoteerd in US dollar, Britse pond en Japanse yen volledig af te dekken. Ultimo 2022 is € 37,3 miljoen niet in euro's belegd. Hiervan is € 32,6 miljoen afgedekt. Dit betreffen de beleggingen in US dollar, Britse pond en Japanse yen. De overige valuta zijn niet afgedekt. Op de totale portefeuille betekent dit dat ultimo 2022 een valutarisico wordt gelopen van ongeveer 4,1%.

Marktrisico

Marktrisico omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en omvat het prijs(koers)risico, valutarisico en het renterisico. De strategie van het pensioenfonds met betrekking tot het beleggingsrisico wordt bepaald door de beleggingsdoelstellingen. Het marktrisico wordt beheerst in overeenstemming met de aanwezige beleidskaders en richtlijnen. De overall marktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

Prijrisico

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijsrisico kan worden afgezwakt door middel van spreiding van de risico's. In aanvulling hierop kan het prijsrisico worden afgedekt voor de toekomst door het gebruik van afgeleide financiële instrumenten

(derivaten).

Toeslagrisico (actuariële risico's)

Het bestuur van het pensioenfonds heeft de ambitie om toeslagen op pensioen en pensioenaanspraken toe te kennen in relatie tot het reglementair vastgestelde prijsindexcijfer voor de toeslag op pensioenen en op het reglementair vastgestelde loonindexcijfer voor de pensioenaanspraken.

De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, beleggingsrendementen, looninflatie en demografie (beleggings- en actuariële resultaten) en de hoogte van de dekkingsgraad van het pensioenfonds. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toeslagverlening voorwaardelijk is.

Ultimo 2022 bedraagt de dekkingsgraad 129,6% (31 december 2021: 124,3%). Dit betekent dat de dekkingsgraad ten opzichte van de dekkingsgraad aan het eind van het vorige verslagjaar gestegen is.

	2022		2021	
	Balanswaarde	Duratie	Balanswaarde	Duratie
Vastrentende waarden	74.091	11,0	89.543	18,8
(Nominale) pensioenverplichtingen	89.420	15,7	119.513	18,0

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het pensioenfonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars.

In 2011 heeft het bestuur besloten te stoppen met de security lending, ondanks het hogere rendement. Er wordt overgestapt op non-lending securities.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het pensioenfonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het pensioenfonds financiële verliezen lijdt.

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende waarden kan het volgende overzicht worden gegeven (exclusief derivaten):

	2022		2021	
	Balanswaarde	Percentage	Balanswaarde	Percentage
AAA	8.623	10,7%	31.549	35,5%
AA	34.822	43,2%	19.507	22,0%
A	26.124	32,4%	27.534	31,0%
BBB	3.987	5,0%	4.382	4,9%
Lager dan BBB	11	0,0%	232	0,3%
Geen rating	7.067	8,8%	5.577	6,3%
Totaal	80.634	100,1%	88.781	100,0%

De beleggingen zonder rating bestaan uit de cash en kortlopende vastrentende waarden binnen de liquiditeitsfondsen van het CTI LDI fonds.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden en

arbeidsongeschiktheid.

Het langlevensrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van prognosetafels met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Het overlijdensrisico betekent dat het pensioenfonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het pensioenfonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Gezien de omvang en het draagvlak van het pensioenfonds heeft het fonds de volgende herverzekeringen afgesloten bij SCOR:

- Herverzekering van overlijdensrisico's uit hoofde van de reglementaire aanspraken van nabestaanden van de deelnemers aan het fonds.
- Herverzekering van het premievrijstellingsrisico uit hoofde van de reglementaire aanspraken van arbeidsongeschikte deelnemers in het fonds.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het pensioenfonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er moet eveneens rekening worden gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies.

Concentratierisico

Grote beleggingsposten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote beleggingspost wordt aangemerkt elke soort die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

Dit betreft per 31 december 2022 de volgende posten:

	2022
Aandelen balanswaarde	
SSgA CCF World ESG Screened Index Equity Fund	41.104
Vastrentende waarden balanswaarde	
SSgA Euro Corporate Bond ESG Screened Index Fund	6.540
SSgA Euro Core Treasury Bond Index Fund	4.494
CT Euro Liquidity Plus Fund	35.526
ASR Hypotheekfonds Non-NHG	17.146
Totaal	104.810

In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk

sectorgebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico.

Operationeel risico

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwerking van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Deze risico's worden door het pensioenfonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering zijn betrokken.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Ten behoeve van de afdekking van het valutarisico heeft het pensioenfonds valutaderivaten bij CACEIS. Uit hoofde hiervan werd tot en met februari 2021 non-cash collateral (zekerheden) uitgewisseld met CACEIS in de vorm van Nederlandse staatsobligaties. Sinds maart 2021 wordt er cash collateral uitgewisseld.

Ultimo 2022 zijn door het pensioenfonds 900.000 stukken van ISIN code NL0010733424 (2% Netherlands 24) met een nominale waarde van € 1.000,00 per stuk beschikbaar gesteld aan CACEIS voor de dienstverlening, waarvan ultimo 2022 geen stukken waren gestort als collateral aan CACEIS.

Alle bekende activa en verplichtingen zijn in de balans opgenomen.

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen de verbonden partijen, tussen het pensioenfonds en de sponsor, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders.

Transacties met bestuurders

Het fonds kent een beloningsbeleid. Dit beleid is van toepassing op de bestuursleden en de leden van het Verantwoordingsorgaan, met uitzondering van bestuursleden die door het fonds danwel de werkgever extern ingehuurd worden om als bestuurslid te functioneren. Zij worden beloond op basis van hetgeen voor dit soort werkzaamheden in de pensioensector als passende beloning wordt beschouwd.

Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

Inzake de uitvoeringsovereenkomst tussen het pensioenfonds en de werkgevers met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling is het volgende relevant:

- De werkgevers hebben een zorgplicht inzake aanlevering van basisgegevens en het verstrekken van informatie, ongevraagd of op verzoek, aan het pensioenfonds van alle ontwikkelingen binnen de ondernemingen die van invloed kunnen zijn op de pensioenregeling en de toekomstige pensioenverplichtingen
- Betaling van de pensioenpremies aan het pensioenfonds: Naast verplichting tot tijdige betaling van de pensioenpremies zijn er ook procedures ingeval van niet of te late betaling van de pensioenpremies
- De kosten verbonden aan de administratie en het secretariaat van het pensioenfonds worden gedragen door de ondernemingen
- De twee bestuursleden namens de deelnemers namen in 2022 deel aan de pensioenregeling van pensioenfonds Ecolab. Er zijn geen afwijkende regelingen afgesproken. De twee bestuursleden namens de werkgever en het bestuurslid namens de pensioengerechtigden namen in 2022 geen deel aan de pensioenregelingen van het pensioenfonds Ecolab.

Rekening-courant verhouding Ecolab

Een aantal lopende zaken wordt afgewerkt in rekening-courant verhouding met Ecolab en Nalco. Ultimo 2021 bestaat het rekening courant saldo voornamelijk uit de koopsom voor de additionele indexatie van de actieve Nalco deelnemers.

	2022	2021
Te vorderen van Ecolab B.V.	-	26
Nog te verrekenen met Ecolab B.V.	-	-1
Rekening courant verhouding Ecolab B.V.	-	25

9. Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

De beleggingsopbrengsten worden onderverdeeld in directe en indirecte beleggingsopbrengsten. Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt verstaan de opbrengst zijnde rente en dividenden. De directe beleggingsopbrengsten worden in beperkte mate in cash ontvangen. Het grootste deel wordt meteen geherinvesteerd.

Onder indirecte beleggingsopbrengsten verstaat men gerealiseerde- en ongerealiseerde beleggingsresultaten. Hieronder vallen de winsten of verliezen bij verkopen (gerealiseerd) en koersmutaties (ongerealiseerd).

De beleggingsopbrengsten zijn als volgt:

	Directe	Indirecte	2022	Totaal 2021
Aandelen	1.198	-8.403	-7.205	15.060
Derivaten	-	-3.151	-3.151	-3.126
Vastrentenden	783	-22.737	-21.954	-5.561
Overige	-	-5	-5	-17
Subtotaal beleggingsopbrengsten	1.981	-34.296	-32.315	6.356
Kosten vermogensbeheer	-436	-	-436	-439
Totaal beleggingsopbrengsten	1.545	-34.296	-32.751	5.917

De specificatie van de kosten vermogensbeheer is opgenomen onder toelichting 14, kosten vermogensbeheer.

10. Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Het premie-inkomen betreft zowel de bijdragen van de werkgevers als van de werknemers.

Door het pensioenfonds is voor 2022 evenals in 2021 uitgegaan van een totale pensioenpremie van 45,0% van de pensioengrondslagsom.

Voor de pensioenregeling van de Ecolab deelnemers geldt een totale premie van 45,0% van de pensioengrondslagsom (uitgaande van een franchise van € 14.802,00 in 2022). De werknemerspremie bedraagt 5,6% van een pensioengrondslagsom die in 2022 gebaseerd is op een franchise € 15.682,00. De overige premie is de werkgeversbijdrage. Het maximum pensioengevend salaris bedraagt € 73.845,00 (2022).

Voor de pensioenregeling van de Nalco deelnemers geldt eveneens een totale premie van 45,0% van de pensioengrondslagsom (uitgaande van een franchise van € 14.802,00 in 2022). De werknemerspremie bedraagt 3,45% van een pensioengrondslagsom die in 2022 gebaseerd is op een franchise van € 18.202,00. De overige premie is de werkgeversbijdrage. Het maximum pensioengevend salaris bedraagt € 114.866,00 (2022).

Daarnaast is in de werkgeversbijdrage en de feitelijke premie in 2021 een post opgenomen ter grootte van € 26. Dit betreft de inkoop van de additionele toeslag van de actieve Nalco deelnemers per 1 januari 2022. Aangezien de additionele toeslag voor de actieve Nalco deelnemers per 1 januari 2023 niet van toepassing was, is deze post niet opgenomen in de premie 2022.

De ingehouden pensioenpremie is als volgt samengesteld:

	2022	2021
Werkgeversbijdrage pensioenfonds	3.075	3.205
Werknemersbijdrage pensioenfonds	319	328
Feitelijke premie	3.394	3.533

De uitsplitsing van de feitelijke premie is als volgt:

	2022	2021
Feitelijke premie beschikbaar voor pensioeninkoop	3.628	3.539
Dotatie premiedepot	-208	2
Ontvangen bijdrage aanvullende toeslag Nalco per 1 januari huidig boekjaar	-26	-34
Ontvangen bijdrage aanvullende toeslag Nalco per 1 januari volgend op boekjaar	-	26
Feitelijke premie	3.394	3.533

Conform de voorschriften van het FTK wordt de kostendekkende premie bepaald. De kostendekkende premie is gelijk aan de kosten van opbouw van de actieven, rekening houdend met de aan hen toe te rekenen kosten en solvabiliteitsopslag. Bij de berekening van de gedempte kostendekkende premie wordt rekening gehouden met een verwachte rendementscurve die overeenkomt met een verwacht rendement van ongeveer 2,8%. Daarbij wordt conform wettelijke voorschriften een opslag voor toekomstige voorwaardelijke toeslagverlening ingerekend ter hoogte van ongeveer 2,3%.

	2022	2021
Kostendekkende premie	4.199	4.554
Gedempte kostendekkende premie	3.611	3.515
Feitelijke premie beschikbaar voor pensioeninkoop	3.628	3.539

De kostendekkende premie bedraagt voor 2022 € 4.199. De gedempte kostendekkende premie bedraagt € 3.611. In de (gedempte) kostendekkende premie is rekening gehouden met de inkoop van de additionele indexatie voor de actieve Nalco deelnemers die per 1 januari van het volgende boekjaar toegekend is. De feitelijke premie voor toetsing bestaat uit de feitelijke premie beschikbaar

voor pensioeninkoop (€ 3.394) vermeerderd met de vrijval uit het premiedepot (€ 208) en de ontvangen bijdrage voor de aanvullende toeslag van Nalco per 1 januari 2022 (€ 26), verminderd met de ontvangen bijdrage voor de aanvullende toeslag van Nalco per 1 januari 2023 (€ 0). De feitelijke premie voor toetsing komt daarmee uit op € 3.628 en is hoger dan de gedempte kostendeekkende premie.

De (gedempte) kostendeekkende premie is als volgt samengesteld:

	Kostendeekkende premie	Gedempte kostendeekkende premie
Actuarieel benodigde koopsom voor pensioenopbouw en risicodekking	3.251	1.855
Opslag voor vereist eigen vermogen	448	256
Opslag voor uitvoeringskosten	500	500
Opslag voor voorwaardelijke toeslagverlening	-	1.000
Totaal	4.199	3.611

11. Saldo overdracht van rechten

De saldi waarde overdrachten zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
Inkomende waardeoverdrachten 2022 : 5 overdrachten, 2021 : 7 overdrachten	9	18
Uitgaande waardeoverdrachten 2022 : 1 overdrachten, 2021 : 0 overdrachten	-4	-
Totaal ontvangen en uitgekeerde pensioenen	5	18

Waardeoverdracht betreft de ontvangst van of overdracht aan pensioenfonds of pensioenverzekeraar van respectievelijk de vorige of nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers, die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd. Alle waardeoverdrachten zijn ontvangen in het kader van de automatische waardeoverdracht kleine pensioenen. Bovengenoemde overdrachten zijn de afgewerkte overdrachten in het betreffende boekjaar.

12. Overige baten

De overige baten over 2022 bestaan uit de van CACEIS ontvangen compensatie voor de geleden schade inzake een foutieve valuta afdekking in 2021 ter grootte van € 32 en de door CACEIS ten onrechte in rekening gebrachte interest in 2021 over het cash onderpand van de valutatermijncontracten ter grootte van € 6.

13. Pensioenuitkeringen

De uitkeringen zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
Prepensioenuitkeringen	102	95
Ouderdompensioen	2.426	2.281
Partnerpensioen	451	441
Wezenpensioen	3	3
Afkoop klein pensioen	8	15
Totaal uitgekeerde pensioenen	2.990	2.835

14. Kosten vermogensbeheer

Een deel van de kosten voor vermogensbeheer wordt niet zichtbaar in de jaarrekening. Deze kosten worden namelijk binnen de aandelen- en vastrentendenindexfondsen verrekend. Om toch inzichtelijk te maken wat nu de vermogenskosten zijn worden deze niet zichtbare kosten wél opgenomen in de vermelding van de kosten van vermogensbeheer.

De kosten voor vermogensbeheer zijn onderverdeeld in kosten voor State Street global Advisors (€ 88), CTI (€ 50), ASR (€ 75), CACEIS (€ 161, bestaande uit € 159 inzake beheerskosten en € 2 inzake liquide middelen) en advisering Sprenkels (€ 50) en Willis Towers Watson (€ 6). Daarnaast heeft het fonds € 6 transactiekosten betaald.

Sinds 1 januari 2022 maakt het fonds voor advisering op het gebied van vermogensbeheer gebruik van de dienstverlening van Sprenkels. Tot en met 31 december 2021 maakte het fonds op dit gebied gebruik van de dienstverlening van WTW. De in dit jaarverslag genoemde kosten van WTW inzake de advisering op het gebied van vermogensbeheer hebben betrekking op afrondende werkzaamheden.

De kosten vermogensbeheer kunnen als volgt uitgesplitst worden per type belegging:

	2022	2021
Aandelen	35	62
Vastrentenden	183	170
Liquide middelen	2	1
Niet in te delen	216	206
Totale kosten vermogensbeheer	436	439

De niet in te delen kosten hebben betrekking op de kosten van Sprenkels / Willis Towers Watson inzake de advisering rondom de beleggingen en kosten van CACEIS.

15. Pensioenuitvoeringskosten

De overige kosten zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
Kosten certificerend / adviserend actuaris	155	170
Kosten sleutelfunctiehouders en vervullers	82	43
Accountantskosten	60	63
Kosten ambtelijk secretaris	42	59
Bestuurskosten	29	13
Vacatievergoedingen	23	26
Kosten visitatie commissie	18	26
Overige kosten	67	32
Totaal overige kosten	476	432

De uitvoeringskosten zijn onderdeel van de premie die het fonds bij de werkgevers in rekening brengt.

Sinds 2022 zijn de kosten van sleutelfunctiehouders en vervullers separaat in dit overzicht opgenomen. In bovenstaande tabel zijn de vergelijkende cijfers over 2021 aangepast. In 2021 waren deze kosten ter grootte van € 43 verdeeld over de rubrieken certificerend / adviserend actuaris (€ 8) en overige kosten (€ 35).

De toename van de kosten pensioenbeheer wordt onder andere veroorzaakt door toegenomen kosten van de sleutelfunctiehouders en toegenomen bestuurskosten.

De vacatievergoedingen bestaan uit de vacatievergoeding voor bestuursleden die hier voor in aanmerking komen ter grootte van € 18 en de vacatievergoedingen voor de leden van het Verantwoordingsorgaan ter grootte van € 5.

De overige kosten betreffen voornamelijk kosten inzake het opstellen van de kwartaalrapportages voor DNB, toezicht kosten DNB en AFM, Compliance Officer, Pensioenregister en Pensioenfederatie.

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat het pensioenfonds in het afgelopen jaar geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd.

De accountantsdiensten zijn uitgevoerd door KPMG Accountants N.V.

Honoraria accountant

Op grond van artikel 382a Titel 9 Boek 2 BW is de vermelding van de honoraria van de accountant als volgt:

	2022	2021
Onderzoek van de jaarrekening en verslagstaten	60	58
Andere niet-controle diensten	-	5
Totaal honoraria accountant	60	63

Het onderzoek van de jaarrekening omvat zowel de wettelijke controle van de statutaire jaarrekening als de verslagstaten in het kader van de Pensioenwet. Het genoemde bedrag van € 60 bestaat uit de reguliere controle van het jaarwerk 2022 ter grootte van € 54 en het addendum op de opdrachtbrief 2021 ter grootte van € 6. De kosten verbonden aan de additionele werkzaamheden over boekjaar 2021 zijn vastgelegd in het addendum bij de opdrachtbrief en verwerkt in de cijfers van 2022.

Het genoemde bedrag van € 58 in 2021 bestaat uit de reguliere controle van het jaarwerk 2021 ter grootte van € 51 en het addendum op de opdrachtbrief 2020 ter grootte van € 7.

De andere niet-controle diensten hebben betrekking op de toetsing van de naleving van de gedragscode over boekjaar 2020. Deze toetsing is destijds uitgevoerd door KPMG Advisory N.V.

Aantal personeelsleden

Bij het fonds zijn geen werknemers in dienst. De werkzaamheden worden verricht door werknemers die in dienst zijn van de werkgever. De hieraan verbonden kosten zijn voor rekening van de werkgever.

Bezoldiging bestuurders

De externe voorzitter wordt door de werkgever ingehuurd. Het lid namens de pensioengerechtigden wordt door het pensioenfonds ingehuurd. Beide ontvangen een beloning die in lijn is met hetgeen voor dit soort werkzaamheden in de pensioensector als passende beloning wordt beschouwd. Daarnaast ontvangt de heer Hofman een beloning voor zijn werkzaamheden als SFH RB. Ook deze beloning is in lijn met hetgeen voor dit soort werkzaamheden in de pensioensector als passende beloning wordt beschouwd.

Eén lid namens de deelnemers is gepensioneerd. De overige twee bestuursleden zijn bij de werkgever in dienst.

De bestuursleden die niet extern ingehuurd worden, ontvangen een vaste vacatievergoeding voor hun werkzaamheden ter grootte van € 4.500,00 per jaar. Voor een bestuurslid dat tevens lid is van het dagelijks bestuur wordt dit bedrag verhoogd met een additioneel vast bedrag van € 4.500,00 per jaar.

Het beloningsbeleid bevat geen variabele componenten. Er zijn regels gesteld rondom tussentijdse beëindiging van de relaties met bovenstaande functionarissen en de wijze waarop dan met het toekennen van beloningen wordt omgegaan. Aan betrokkenen zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt

16. Premies herverzekering

Gezien de omvang en het draagvlak van het pensioenfonds heeft het fonds de volgende herverzekeringen afgesloten bij SCOR:

- Herverzekering van overlijdensrisico's uit hoofde van de reglementaire aanspraken van nabestaanden van de deelnemers aan het fonds.
- Herverzekering van het premievrijstellingsrisico uit hoofde van de reglementaire aanspraken van arbeidsongeschikte deelnemers in het fonds.

De herverzekering is als volgt samengesteld:

	2022	2021
Herverzekeringspremie	123	113
Resultatendeling	-	-
Totaal herverzekeringspremies	123	113

De stijging van de herverzekeringspremie wordt voornamelijk veroorzaakt door veroudering van het bestand.

Belastingen

De activiteiten van het pensioenfonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

17. Overige lasten

De overige lasten zijn nihil.

Gebeurtenissen na balansdatum

Wijziging UFR-methodiek

Vanaf 1 januari 2021 wordt er geleidelijk een nieuwe UFR-methodiek ingevoerd. Dit gebeurt in vier stappen (telkens per 1 januari), zodanig dat de nieuwe methodiek op 1 januari 2024 geheel van kracht zal zijn.

De oude en de nieuwe UFR-methode zijn globaal als volgt:

- Oude UFR-methode: In deze methode wordt vanaf looptijd 20 jaar toegegroeid naar het vastgestelde UFR-niveau (bepaald door het 120-maandsgemiddelde van de twintigjaars forward rate). Per 31 december 2021 bedroeg deze 1,5%. Ultimo 2022 is deze afgenomen naar 1,4%.
- Nieuwe UFR-methode: In deze methode wordt vanaf looptijd 30 jaar toegegroeid naar het vastgestelde UFR-niveau (bepaald door het 120-maandsgemiddelde van de dertigjaars forward rate). Per 31 december 2021 bedroeg deze 1,3%. Ultimo 2022 is deze afgenomen naar 1,1%. De nieuwe UFR-methode sluit dichter aan bij de actuele rente zoals deze uit de markt kan worden afgeleid dan de oude UFR-methode (gelet op het latere moment van groei en overigens ook een lagere snelheid van groei).

Bij de vaststelling van de technische voorzieningen (en het (M)VEV) eind 2022 is uitgegaan van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2022, zoals wettelijk voorgeschreven. Deze is voor 50% gebaseerd op de oude UFR-methodiek en voor 50% op de nieuwe UFR methodiek.

DNB heeft besloten om vanaf 1 januari 2023 bij het vaststellen van de rentetermijnstructuur de UFR-methodiek te wijzigen in lijn met het advies van de Commissie Paramaters 2022.

Bij de vaststelling van de TV (en het (M)VEV) per eind 2022 is uitgegaan van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2022, zoals wettelijk voorgeschreven. De wijziging van de UFR-methodiek zoals van toepassing vanaf 1 januari 2023 heeft daarmee geen invloed op de financiële positie eind 2022.

In de onderstaande tabel is zichtbaar gemaakt wat de impact is van de aanpassing van de UFR-methodiek op de financiële situatie van het pensioenfonds direct na balansdatum.

	UFR ultimo 2022	UFR primo 2023
Vermogen (exclusief premiedepot)	115.855	115.855
Technische voorzieningen	89.420	89.573
Actuele dekkingsgraad	129,6%	129,3%

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de wijziging van de UFR-methodiek ook van invloed is op de hoogte van het (minimaal) vereist eigen vermogen. De impact hiervan is in het kader van de jaarrekening niet materieel en is derhalve niet inzichtelijk gemaakt.

De UFR-systematiek is overigens per 1 januari 2023 aangepast. Vanaf die datum wordt de marktrente gevolgd tot 50 jaar, en voor looptijden daarna wordt op basis van constante forward rates (afgeleid van de 30 en 50 jaars rente) geëxtrapoleerd. De afwijking ten opzichte van de zuivere marktrente is daarmee minimaal geworden.

Nieuwegein, 21 juni 2023
Stichting Pensioenfonds Ecolab
Het bestuur

De heer R.J. Hagoort (voorzitter)

De heer A.E. Jenner (secretaris)

De heer A.H. Goemans

De heer U. Hofman

De heer G.J.C.J. Eissens

Overige gegevens

Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het pensioenfonds. Alle resultaten, zowel positief als negatief, worden toegevoegd of onttrokken aan het eigen vermogen van het fonds.

Sinds 2020 is er een premiedepot. Dit depot is uit het resultaat gevormd en is geen onderdeel van het pensioenvermogen.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Ecolab te Nieuwegein is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2022.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Ecolab, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 950.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 47.500 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen. Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn, als geheel bezien, toereikende technische voorzieningen vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Ecolab is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen.

De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Voor de volledigheid merk ik op dat, als op balansdatum in de rentetermijnstructuur rekening zou worden gehouden met de UFR-methodiek zoals deze door DNB in 2023 wordt toegepast, mijn oordeel over de vermogenspositie niet zou wijzigen.

Rotterdam, 21 juni 2023

drs. R.J.M. van de Meerakker AAG
Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds Ecolab

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Ecolab per 31 december 2022 en van het saldo van baten en lasten over 2022, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Pensioenfonds Ecolab ('de Stichting' of 'het fonds') te Utrecht gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2022;
- 2 de staat van baten en lasten over 2022;
- 3 het kasstroomoverzicht over 2022; en
- 4 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie en onze bevindingen ten aanzien van continuïteit, fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving en de kernpunten van onze controle moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Samenvatting

Materialiteit
<ul style="list-style-type: none"> • Materialiteit van EUR 0,95 miljoen • Circa 1% van het pensioenvermogen
Risico's gerelateerd aan fraude & Noclar en continuïteit
<ul style="list-style-type: none"> • Risico's gerelateerd aan fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving (Noclar): verondersteld risico van doorbreken interne beheersing door het bestuur geïdentificeerd • Risico's gerelateerd aan continuïteit: geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd
Kernpunten
<ul style="list-style-type: none"> • Waardering van de voorziening pensioenverplichtingen
Oordeel
Goedkeurend

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 0,95 miljoen (2021: EUR 1,0 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het pensioenvermogen (circa 1%). Wij beschouwen het pensioenvermogen als de meest geschikte benchmark, omdat het pensioenvermogen een bepalende factor is in de berekening van de (beleids)dekkingsgraad die de financiële positie van de Stichting weergeeft. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met het bestuur afgesproken dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven EUR 47.500 rapporteren aan het bestuur alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de controle

Uitbesteding van bedrijfsprocessen aan dienstverleners

De Stichting heeft het beheer van de beleggingen uitbesteed aan State Street Global Advisors, CACEIS Bank, Columbia Threadneedle Investments Limited en ASR Vermogensbeheer N.V. De pensioenadministratie is uitbesteed aan Ecolab B.V. Automatic Data Processing Inc. (ADP) is door Ecolab B.V. ingehuurd voor het beheer van de uitkeringsadministratie.

De jaarrekening wordt opgesteld op basis van informatie over de beleggingen en beleggingsopbrengsten die is verstrekt door State Street Global Advisors, CACEIS Bank, Columbia Threadneedle Investments Limited en ASR Vermogensbeheer N.V. en informatie over de voorziening pensioenverplichtingen, premiebijdragen, pensioenuitkeringen en overige financiële posten die is verstrekt door Ecolab B.V.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verwerven van inzicht in de aard en de significantie van de door de dienstverleners verleende diensten en in het effect ervan op de voor de controle relevante interne beheersing van de Stichting. Op basis hiervan identificeren wij de risico's op een afwijking van materieel belang en zetten wij controlewerkzaamheden op en voeren wij deze uit om op deze risico's in te spelen.

Bij de uitvoering van onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden en bevindingen van andere onafhankelijke accountants inzake de voor de Stichting relevante interne beheersingsmaatregelen van State Street Global Advisors, CACEIS Bank, Columbia Threadneedle Investments, ASR Vermogensbeheer N.V. en Automatic Data Processing Inc. zoals weergegeven in de specifiek daarvoor opgestelde (Standaard 3402 type II- en SOC 1-) rapportages.

Onze controlewerkzaamheden bestaan uit het bepalen van de minimaal verwachte interne beheersingsmaatregelen. Op basis daarvan evalueren wij de in de Standaard 3402-rapportage beschreven interne beheersingsmaatregelen, de verrichte werkzaamheden ter toetsing van de effectieve werking gedurende 2022 en de uitkomsten daarvan. Ook beoordelen wij de evaluatie door het bestuur van de kwaliteit van de uitbesteding aan State Street Global Advisors, CACEIS Bank, Columbia Threadneedle Investments, ASR Vermogensbeheer N.V. en Automatic Data Processing Inc. Daarnaast hebben wij zelfstandig de relevante interne beheersingsmaatregelen bij Ecolab B.V. geëvalueerd.

Wij hebben eigen gegevensgerichte analyses ten aanzien van premiebijdragen en uitkeringen uitgevoerd waarbij wij de uitkomsten hebben getoetst op basis van verwachtingen die wij zelf hiervoor hebben ontwikkeld. Wij hebben door middel van deelwaarnemingen beleggingen, beleggingsstromen, mutaties in de pensioenadministratie, premiebijdragen en uitkeringen aan de hand van brondocumentatie bij de dienstverlener onderzocht.

Door bovengenoemde werkzaamheden op de uitbestede bedrijfsprocessen en aanvullende eigen werkzaamheden hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de beleggingen, beleggingsstromen en -opbrengsten, (mutaties in) deelnemergegevens en aanspraken die resulteren in (wijzigingen in) de voorziening pensioenverplichtingen, premiebijdragen en pensioenuitkeringen verkregen.

Controleaanpak ten aanzien van risico's op fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving

In de paragraaf Fraude risico's en naleving wet- en regelgeving van het verslag van het bestuur beschrijft het bestuur de procedures ten aanzien van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving.

In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de Stichting en de bedrijfsomgeving, en hebben wij de opzet en de implementatie beoordeeld en, waar van toepassing, de effectieve werking getoetst van het risicomanagement van de Stichting met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Dit betreft tevens de interne beheersmaatregelen die aanwezig zijn bij de externe dienstverleners van de Stichting (zie paragraaf 'Reikwijdte van de controle').

Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de gedragscode, de klokkenluidersregeling en de procedures van de Stichting om aanwijzingen van mogelijke fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving te onderzoeken. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij het bestuur. Wij hebben onder meer de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd:

- inzicht verkrijgen in hoe de Stichting het gebruik van informatietechnologie (IT) beheerst en de invloed daarvan op de jaarrekening, inclusief het risico van cybersecurity-incidenten die een materieel effect hebben op de jaarrekening;
- evaluatie van nevenfuncties van bestuursleden, met speciale aandacht voor procedures en governance met betrekking tot mogelijke belangenconflicten;
- evaluatie van correspondentie met regelgevende en toezichhoudende instanties (inclusief DNB en AFM);

Daarnaast hebben wij werkzaamheden uitgevoerd om inzicht te verkrijgen in de wet- en regelgeving die op de Stichting van toepassing is. Wij hebben de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die de meest waarschijnlijke oorzaak zouden kunnen zijn voor een materieel effect op de jaarrekening:

- Pensioenwet;
- Besluit Financieel toetsingskader pensioenfonds (Bftp);
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG);
- Sanctiewetgeving.

Wij hebben de risicofactoren voor fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving geëvalueerd om na te gaan of deze factoren duiden op een risico op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

Wij beoordelen het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording (waaronder premieopbrengsten, directe beleggingsopbrengsten en indirecte beleggingsopbrengsten) als niet relevant gezien de aard van de opbrengsten, de aanwezige uitbestedingsrelaties en de beperkte mogelijkheden tot het materieel beïnvloeden van de opbrengstverantwoording.

In overeenstemming met het bovenstaande en met de controlestandaarden hebben wij het volgende risico geïdentificeerd ten aanzien van fraude dat relevant is voor onze controle, inclusief de relevante veronderstelde risico's vastgelegd in de controlestandaarden. Wij hebben hierop als volgt ingespeeld:

Doorbreken van interne beheersing door het bestuur (een verondersteld risico)

Risico:

- Het bestuur is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijkt te werken, zoals schattingen gerelateerd aan de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen.

Controleaanpak:

- Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd en, waar passend geacht, de werking getoetst van de interne beheersingsmaatregelen die het frauderisico dienen te mitigeren, inclusief de interne beheersingsmaatregelen die aanwezig zijn bij de dienstverleners waaraan de Stichting bedrijfsprocessen heeft uitbesteed.
- Wij hebben een analyse uitgevoerd om te identificeren of er sprake is van (administratieve) journaalposten met een hoger frauderisico. De uitkomst van deze evaluatie is dat wij geen (administratieve) journaalposten met een hoger frauderisico hebben geïdentificeerd.
- Wij hebben significante schattingen alsook oordeelsvormingen en veronderstellingen van het bestuur met betrekking tot de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen geëvalueerd. Voor een omschrijving van onze werkzaamheden hieromtrent, verwijzen wij naar het kempunt met betrekking tot de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen.
- Wij hebben elementen van onvoorspelbaarheid in onze controleaanpak opgenomen, zoals het uitvoeren van een negatief nieuwsonderzoek op het internet naar de leden van het bestuur.

Onze evaluatie van uitgevoerde procedures ten aanzien van fraude heeft niet geleid tot een kempunt van de controle.

Wij hebben onze risico-inschatting en controleaanpak en resultaten gecommuniceerd aan het bestuur.

Onze controlewerkzaamheden leidden niet tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor onze controle.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur van de Stichting heeft zijn continuïteitsbeoordeling uitgevoerd en geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd. Onze procedures om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te beoordelen omvatten onder andere:

- overwegen of de continuïteitsrisicoanalyse door het bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle kennis hebben;
- overwegen of actuariële ontwikkelingen (inclusief de voorzienbare trend in overlevingskansen) en de ontwikkelingen op financiële markten (inclusief ontwikkeling in de rentetermijnstructuur) aanleiding geven tot een significant continuïteitsrisico;
- analyse van de ontwikkeling van de financiële positie van de Stichting gedurende het boekjaar ten opzichte van wettelijke solvabiliteitseisen op indicatoren die kunnen duiden op continuïteitsrisico's en het evalueren van de toelichting in de jaarrekening hieromtrent.

De resultaten van onze risicobeoordelingsprocedures hebben geen aanleiding gegeven om additionele controlewerkzaamheden op de continuïteitsbeoordeling uit te voeren.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkste waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij aan het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Waardering van de voorziening pensioenverplichtingen

Omschrijving

De voorziening pensioenverplichtingen is een significante post op de balans van de Stichting die wordt gewaardeerd op reële waarde (marktwaaarde). De waardering van de voorziening pensioenverplichtingen komt tot stand door middel van een berekening waarin aanspraakgegevens van deelnemers met behulp van belangrijke schattingen over levensverwachtingen, kostenniveaus en arbeidsongeschiktheid worden vertaald naar verwachte toekomstige kasstromen (uitkeringen). De kasstromen worden contant gemaakt met gebruikmaking van de rentetermijnstructuur ultimo boekjaar zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank.

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming door het bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van actuariële modellen en het bestuur zich laat adviseren door actuariële deskundigen. Gezien de complexiteit en de invloed hiervan op de hoogte van de voorziening pensioenverplichtingen, het saldo van baten en lasten, het eigen vermogen en de beleidsdekkingsgraad vormt de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen een kernpunt van onze controle.

Het bestuur heeft in de toelichting behorende tot de jaarrekening 2022 de waarderingsgrondslagen en veronderstellingen voor de voorziening pensioenverplichtingen opgenomen. Uit deze toelichting blijkt dat schattingswijzigingen hebben plaatsgevonden. In de toelichting bij de jaarrekening (paragraaf Beleid en risicobeheer) is de gevoeligheid van de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen voor schattingen uiteengezet

Onze aanpak

Bij onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden van de certificerend actuaris die door de Stichting is aangesteld. Wij hebben bij aanvang van de controle en bij afronding ervan afstemming gehad met de certificerend actuaris over de te volgen aanpak, de attentiepunten en de uitkomsten.

Wij hebben de door het bestuur gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen geëvalueerd. Hierbij hebben wij de consistentie, prudentie en actualiteit van de schattingsmethode en veronderstellingen betrokken. Wij hebben de onderbouwing van de veronderstellingen door het bestuur geëvalueerd aan de hand van een toetsing van de historische betrouwbaarheid daarvan en algemeen geactualiseerde uitgangspunten zoals overlevingskansen. De gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen hebben wij besproken met de certificerend actuaris. Wij hebben de actuariële verklaring zoals opgenomen in de overige gegevens en de werkzaamheden van de certificerend actuaris geëvalueerd.

Onze werkzaamheden omvatten verder het evalueren van de uitkomst van de actuariële analyse van het saldo van baten en lasten in relatie tot eerder gemaakte schattingen en kasstroomprojecties. Tevens hebben wij de waarderingsgrondslagen en de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen in de jaarrekening geëvalueerd.

Onze observatie

Wij vinden dat de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen in de jaarrekening op aanvaardbare wijze is bepaald. De toelichting op de samenstelling en het verloop van de voorziening pensioenverplichtingen is toereikend.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Daarbij is het bestuur verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en de niet-naleving van wet- en regelgeving en het nemen van maatregelen om de gevolgen, voor zover mogelijk, ongedaan te maken en herhaling te voorkomen.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van de genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de Stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon

zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Amstelveen, 21 juni 2023

KPMG Accountants N.V.

N. ten Dam RA

Bijlage 1 - Verzekerden bestand pensioenregeling

Deelnemers	Man	Vrouw	Totaal
1 januari 2022	133	38	171
Naar gewezen deelnemers	-4	-2	-6
Overleden	0	0	0
Naar ouderdomspensioen	-2	0	-2
Correctie	0	0	0
31 december 2022	127	36	163

Gewezen deelnemers	Mannen	Vrouwen	Totaal
1 januari 2022	223	62	285
Ex-deelnemers	4	2	6
Waarde-overdracht uit	-1	0	-1
Naar ouderdomspensioen	-10	-3	-13
Overleden	-1	0	-1
Afkoop	-1	0	-1
Correctie	0	0	0
31 december 2022	214	61	275

Ouderdomspensioen	Mannen	Vrouwen	Totaal
1 januari 2022	123	13	136
Ex-deelnemers	2	0	2
Ex-premievrij	10	3	13
Overleden	-4	0	-4
Correctie	0	0	0
31 december 2022	131	16	147

Partnerpensioen	Mannen	Vrouwen	Totaal
1 januari 2022	0	43	43
Ex-gewezen deelnemers	0	1	1
Ex-ouderdomspensioen	0	3	3
Overleden	0	-1	-1
Afkoop	0	0	0
31 december 2022	0	46	46

Wezenpensioen	Mannen	Vrouwen	Totaal
1 januari 2022	1	1	2
Nieuw	0	0	0
Beëindigd	0	-1	-1
31 december 2022	1	0	1

Deelnemers aan de prepensioenregeling

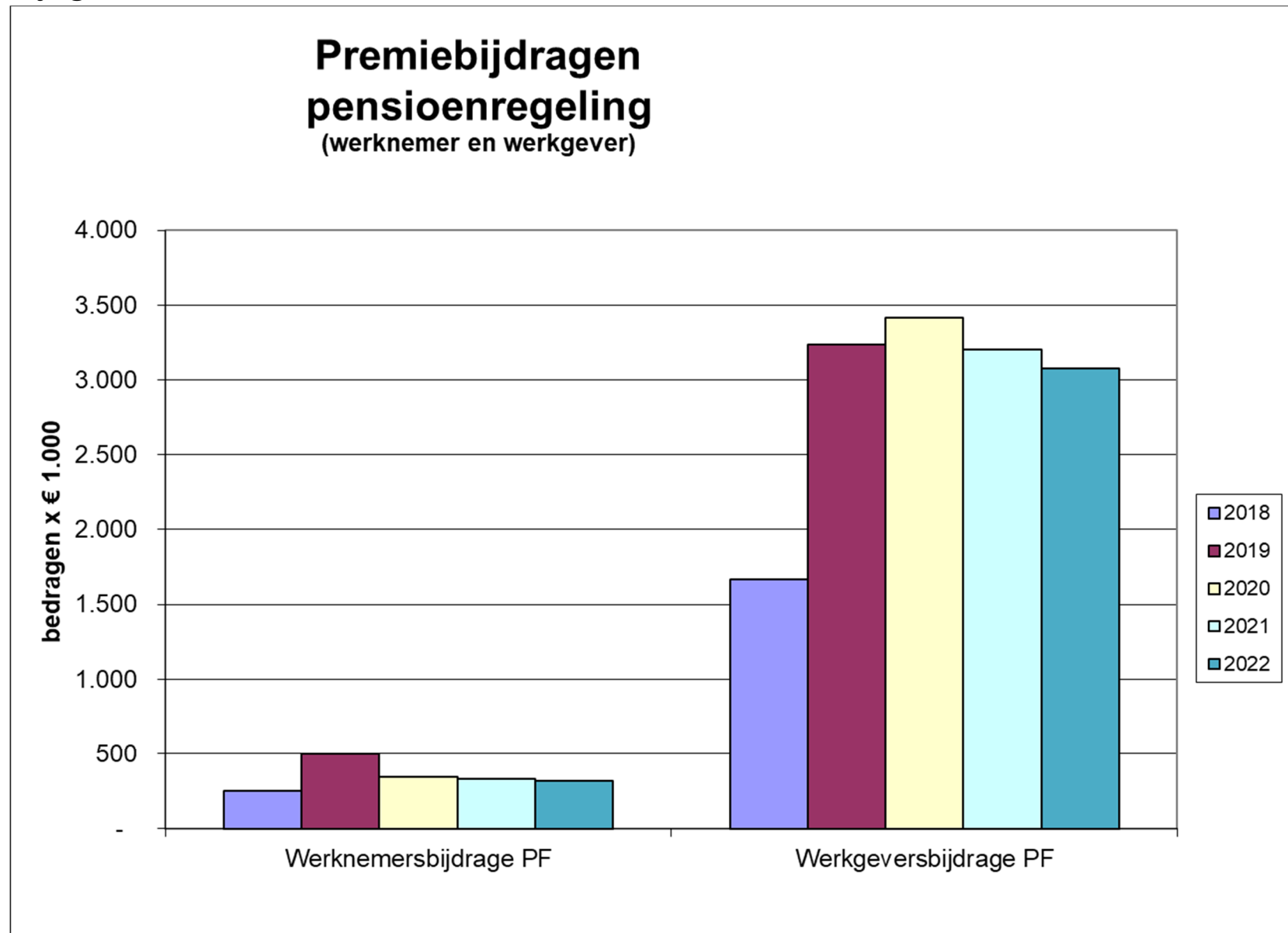
Gewezen deelnemers	2022	2021	2020	2019	2018
1 januari	10	16	17	20	23
Omzetting prepensioen in levenslang pensioen	-3	-3	0	0	0
Overlijden	0	0	0	-1	-1
Naar prepensioen	0	-3	-1	-2	-2
31 december	7	10	16	17	20

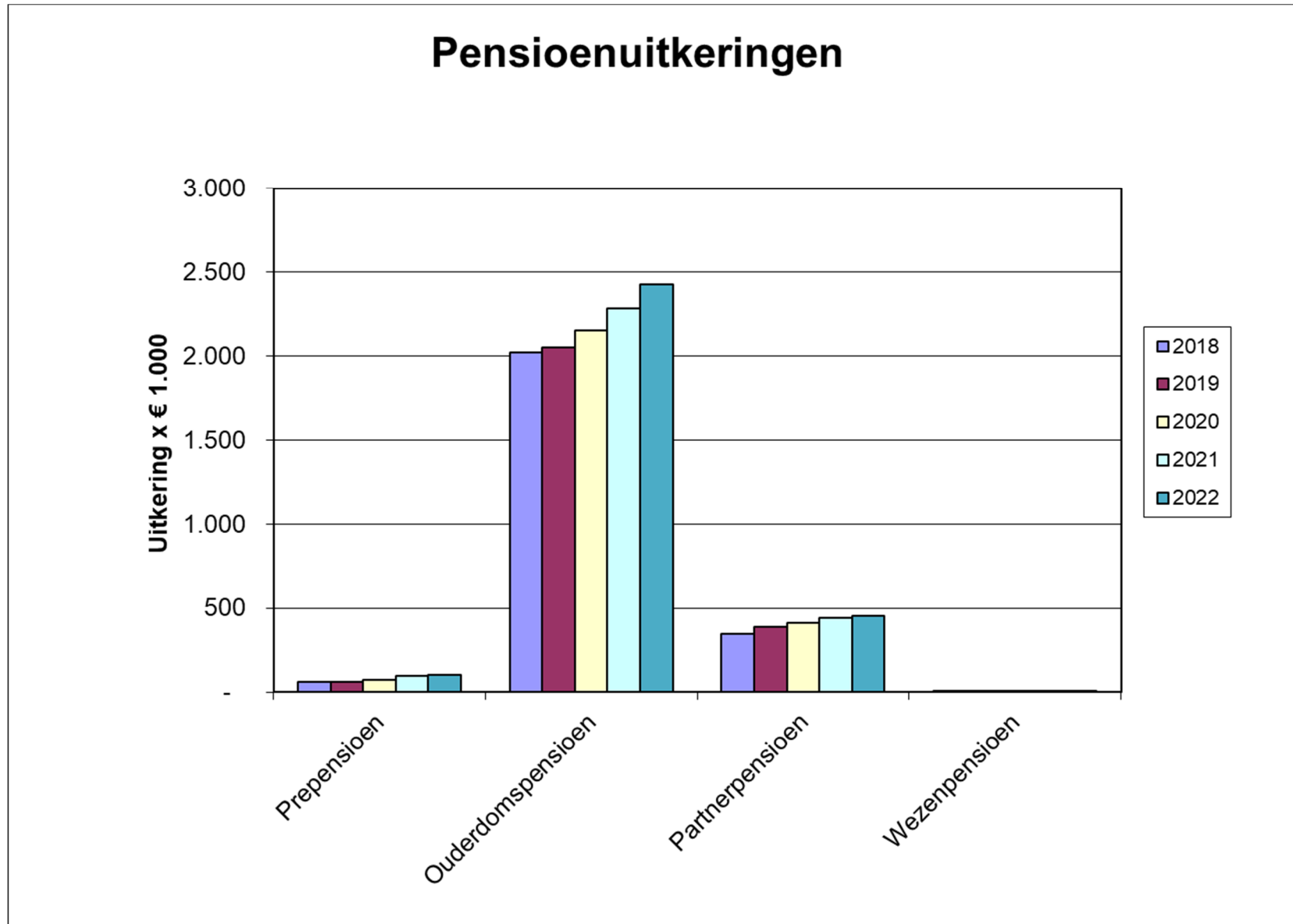
Prepensioengerechtigden	2022	2021	2020	2019	2018
1 januari	6	5	4	3	3
Ex-gewezen deelnemers	0	3	1	2	2
Overlijden	-1	0	0	0	0
Afloop prepensioen	-1	-2	0	-1	-2
31 december	4	6	5	4	3

Bijlage 2 - Overzicht effecten per 31 december 2022

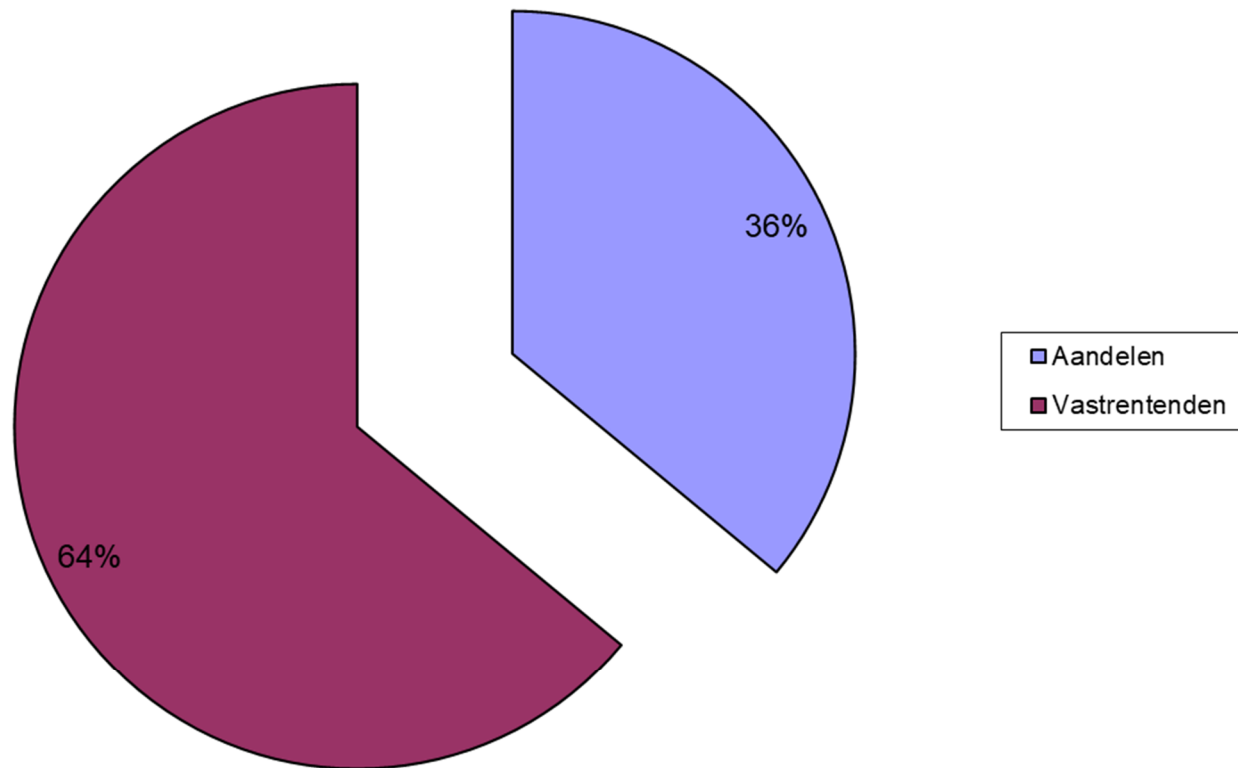
Naam	Aantal stukken	Koers	Waarde	
Ondergebracht bij de CACEIS:				
<u>VASTRENTENDE FONDSSEN (Bonds)</u>				
SSgA Euro Corporate Bond ESG Screened Index Fund	480.224	13,6180	6.539.692	5,68%
SSgA Euro Core Treasury Bond Index Fund	405.973	11,0690	4.493.717	3,90%
CT Euro Liquidity Plus Fund	10.020	3.545,5476	35.526.457	30,84%
BMO LDI Fund - Nominal Swap 2027 - 2031 Euro Sub-Fund	8	34.727,5446	272.264	0,24%
BMO LDI Fund - Nominal Swap 2032 - 2036 Euro Sub-Fund	48	27.857,3883	1.323.783	1,15%
BMO LDI Fund - Nominal Swap 2037 - 2041 Euro Sub-Fund	48	24.238,8929	1.152.075	1,00%
BMO LDI Fund - Nominal Swap 2042 - 2046 Euro Sub-Fund	80	23.572,3088	1.896.864	1,65%
BMO LDI Fund - Nominal Swap 2047 - 2051 Euro Sub-Fund	39	34.530,3973	1.346.340	1,17%
BMO LDI Fund - Nominal Swap 2052 - 2056 Euro Sub-Fund	38	37.534,1059	1.431.551	1,24%
BMO LDI Fund - Nominal Swap 2057 - 2061 Euro Sub-Fund	45	20.895,1526	931.297	0,81%
BMO LDI Fund - Nominal Swap 2066 Euro Sub-Fund	175	6.503,4714	1.140.774	0,99%
ASR Hypotheekfonds NON-NHG	1.957	8.761,9833	17.146.500	14,88%
2% Nederland 24 nominale EUR 900.000,-	900.000	0,9890	890.091	0,77%
			74.091.405	64,32%
<u>AANDELENFONDS (Equities)</u>				
SSgA CCF World ESG Screened Index Equity Fund	3.012.113	13,6461	41.103.598	35,68%
Totaal 31 december 2022			115.195.004	100,00%

Bijlage 3 – Grafieken

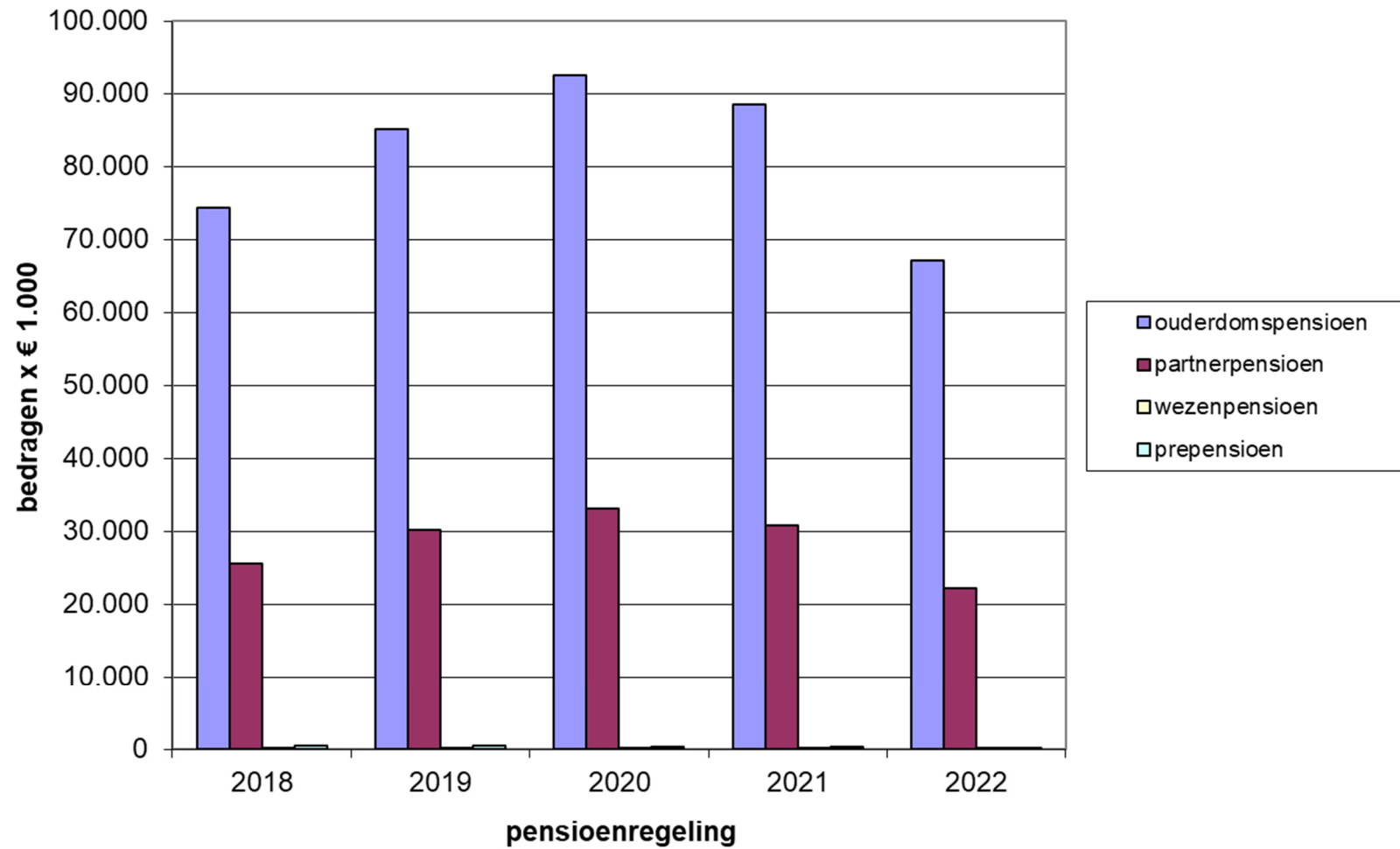

Verdeling beleggingen

Grootte en samenstelling pensioenverplichting

Bijlage 4 - Nevenfuncties (aspirant) bestuursleden

Overzicht per 31 december 2022

De heer Hagoort bekleedt de volgende nevenfuncties:

- Principal consultant bij Aon;
- Adviseur bij diverse pensioenfondsens ;
- Bestuurder van Aon Trust Services BV.

De heer Hofman bekleedt de volgende nevenfuncties:

- SFH Risicobeheer bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Zuivel;
- Bestuurslid met SFH Risicobeheer bij Stichting Pensioenfonds Forbo;
- SFH Risicobeheer bij Stichting Pensioenfonds Pon, Stichting Pensioenfonds Gazelle en Stichting Pensioenfonds Geveke;
- Commissielid risicocommissie KPS en commissielid CAUH van het AG;
- Projectleider Pensioenakkoord voor sociale partners KPN en pensioenfonds KPN.

De overige bestuursleden bekleden geen nevenfuncties.